

O P P G A V E

over meldinger til og fra Bergens Hovedbrannvakt ved eksplosjonsulykken
20. april 1944.

- Kl. 0840 Skansen st. melder sterk rök i retning av B.D.S. bygning ved Festningskaien. B II og 4 mann og brannmester Osen rykker ut. Omtrent samtidig inntreffer en voldsom eksplosjon ved B.D.S. bygning.
- " 0845 meldes brann i Kirkegaten 19. B 4 med 7 mann og brannmester rykker ut.
- " 0850 B 7 rykker inn til hovedstasjonen.
- " 0850 meldes brann i hotel Transatlantic, Slottsgaten, B 3 med 8 mann og brannmester rykker ut.
- " 0857 innløper signal fra sign. app. Engen 47. Bil 1 med 5 mann og brm. Clausen rykker ut.
- " 0905 Tilbake.
- " 0905 innløper signal fra sign. app. Dokkeskjærkaien. Bil 1 med 5 mann og brm. Clausen rykker ut.
- " 0911 beordres bil 5 til hovedstasjonen etter ordre fra overbr.m.
- " 0916 Skansen st. melder sterk rök over Nykirkekaien. Bil 12 rykker ut med mannskap og materiell.
- " 0926 meldes stor brann i Kirkegaten. Bil 4 og bil 7 er tilstede.
- " 0927 meldes stor brann på Dokkeskjærkaien. Ekstramannskaper sendt avsted.
- " 0932 meldes brann i Skuteviken. 1 brannmann samt reservebrannmenn sendt avsted. Samtidig ble BX 1 sendt avsted.
- " 0936 beordres BX 2 til Dokkeskjærkaien.
- " 0937 meldes sterk rök i Kirkegaten, men ingen flammer.
- " 0939 Skansen st. melder at brannen i Strandgaten brer seg. Det har tatt fyr i Mowinckels gård ved Petanebryggen, og det brenner meget kraftig.
- " 0940 Skansen st. melder sterk rökutvikling i Nykirken og vest for denne. Mannskaper og materiell sendt avgårde.
- " 0946 beordres BX 3 til Nykirkekaien.
- " 0947 Skansen st. melder ny brann ovenfor Nykirken. 1 bil med mannskaper, pumpe og materiell sendt til Nykirken.
- " 0949 meldes at det brenner i en slepebåt som ligger tett opp til det midterste skuret på Festningskaien. Der er fare for skuret. Bil 11 med mannskaper, pumpe og materiell sendt til Festningskaien etter ordre fra overbr.mester.
- " 0958 Ordre fra overbrannmester til Fana Brannvesen: Send hjelp til hovedbrannstasjonen, Bergen.
- " 0959 Ordre fra overbrannmester til Laksevåg Brannvesen: Send hjelp til Bergen Brannvesen.

- Kl. 1006 Gassvernobil med materiell og mannskaper kjører til Maria-
kirken.
- " 1007 Lastebil R1285 med hjulpumpe kjører til Nykirkekaien.
- " 1012 Lastebil Ø-1354 med ekstramannskaper til BX 3.
- " 1015 Jekteviken Alarmplass til Nykirken med pumpe.
- " 1018 Fana Brannvesen melder seg i hovedbrannstasjonen i Bergen.
- " 1022 BX 1 ligger i Skuteviken ved Bontelbo. De prøver å for-
hindre brannen i å gå nordover.
- " 1025 Lastebil O-2016 til Bontelbo til BX 1 med 8 mann.
- " 1027 Bedr. luftv. P.H.T. Smidt sendes etter ordre fra hovedsta-
sjonen til Jekteviken.
- " 1028 5 biler med disponible mannskaper og redskaper fra Renholds-
verket sendt til hovedstasjonen. Meldt fra Renholdsverket.
- " 1030 Sandviken st. er herre over ilden i Kirkegaten.
- " 1030 Bil 4 beordres til Skuteviken.
- " 1033 En lastebil med 10 mann og redskaper fra Renholdsverket
sendt til Skuteviken.
- " 1046 melder Laksevågs avsnittskommando: Lag nr. BII og 1 bil
er disponibel.
- " 1047 Ordre fra overbrannmester til Laksevåg Avs.kom: Send BII
og 1 bil til hovedst.
- " 1100 Til brannst. fra Redn. & Rydn.: 1 brannbil + 1 lag brann-
mannskaper er disponible på Lungegården Alarmplass.
- " 1101 Lungegården Alarmplass sendt til Nordnes med brm. Berentsen.
- " 1114 Skansen st. melder at det brenner i Skansegaten.
Laksevåg Brannvesen + brannmester sendt til Skansegaten.
- " 1115 BX 2 + 4 mann går til Nykirkealm.
- " 1116 Lastebil med 10 mann sendt til Skutevikstorget .
- " 1120 Lastebil med mannskaper fra Internasjonal Farvefabrikk sendt
til hovedstasjonen.
- " 1120 Til B.M.V. Laksevåg: Send utrykningsstyrken til hoved-
stasjonen straks.
- " 1141 Laksevåg Brannvesen returnerer til hovedbrannst. Brannen
i Skansegaten er slokket.
- " 1145 Bil 9 beordres fra Skuteviken til Tyskebryggen.
- 1145 Laksevåg Brannvesen beordres til Nordnes.
- 1145 Fridalens brannbil beordres til Nordnes.
- 1145 Laksevåg Brannvesen kjører til Strandgaten og stopper brannen
på nedre side av Isdahls boder.

- Kl. 1150 Tankbil til Tollbodalmønning.
" 1150 Lastebil med 12 mann, sjåfør og pumpe til Tollbodalmønning.
" 1156 Fridalens Alarmplass til Strandgaten med 12 mann og pumpe.
" 1156 Bil 9 melder fra Skuteviken at bilen er ødelagt. De ber om service. Garasjeformann Lundberg varslet.
" 1200 Lastebil 2135 med 12 mannskaper og slanger sendt til Haugeveien.
" 1207 Lastebil 502 med 12 mann og slanger til Fredriksbergsgate.
" 1215 10 mann fra Fridalen Alarmplass klar til utrykning sendt hovedstasjonen.
" 1215 Renholdsverkets bil med 10 mann og slanger til Tollboden.
" 1220 Fridalens Brannvern melder seg i hovedstasjonen.
" 1225 Der er disponible brannmannskaper på Lungegården Alarmplass. Forholdsordre forventes.
" 1230 Disponible mannskaper fra Lungegården Alarmplass til hovedst.
" 1230 Bil 4 til Nordnes.
" 1235 En brannbil og 1 lastebil med 10 mann til Tollboden.
" 1237 B.B.billag fra Al. pl. Heien med mannskaper og materiell til Tollboden.
" 1245 Tonningsnesets al.pl.leder melder at de mangler sjåfør. Nærmere ordre forventes.
" 1255 Ordre til BX 1 og BX 2 at de går til nordsiden av Tollboden og begrenser ilden.
" 1258 BBB Heien kjører til Nordnes.
" 1305 Al.pl. Lars Hillesgate 10 med mannskaper og pumpe sendt til Nordnes.
" 1308 Brm. Clausen og lastebil med pumpe og mannskaper til Nordnes.
" 1315 Bil 5 med nytt mannskap sendt til Nordnes.
" 1322 Bil 3 med nytt mannskap sendt til Nordnes.
" 1330 Rikstelefon fra brannsjefen fra Voss at han melder seg i Bergen kl. 1655.
" 1333 Al.pl. Tonningsneset melder at BT 2 er klar til utrykning.
" 1343 Muntlig melding fra kjøpmann Frønsdahl at det brenner i teket på B.D.S. bygning.
" 1345 Laksevåg avsnitt melder å ha BM lag på brannstadet.
" 1349 Lastebil med 8 mann og redskaper til B.D.S. bygning.
" 1350 Lastebil 1457 med pumpe til B.D.S.

- Kl. 1350 Lastebil henter materiell ved Mariakirken.
- " 1410 Overbrannmester kjører til Nordnes. Stasjonsmester overtar kommandoen. Brannene er under kontroll.
- " 1410 Melding fra brannkonstabel Gullaksen: Al.pl. Tonningsneset. BP.1 ankommet fra Nordnes med rekvisisjonsordre om flere slanger. Må i tilfelle lånes av BP.1. Denne blir satt ut av funksjon. Avventer ordre snarest.
- " 1415 Styrkemelding fra Geofysen. 2 reservebrannmenn frammøtt. Avventer nærmere ordre. Moss.
- " 1440 Lastebil med 10 kanner bensin til Nordnes. Bilen henter ledig brannmateriell i retur.
- " 1445 Fjære sjö. Varslet BX 2 på Tollboden.
- " 1453 Brannen på Nordnes er begrenset. Avløsningen kan no begynne. Overbrannmesteren returnerer til hovedstasjonen.
- " 1455 40 mann sendes til avløsning på Nordnes.
- " 1458 Laksevåg Brannvesen melder lag nr. B 2. og BB.
- " 1545 BX 1 går til Skutevikstorget. Ny oppflamming er å frykte. O. Hamre.
- " 1555 Til sentralkommandoplassen: Skaff en ny stenograf til hovedbrannvakten. Overbrannmesteren.
- " 1600 Til BMV Solheimsviken er kommet en brannbil som står til disp.
- " 1615 BX 2 melder at den blir liggende til kl. 1800 ved Tollbodkaien.
- " 1620 BT Tonningsneset tilbake fra Nordnes. Ligger i reserve.
- " 1625 Lastebil med 10 mann til avløsning ved BDS. Ingen permisjon. Alarmberedskap I. Ordre fra overbrannmester.
- " 1625 Ordre fra fung. brannsjef Hamre om å ringe B.E.V. og be dem bryte strømmen for det brannherjete området.
- " 1630 Brannmester Osen melder: Ved BDS er frembrakt 3 forkullede lik. 2 av dem er innbrakt til Dr. Gades Institutt. 1 innbrakt til Fleiehjemmet.
- " 1643 Skansen st. melder at brannen bak hotell Transatlantic tar seg opp igjen.
- " 1645 Lastebil 6109 kjører til Transatlantic.
- " 1700 Sentralkommandoplassen anmoder om 150 m² presenning til dekning av taket på Konsertpalæet.
- " 1709 Lastebil med 10 mann til avløsning på Haugeveien.
- " 1710 Lastebil med 10 mann til avløsning i Skuteviken.
- " 1710 Brannkonstabel nr. 48 A. Jensen funnet drept i Slottsgaten. Liket innbrakt til Dr. Gades Institutt.

- Kl. 21.02 Bilene tilbake, brannen i Klingsmuget v/Mariakirken slokket.
- Kl. 21.06 Brannmester Bratteteig melder seg øyeblikkelig i Hovedst.
- Kl. 21.07 Melding fra Kronstadtorget: Alf Sognefest melder pr. tlf. at han har skadet den ene foten.
- Kl. 21.17 Anmodning fra Statsintendanten at en dampsprøyte må gå til Isdahls lager.
- Kl. 21.20 Ordre: Bx. 2 rykker fortest mulig til Isdahls lager hvis mulig, gi beskjed til Hovedstasjonen, branningeniøren.
- Kl. 21.20 1 lastebil med pompe og 10 mann kjører til Isdahls lager.
- Kl. 21.21 De mannskaper som er på Kronstadtorget spør om de skal melde seg i Hovedstasjonen.
- Kl. 21.31 Mannskapene på Kronstadtorget møter kl. 23.00 i Hovedst.
- Kl. 21.37 Alle ledige mannskaper møter på plassen.
- Kl. 21.39 Lastebil med 12 mann til Skutevikstorget.
- Kl. 21.45 Brannen i skuten ved Storemøllen er slokket, Bx. 2 er returnert.
- Kl. 21.46 Bx. 2 går til Isdahls lager, Strandgt., overflødige pompe-mannskaper returnerer til Hovedstasjonen.
- Kl. 22.00 Mannskapene fra Laksevåg brannst. i Nordre Schrøedersmug og Griegsmug ber om avløsning, underrett brannsjef Henriksen.
- Kl. 22.10 Lastebil med 8 mann til Nykirken til avløsning.
- Kl. 22.20 Melding fra Laksevåg brannvesen: Vi har liggende på stasjonen lag I og brannformann pluss 4 mann, lag II, lagleder pluss 6 mann. Sendt 1 lag ut til Schrøedersmug for avløsning av det lag som skal dimiteres, og hvis det er nødvendig kan Laksevåg brannvesen varsle med sirenefløyte. Har 2 biler stående klar.
- Kl. 22.31 Fra allarmpl. Tonningsnesset: Skal allarmplassen holdes besatt i natt, må ulltepper oppsendes til mannskapene.
- Kl. 22.33 Fra overbrm. til allarmpl. Tonningsnesset: Allarmplassen skaffer ulltepper selv.
- Kl. 22.36 Brannmester Gjesdal med 6 mann og lastebil kjører til Isdahls lager.
- Kl. 22.46 Lastebil med 12 mann kjører til Slottsgt.
- Kl. 23.00 Avløsning: 10 mann til N. Tollbodhei, 10 mann til Tollbodalm.-Fredr. Bergsgt., 10 mann til Smedby hotell, 10 mann til Dreggen-Slottsgt., 12 mann til Skutevikstorget. 10 hjelpebrann-mannskaper til Bx. 3, 8 mann til Bx. 2, 10 ordinære mannskaper til Bx. 3

- Kl. 08.20 Mannskapene i tur 2 blir permitert fra kl. 12.00.
- Kl. 08.37 Avløsning kjørt til Skansen st. kl. 08.35.
- Kl. 08.57 Luftschutzoffizier spør om der er bensin på Kalmarhuset som han kan få.
- Kl. 08.50 Olsen melder der siver ut gass i Sandviksveien 10-12-14.
- Kl. 09.07 Fra bilsjefen. Der finnes ikke bensin på Kalmarhuset som tilhører luftvernet. Der er imidlertid bensin på bensinstasjonen som kjøpes som vanlig for penger og merker.
- Kl. 09.12 Montør Karl Johnsen melder at der har vært en brann i Klevesmug nr. 1 den 20/4, slokket av K. Johnsen selv.
- Kl. 10.52 Der er sendt en bærbar pompe med sjåfør kl. 10.50 til B.D.S.
- Kl. 11.45 Kommunens murere melder seg snarest til murmester Hansen.
- Kl. 12.00 Avløsning til samtlige brannsteder:
 Til Tollbodalm. 8 hjelpemannskaper pluss 2 faste. Til Fredr. Bergsgt. - Schrøedersmug 10 hjelpemannsk. pluss 2 faste. Til Strandgt. Smedby 10 hjelpemannsk. pluss 2 faste. Til Dreggsalm. 10 hjelpemannsk. pluss 2 faste. Til Bontelbo 10 hjelpemannsk. pluss 2 faste. Til hver av de 3 sprøytene 5 mann. Til strøket i Strandgt. sendes brannmester Bratteteig.
- Kl. 12.45 Kraftig røkutvikling som har tiltak som brann fra Hotell Transatlantic mot Brynjulfsgate.

Brannrapport den 21/4-1944.

- Kl. 2400 Brannkonstabel nr. 40 og 41 tilbake igjen.
- Kl. 0005 Lastebil med 4 mann til Fylkesbåtanes kai for avløsning.
- Kl. 0005 Brannmester Berntsen avløser brannmester Jensen i Skuteviken. Meldt Sandviksen.
- Kl. 0006 Brannmester Clausen avløser brannmester Gjesdahl ved Isdahls nybygg.
- Kl. 2400 Tonningnesset permitteres til kl. 0600, og møter ved Hovedbrannstasjonen.
- Kl. 0010 Brannmester Davidsen med 6 mann til Isdahl og Mowinckels nybygg.
- Kl. 0019 Fra Kalmarhuset observasjonspost: Vinden øker og brannen tar seg opp på Bontelbo, Petanebryggen og Strandgaten ved Nykirken. - Meldt overbrannmesteren.
- Kl. 0019 Kl. 2330 er 90 mann sendt på de respektive brannsteder til avløsning. Stort mannskap overalt.
- Kl. 0030 Sandviken sender 2 mann, og reservemannskap herfra blir sendt til Kjølelageret.
- Kl. 0030 Lastebil med slange til Tollbodkaien.
- Kl. 0035 6 mann med lastebil til Slottsgaten. - 6 mann til Kjølelageret.
- Kl. 0110 Melding fra observasjonsposten Kalmarhuset: Brannen tar seg opp rundt den nye Tollboden, ellers er stillingen uforandret.
- Kl. 0128 Fra Pana brannvern: 2 slanger i Fredriksbergsgate 13, 1 slange og en luftverntaske ved Mowinckel. Pana brannvern dimitteres.
- Kl. 0234 Brannstedet Nordenfjeldske ved baker Samuelson trenger mere hjelp.
- Kl. 0238 Lastebil med 5 mann sendt til Nordenfjeldske.
- Kl. 0245 Ordre til Sentralkommandoen: Brannvesenets reservemannskaper må få lettere adgang til brannstedene for avløsning. Er tildels hemmet av de tyske vaktmannskaper.
- Kl. 0254 Observasjonsposten Kalmarhuset melder: Brannen på Nordnes tar seg kraftig opp.
- Kl. 0305 Melding fra skadestedet, vaktmesterboligen, Bergenhus: Lysskjær som en tiltagende brann.
- Kl. 0305 Skadestedet Håkonshallen: Brenner ganske kraftig retning Håkonshallen.
- Kl. 0307 Alle purret, undtagen de som kom inn kl. 0130.
- Kl. 0308 Mannskaper fra Skansen stasjon kjører til Festningskaien.

Brannrapport den 21/4-1944.

- Kl. 0314 Laksevåg med 6 mann sendes til Nordnes.
- Kl. 0314 Lastebil med 6 mann til Festningskaaien.
- Kl. 0315 Ordinært mannskap sendes til Bx 3 til avløsning.
- Kl. 0315 Lastebil med 10 mann med brannmester Gjesdahl sendes til Nordnes.
- Kl. 0314 Fra Sentralkommandoen: Ved utsetning av reservemannskaper til avløsning, kan der ved henvendelse til politivakten til stadighet fåes med en politimann som vil legitimere folkene.
- Kl. 0315 Fra observasjonsposten Kalmarhuset: Brannen avtar på Nordnes.
- Kl. 0325 Til Årstad stasjon: Send 6 mann til avløsning til Hovedbrannstasjonen.
- Kl. 0325 Til Sandviken stasjon: Send 6 mann til avløsning til Skutevikstorvet.
- Kl. 0335 Fra Sandviken: Besetningen er 15 mann. Sandviken sender den styrke som var bestemt.
- Kl. 0345 Lastebil med 6 mann til Nordnes.
- Kl. 0355 Styrkemelding fra Geofysen: Under Brannvern Bm og Bl 2 mann. Antall biler 1, under merknad biler dimittert kl. 2200. Mannskapene dimittert kl. 0330. Begge deler melder seg til kl. 0700.
- Kl. 0415 Skaff en politimann for å ledsage våre mannskaper til brannstedet. Han må øyeblikkelig komme til Hovedbrannstasjonen.
- Kl. 0423 6 mann fra Årstad brannstasjon kjører til Fredriksbergsgate med politiledsager.
- Kl. 0425 Melding fra observasjonsposten Kalmarhuset: Festningsbrannene synes å avta. Nordre uforandret.
- Kl. 0445 Skaff en politimann til Hovedbrannstasjonen.
- Kl. 0452 Fra Kalmarhuset observasjonspost: Hørt bråk og sammenras fra Nordnes.
- Kl. 0510 Fra Kalmarhuset observasjonspost:
Brann på Nordnes synes å avta, men noe bestemt er vanskelig å si, grunnet lysforholdene.
- Kl. 0558 Kokk Sundal, kokk for vernemakten, Dokkeskjærskaien, melder at brannen er begynt å ta seg opp på Dokkeskjærskaien. Ber om folk. Bil med mannskap sendes.

Brannrapport

i anledning brann forårsaket ved eksplosjonen den 20/4 - 1944.

Den 19 kl. meldtes

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
				Veglengde:

Utlegging av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange-lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter

Andre opplysninger:

Ved ankomsten til Øvre Dreggsalmenning var ilden fra husene i Sandbrogaten slått over i Øvre Dreggsalmenning 8 og 6. Foruten å slukke i disse hus med stråler fra gaten blev selve hovedslukkningsarbeidet lagt an på å begrense ildens videre utbredelse mot syd til nr. 4 og 2, og at ilden ikke slo over i Vikinghallen. I nr. 4 blev der lagt slanger op i husets etasjer til loft og i nr. 2, som har branngavel over nr. 4, blev der ført opp slanger till loft og ut på taket til nr. 4.

Da ilden var begrenset - omkring kl. 11 - kjørtes til hovedstasjonen og herfra til Fredriksbergsgaten.

Ved ankomsten hertil var ilden fra sjøsiden slått over Strandgaten fra Schreudersmugget og nordover til Tollbodalmenning. Fra Haugeveien og Fredriksbergsgate blev der lagt ut slanger nedover smugene. Fra tak, vinduer og fra smugene søktes ilden stoppet, men gang på gang måtte der retireres da smugene virket som rene trekanaler for ilden.

Den stadige oversprøytning hadde dog sin virkning idet ildens kraft avtok efter hvert, og mellem kl. 14 og 15 kunne der noteres at ilden her var begrenset ved en linje trukket fra Strandgaten, hvor husene nr. 132 134.136.138. står igjen, opp Schreudersmug, Schreudersmug Nordre, Griegsmug Søndre, Griegsmug Nordre, Fredriksbergsgate til Tollbodalmenning.

Da vanntrykket på grunn av de mange utlegg avtok blev der satt inn endel pumper som gjorde god virkning.

Der tilførtes en stadig strøm av hjelpemannskaper og materiell, en stod aldri opprødd.

Ved Petanebryggen overtok brannformann Gjertsen ledelsen. Oppgaven her var å begrense ilden ved J. E. Mowinkels lagerbygning og Hotel Smeby. Dette Lykkedes og mellem kl. 14 og 15 var brannen også her begrenset.

Antall stråler som var i bruk på dette brannsted - Nordnes - var 58.

En spesifikasjon over huser som er totalt brent og delvis brent vedlegges.

Angående de huser som er oppført som delvis brent må der taes et vist forbehold da disse ligger på grensen der hvor ilden blev begrenset.

Bergen, den 24. april 1944.

Jakob Bastiansen
Lendis ltr. politisprovidentur i Bergen.
Bergen Brandvesen 215/4 1944

Arkiv

Ved parol den 25. april 1944
kl. 0800.

.....

Når jeg har sammenkalt til parol i dag, er det for å få rettet den beste takk til hver enkelt mann for det store arbeide og den motige innsats, som ble gjort under slokningsarbeidet etter eksplosjonsulykken torsdag den 20. d.m. De oppgaver korpset ble stillet overfor, var av et sådant omfang at korpset ikke har hatt en liknende påkjenning tidligere, når kanskje Storebrannen i 1916 unntas. At oppgaven ble løst på en utmerket måte har jeg fått mange uttalelser om, og personlig kan jeg også uten sjananse skryte av prestasjonene, fordi jeg selv ikke var tilstede.

En trist ulykke rammet korpset, idet en av våre kamerater, brannkonstabel Hans Sigurd Jensen, omkom ved eksplosjonsulykken. Jeg vil minnes ham her som en førsteklases og uforferdet brannmann, som vil bli dypt savnet i korpset. Jeg lyser fred over hans minne.

Under selve brannslukningen slapp brannmannskapene ellers heldig fra det, forsåvidt som at ingen kom alvorlig tilskade.

Der står respekt av arbeidet som ble utført først og fremst på brannstedet, men også på den indre front, og da såvel av ledelsen, som av de enkelte brannmannskaper. Til branningen føreren og til overbrannmesteren vil jeg uttale den aller største anerkjennelse for ledelsen av selve brannslukningen og for alle disposisjoner, og til stasjonsmesteren uttaler jeg den største anerkjennelse for ledelse av den indre tjeneste.

Ved siden av ledelsen burde også hver enkelt mann vært nevnt, ^{X)} men det fører for langt og jeg takker derfor alle samlet.

Til tross for den redselsfulle ulykke som rammet vår by, er der dog reddet store verdier fra tilintetgjørelse. Slokningsarbeidet har avtvunget den største respekt på alle hold, og resultatet viser at den enkelte mann har kjempet på sin post til det ytterste fot å redde menneskeliv og for å bevare verdier.

Jeg er stolt av mitt korps og jeg vet at om korpset på nytt skulde bli stillet overfor en krevende oppgave, så kan jeg fullt ut stole på Bergen Brannkorps.

x) fra eldste brannmester og til yngste ledemann.

Kort oversikt over

brannkatastrafene den 20. april 1944.

Kl. ca. 0840 inntraff en voldsom eksplosjon i Bergen. Eksplosjonen forårsaket omfattende skader på Nordnes, Sandviken og i sentrum, og der oppsto en rekke med branner. Brannsjefen var på reise til Oslo og fung. brannsjef var branningenist Hæhre. Fung. brannsjef befant seg på vei til brannstasjonen da eksplosjonen inntraff og gikk med en gang til sentralkommandoplassen. En ansødet om å få slått flyalarm, for å få innkalt det sivile luftverns mannskaper, men denne ansøding ble ikke etterkommet. Det ble gitt ordre først til Elektrisitetsverket om å sperre all strøm i byen, og senere ordre til samtlige kommunale etater om at ledige brannvernmannskaper skulde møte i Hovedstasjonen.

Fung. brannsjef gikk derpå til Hovedstasjonen for derfra å lede brannutrykningene. En var oppmerksom på at en god del av brannmeldingene ikke vilde komme frem, da telefonen var overbelastet etter eksplosjonen. En var også oppmerksom på at der vilde høyst sannsynlig oppstå bydelsbranner, hvorfor brannvesenets hovedoppgave vilde bli å begrense brannene, idet det ikke vilde bli mulig å slukke alle de branner som oppsto. Der innlöp en hel rekke brannmeldinger etterhvert. Brannvesenet fikk således melding om stor brann i Kirkegaten, stor brann i Slottsgaten, Dreggen, Festningen og Skuteviken. Stor brann omkring Nykirken, stor brann på Dokkeskærskaien og stor brann utenfor Nykirken.

Ut på dagen ansødet en Fana og Laksevåg om assistanse og Oslo brannvesen om 5000 m kuplete slanger. Da brannvesenet ikke vilde make slukning innenfor de brannende områder, måtte en konsentrere seg om å stoppe brannene på en slik måte at katastrofen ble minst mulig. Brannen i Kirkegaten måtte stoppes fordi en her vilde make det før det vilde bli en bydelsbrann. Området mellom Slottsgaten og Skuteviken besiktiget fung. brannsjef, og fant at slukning bare var mulig i Skuteviken og ved Dreggen. Hvis denne brann hadde kunnet forplante seg til den lett brennbare bebyggelse i Sandviken, eller brannen i Dreggen hadde forplantet seg til Kroken eller Tyskebruggen, vilde brannvesenet

sannsynligvis ikke raktet en slukning med de andre branner som raste.

I Strandgaten måtte en konsentrere seg om at brannen innenfor Nykirken ikke fikk springe over Strandgaten, og at brannen utenfor Nykirken ikke fikk hoppe over Strandgaten, hvis det var mulig her å samle sammen tilstrekkelige mannskaper til dette. Imidlertid var en oppmerksom på at også huser ovenfor Strandgaten måtte ofres, idet brannen allerede tidlig hadde forplantet seg til oppsiden av Strandgaten utenfor Nykirken. ^{Tollboden} ~~Nordre Keelbasskar~~ var i full fyr og redningsløst forlapt. Det som lå nedenfor Strandgaten utenfor Nykirken kunne vanskelig reddes, og en konsentrerte derfor all kraft om å begrense brannen til minst mulig ovenfor Strandgaten. Da alt materiell her var satt inn, ble der gjennom smugene trukket en forsvarslinje som en håpet vilde holde. Denne forsvarslinje holdt.

På Lokkeskjerskaaien måtte en begrense brannen mest mulig. Alt materiell var hele tiden innsatt på en slik måte at en i Hovedstasjonen såvidt kunne møte en ny brannmelding. Der var overhengende fare for at der vilde bryte ut branner på Tyskebryggen og andre steder i byen, slik at en alltid måtte innrette seg på å holdt minst et vedskap i Hovedstasjonen.

Omkring kl. 1500 anså en brannen for å være begrenset. På de kritiske punkter var farene oversått. Samtlige brannmannskaper og brannvernmannskaper gjorde sitt ytterste for å hjelpe til. Brannvesenet fikk også meget verdifull assistanse av den tyske værnemakt, og uten denne hjelp samt hjelpen fra Fana og Laksevåg vilde brannene ha tatt helt overhånd, og katastrofen vilde blitt betydelig større.

Under brannen blåste en sterk sydlig kuling som heldigvis avtok ut på ettermiddagen.

Brannsjefen som befant seg på reise til Oslo ulykkesdagen, returnerte med ekstratog fra Voss, og kom til Bergen kl. 1700. Brannsjefen overtok straks etterlokningen, som sannsynligvis kommer til å pågå i et par dager fremover.

Bergen, den 21. april 1944.

Brannrapport den 20. april 1944.

- Kl. B 1 til Dokkeskjærskaien.
Lastebil 2 til Torvalmenningen.
Bil 5 til Kroken.
B 2 til Slottsgaten.
B 11 " "
- v 0927 Meldt fra sentralkommandeplassen: Stor brann, Dokkeskjærskaien, trenger mere assistanse.
Ordre fra branningen: 0-615 til hovedstasjonen.
- v 0932 Meldt fra vekten på Skansen: Det brenner i Skuteviken.
Til Vannverket: Dårlig trykk i Kroken, Skansen setter på bassenget.
- v 0936 BX2 til Dokkeskjærskaien. } Stenografisk referat med-
BX3 til Fylkesbåtane. } tegnet etter at ordrene
B 9 til Skuteviken. } var gitt skrykelig.
- v 0942 Bil fra Geofysen til Kroken. (Lastebil)
Sterk røktvikling i Kirkegaten. Ingen flamme.
- v 0947 Brann i Strandgaten, brer seg mot vinden. Tar fyr i Nowinkels gård. Meget kraftig.
Sterk røktvikling i Nykirken og vest for Nykirken. Ny brann overfor Nykirken. B 1 trenges overfor Nykirken.
- v 0948 Tankbil til Nykirken.
v 0952 Brannbombebil Kirkegaten 17.
Rekriver hjelp fra Fana og Baksevåg. Send bilene til Hovedst. Bergen.
Telegram til Oslo: "Anmoder om 5000 m kuplete slanger. Voldsom katastrofe Bergen." Mottatt: Smørdahl.
- v 0959 Ved det midterste skuret på Festningskaien er en slepebåt kastet på land. Den ligger tett opp til skuret og er no begynt å brenne. Fare for skuret.
- 1001 B 11 med pumpe til Festningskaien.
1005 Gassvernobil 1 kjører til Mariakirken.
- v 1007 Lastebil R-1285 med hjulpumpe kjører til Nykirken.
v 1012 " 1354 med ekstramannskaper tol B X 3
v 1015 Jekteviken al.pl. med pumpe til Nykirken.
- v 1018 Fana brannvesen er kommet til Bergen.
1019 B 7 med brannmester Berentsen til utenfor Nykirken.
Til Sandviken: Er B X 1 ute?.
- v 1020 Fana brannvesen til Dokkeskjærskaien.
- v 1022 Sprøyten 1 ligger i Skuteviken i Bontellbo og verner for at ikke varmen skal gå nordover. Meldt fra tyskerne.

- 1025 0-2016 lastebil pluss 6 mann til Bontelbo på B X 1.
Til Jekteviken sendt etter ordre fra Hovedstasjonen B L 1 og B H 1.
- 1028 Ordre fra overbrannmesteren: § biler fra renholdsverket med disponible mannskaper og redskaper.
En er herre over ilden i Kirkegaten.
— B 4 til Skuteviken.
— Bil 2068 til Nykirken med pumpe og redskaper.
- 1035 Renovasjonsvesenets lastebil med 10 mann til Skuteviken.
- 1043 Brammen på Dokkeskjerskaiaen er begrenset.
B 4 er kjørt til Skuteviken fra Sandviken stasjon.
Lastebil 302 kjørt til Sandviken med mannskap for å hente slanger.
- 1046 Laksevåg avsnittskommando melder at lag B 2 og en bil er disponibel.
Ordre: Lag B 2 og en bil som var disponibel sendes Hovedst.
- 1100 Fra R+R tjenesten: En brannbil disponibel på Lungegården a... pluss et lag brannmannskaper.
- 1105 Vannverksjef Eriksen får tillatelse av overbrannmesteren til å dempe vanntrykket, da ilden på Dokkeskjerskaiaen er begrenset
- 1110 Til Lungegården al.pl.: Et lag brannmannskaper sendes til Nordnes til brannmester Berentsen.
- 1112 Utrykning til Skansegaten.
Laksevåg brannvesen pluss 6 mann kjører til Skansen.
- 1114 B X 2 pluss 4 mann ekstra kjører til Nykirkekaiaen.
- 1116 Lastebil med 10 mann til Skutevikstorvet.
Melding til Laksevåg Verft fra gruppelederen, Gr.II:
Send utrykningsstyrker til B.M.V., Solheimsviken straks.
Melding til Internasjonal Farvefabrikk A/S. Send samtlige brannmannskaper med alt materiell til Hovedstasjonen. Haster.
- 1141 Laksevåg brannvesen kommet igjen fra Skansen. Sløkket.
- 1143 Fra Skutevikstorvet: Schildrop med mannskap til Tyskebryggen.
- 1145 (Laksevåg brannvesen til Nordnes.)
(Fridalen brannbil til Nordnes.)
- ~~1150~~ Laksevåg kjører til Strandgaten, Isdahl. Stopper brannen på nordre side.
Fridalen alpl. Lastebil 12 til Strandgaten med 12 mann og pumpe.
Tankbil til Tollboden. Lastebil med 12 mann og sjåfør til pumpen, Tollboden.

Brannrapport den 20/4-1944.

- Kl. 1605 Melding fra Laksevåg avsnittskommando gjennom Sentralkommandoplassen: B 1 returnert fra Bergen.
- Kl. 1610 Melding om at dampsprøyte 1 blir bragt flott kl. 1800. ligger ved Tollboden.
- Kl. 1615 Bx3 blir liggende ved Tollboden til kl. 1800.
- Kl. 1620 Fra Tonningnesset: ET tilbake fra Nordnes. Mannskapene skifter og ligger i reserve.
- Kl. 1625 Lastebil med 10 mann til B.D.S. til avsløsning. Meldingen fra overbrannmester Karlsen.
- Kl. 1625 Ordre fra overbrannmesteren: Alaruberedskap I. Ingen permisjoner gis idag.
- Kl. 1625 Ordre til Elektrisitetsverket fra Branningeniøren: Til verkemester Bertelsen: Sørg for at strømmen blir avstengt alle steder hvor lysnettet er slik ødelagt at det kan forårsake brann.
- Kl. 1630 Brannmester Osen med mannskaper returnert til Skansen. Brannmester Osen melder: 3 forkullede lik ble funnet i I.etg. i B.D.S.-bygning. Et lik funnet i den tyske Havnekontors bygning. 3 av de forkullede lik ble sendt til Gades Institutt, og det 4. ble kjørt til Fleischjemmet i Teatergaten. 1 lik, forkullet, funnet ved inngangsdøren inne i hotel Transatlantic. Sendt til Gades Institutt.
- Kl. 1640 Ordre til brannmester Jensen, Sandviken: Rekvirer det materiell som trenges hos Hamtvedt og Toftegård. Arbeid på egen hånd.
- Kl. 1643 Utkikken Skansen melder at bakom hotel Transatlantic tar brannen seg opp igjen.
- Kl. 1645 Lastebil O-6109 med 12 mann kjører til hotel Transatlantic.
Bx1 ved Skutevikstorvet.
Bx2 ved Tollboden.
Bx3 ved Tollboden.
- Kl. 1700 Fra Sentralkommandoen: Anmoder om å få låne 150 m² presenning til dekning av taket på Konsertpaleet. Stasjonsmesteren varslet.
- Kl. 1708 Lastebil med 10 mann til Haugeveien til avsløsning. Lastebil med 10 mann til Skuteviken for å ta inn materiell.
- Kl. 1709 Melding til Sentralkommandoen: Brannkonstabel 48, Jensen, funnet drept i Slottsgaten. Kjørt til Gades Institutt.
- Kl. 1718 Til Sentralkommandoen: I oppgangen til B.D.S. fant man en forkullet damshånd, diverse nøkler, rester av damearmbånder, briller, rester av menneskelegemer og notisbok. Alt sendt til Gades Institutt. - Meldt av 56, Halvorsen.-
- Kl. 1720 3 mann med gassmasker må melde seg på plassen.

Brannrapport den 20/4-1944.

- Kl. 1735 Til Årstad brannstasjon: Alarmberedskap I. Ingen permisjoner.
- Kl. 1736 Brannsjefen og Branningeniøren på inspeksjonstur. Først til Skuteviken.
- Kl. 1745 Fra alarmplassen Tonningnesset: Hvis ikke mat kan bringes til mannskapene, er det spørsmål om mannskapene kan permitteres for å gå hjem for å spise. Avventer nærmere ordre.
- Kl. 1747 Til Tonningnesset fra overbrannsmesteren: Mannskapene går og spiser, skifter klar og møter på nytt.
- Kl. 1753 Nr. 13, Holme melder: På nordsiden av Nykirken er en brannventil gått. Voldsom lekk. - Meldingen sendt til oppsynsmann Ormhaug.
- Kl. 1755 Til alarmplass Kronstad: Venter til alle mannskapene er samlet. Kjører så til Hovedbrannstasjonen.
- Kl. 1755 Til Sentralkommandoen: Skaff Globoid-tabletter til mannskapene ved Hovedbrannstasjonen.
- Kl. 1800 Fra Sentralkommandoen: Man må skaffe mannskapene Globoid fra et apotek.
- Kl. 1805 Lastebil med 10 mann til avløsning ved Skutevikstorvet.
- Kl. 1825 6 mann til avløsning i Haugeveien for brannbombelaget.
- Kl. 1735 5 mann til avløsning på Bx 1, Skuteviken.
- Kl. 1745 Nr. 111 løser av nr. 18 på Bx 3.
- Kl. 1750 50 brød hos Martens, melk på Bergens Meiere, 8 kg. smør, 10 kg. kaffeerstatning og 2 kasser sardiner fra Nygårds Handelsforening til Brannvesenet.
- Kl. 1812 Nr. 99, Jørgensen, er dårlig og kjørt på Løgevakten.
- Kl. 1815 2 bokser Globoid fra Nordstjernen.
- Kl. 1825 Nr. 99, Jørgensen, ligger på Løgevakten og blir liggende der.
- Kl. 1840 Lastebil til Ramtvedt og henter materiell til Sandviken stasjon.
- Kl. 1856 Fra Jekteviken: Kan reservemannskapene som har stått i i hele dag permitteres eller dimitteres? Endel er kommet tilbake til alarmplassen. (Jøger-sign.).
- Kl. 1900 Til Jekteviken: Ingen permisjoner. Mannskapene hjem og skifter klar. Alarmberedskap I.
- Kl. 1905 Konferanse med brovakt Olsen ang. høyvann. Høyvann kl. 2200.
- Kl. 1933 Brannsjefen kommet til Sentralkommandoen.

Brennrappport den 20/4-1944.

- Kl. 1938 Styrkemelding fra Tonningsnesset alarmplass: BT 2 er kommet tilbake.
- Kl. 1940 Avløsningsmannskaper er sendt over hele brannfronten.
- Kl. 1940 Stenogrefdamen på Hovedbrannstasjonen ønsker avløsning.
- Kl. 1945 Brannmester Jensen kjører til Skuteviktorvet.
- Kl. 1945 Brannmester Osen melder at der er funnet flere lik på B.D.S. - Flere likrester ligger rundt om.
- Kl. 1950 Til Sandviks stasjon: Brannmester Jensen overtar vekten i Skuteviken til avløsning. Brannmester Osen overtar vekten i Slottsgaten - Dreggsalm. Brannmester Clausen og Bastiansen overtar vekten på Nordnes. Brannmester Bratteteig melder seg på Hovedbrannstasjonen.
- Kl. 1950 Branningeniøren melder seg hjemme.
- Kl. 1952 Til Sentralkommandoen: Det brenner i en skåte som ligger utenfor Storemøllen, forstøyet til boie.
- Kl. 1954 Bx 2 er sendt til skuten ved Storemøllen.
- Kl. 1945 Fra Sentralkommandoen: Kommandobil sendt til Ordføreren. Ordføreren og Brannsjefen befarer de herjede områder.
- Kl. 1956 3 mann med røksaker må melde seg på plassen, skal sendes til Mowinckel, Petanebryggen.
- Kl. 1957 Fana brannvern kjører til Petanebryggen til avløsning.
- Kl. 2001 Lastebil med 10 mann kjører til Mariakirken til avløsning av Skansen stasjon.
- Kl. 2005 Steffensen er i Muséhagen.
- Kl. 2007 Nr. 99, Jørgensen, syk, og er kjørt hjem.
- Kl. 2013 3 brannfolk må melde seg på plassen for overbrannmesteren.
- Kl. 2020 Til Sentralkommandoen: Alle sivile hjelpepersoner permitteres til kl. 2300. Etter igjen kl. 2300 på Hovedbrannstasjonen, unntagen 20 mann som skal stå igjen. Disse har fått beskjed.
- Kl. 2033 Fra Sentralkommandoen: 20 mann skal gå vakt på Tyskebryggen, skal gå til kl. 0800 imorgen tidlig.
- Kl. 2035 Fra Georg Nilsen, Lyder Sagensgate 5: Han melder fra Stølen politistasjon: Det brenner ved Mariakirken i nærheten av Nedre Stølen.
- Kl. 2040 Branningeniøren hentes.
- Kl. 2040 Tankbil og B 1 er sendt til Nedre Stølen.
- Kl. 2021 Fra Geofysen gjennom Sentralkommandoen: GML-lagets motorsprøyte har brent seg fast.
- Kl. 2030

Brannrapport den 20/4-1944.

- Kl. 2330 Brannmester Davidsen avløser brannmester Bratteteig ved Tollboden - Nordnes.
- Kl. 2340 Brannmester Davidsen til byen med 6 mann med gassmasker. MA melde seg på Hovedbrannstasjonen. - Sendt Arstad stasjon.
- Kl. 2350 Deutsche Wehrmacht melder at brannen på Tollboden tar seg opp igjen.
- Kl. 2350 Lastebil med 10 mann kjører til Tollboden.
- Kl. 2354 Lastebil med 4 mann og pumpe kjører til Tollboden.
- Kl. 2355 Lastebil med 4 mann sendt til Transatlantic.

- Kl. 21.02 Bilene tilbake, brannen i Klingsmugget v/Mariakirken slokket.
- Kl. 21.06 Brannmester Bratteteig melder seg øyeblikkelig i Hovedst.
- Kl. 21.07 Melding fra Kronstadtorget: Alf Sognefest melder pr. tlf. at han har skadet den ene foten.
- Kl. 21.17 Anmodning fra Statsintendanten at en dampsprøyte må gå til Isdahls lager.
- Kl. 21.20 Ordre: Bx. 2 rykker fortest mulig til Isdahls lager hvis mulig, gi beskjed til Hovedstasjonen, branningeniøren.
- Kl. 21.20 1 lastebil med pompe og 10 mann kjører til Isdahls lager.
- Kl. 21.21 De mannskaper som er på Kronstadtorget spør om de skal melde seg i Hovedstasjonen.
- Kl. 21.31 Mannskapene på Kronstadtorget møter kl. 23.00 i Hovedst.
- Kl. 21.37 Alle ledige mannskaper møter på plassen.
- Kl. 21.39 Lastebil med 12 mann til Skutevikstorget.
- Kl. 21.45 Brannen i skuten ved Storevællen er slokket, Bx. 2 er returnert.
- Kl. 21.46 Bx. 2 går til Isdahls lager, Strandgt., overflødige pompe-mannskaper returnerer til Hovedstasjonen.
- Kl. 22.00 Mannskapene fra Laksevåg brannst. i Nordre Schrøedersmug og Griegsmug ber om avløsning, underrett brannsjef Henriksen.
- Kl. 22.10 Lastebil med 8 mann til Nykirken til avløsning.
- Kl. 22.20 Melding fra Laksevåg brannvesen: Vi har liggende på stasjonen lag I og brannformann pluss 4 mann, lag II, lagleder pluss 6 mann. Sendt 1 lag ut til Schrøedersmug for avløsning av det lag som skal dimiteres, og hvis det er nødvendig kan Laksevåg brannvesen varsle med sirenefflyte. Har 2 biler stående klar.
- Kl. 22.31 Fra allarmpl. Tonningsnesset: Skal allarmplassen holdes besatt i natt, må ulltepper oppsendes til mannskaperne.
- Kl. 22.33 Fra overbrn. til allarmpl. Tonningsnesset: Allarmplassen skaffer ulltepper selv.
- Kl. 22.36 Brannmester Gjesdal med 6 mann og lastebil kjører til Isdahls lager.
- Kl. 22.46 Lastebil med 12 mann kjører til Slottsgt.
- Kl. 23.00 Avløsning: 10 mann til N. Tollbodkai, 10 mann til Tollbodalm.-Fredr. Bergsgt., 10 mann til Smedby hotell, 10 mann til Dreggen-Slottsgt., 12 mann til Skutevikstorget, 10 hjelpebrann-mannskaper til Bx. 3, 8 mann til Bx. 2, 10 ordinære mannskaper til Bx. 3

- Kl. 21.02 Bilene tilbake, brannen i Klingsmuget v/Mariakirken slokket.
- Kl. 21.06 Brannmester Bratteteig melder seg øyeblikkelig i Hovedst.
- Kl. 21.07 Melding fra Kronstadtorget: Alf Sognefest melder pr. tlf. at han har skadet den ene foten.
- Kl. 21.17 Anmodning fra Statsintendanten at en dampsprøyte må gå til Isdahls lager.
- Kl. 21.20 Ordre: Bx. 2 rykker fortrest mulig til Isdahls lager hvis mulig, gi beskjed til Hovedstasjonen, branningeniøren.
- Kl. 21.20 1 lastebil med pompe og 10 mann kjører til Isdahls lager.
- Kl. 21.21 De mannskaper som er på Kronstadtorget spør om de skal melde seg i Hovedstasjonen.
- Kl. 21.31 Mannskapene på Kronstadtorget møter kl. 23.00 i Hovedst.
- Kl. 21.37 Alle ledige mannskaper møter på plassen.
- Kl. 21.39 Lastebil med 12 mann til Skutevikstorget.
- Kl. 21.45 Brannen i skuten ved Storemøllen er slokket, Bx. 2 er returnert.
- Kl. 21.46 Bx. 2 går til Isdahls lager, Strandgt., overflødige pompe-mannskaper returnerer til Hovedstasjonen.
- Kl. 22.00 Mannskapene fra Laksevåg brannst. i Nordre Schrøedersmug og Griegsmug ber om avløsning, underrett brannsjef Henriksen.
- Kl. 22.10 Lastebil med 8 mann til Nykirken til avløsning.
- Kl. 22.20 Melding fra Laksevåg brannvesen: Vi har liggende på stasjonen lag I og brannformann pluss 4 mann, lag II, lagleder pluss 6 mann. Sendt 1 lag ut til Schrøedersmug for avløsning av det lag som skal dimmiteres, og hvis det er nødvendig kan Laksevåg brannvesen varsle med sirenefløyte. Har 2 biler stående klar.
- Kl. 22.31 Fra allarmpl. Tonningsnesset: Skal allarmplassen holdes besatt i natt, må ulltepper oppsendes til mannskapene.
- Kl. 22.33 Fra overbrm. til allarmpl. Tonningsnesset: Allarmplassen skaffer ulltepper selv.
- Kl. 22.36 Brannmester Gjesdal med 6 mann og lastebil kjører til Isdahls lager.
- Kl. 22.46 Lastebil med 12 mann kjører til Slottsgt.
- Kl. 23.00 Avløsning: 10 mann til N. Tollbodkai, 10 mann til Tollbodalm.-Fredr. Bergsgt., 10 mann til Smedby hotell, 10 mann til Dreggen-Slottsgt., 12 mann til Skutevikstorget, 10 hjelpebrann-mannskaper til Bx. 3, 8 mann til Bx. 2, 10 ordinære mannskaper til Bx. 3

Rapport fra kl. 06.00 21/4 1944.

- Kl. 06.19 Fra Laksevågs avsnittskommando: Intet å se på Dokkeskjærskaien.
Fra Museets opservasjonspost: Litt røk, ingen ild å se på Dokkeskjærskaien.
- Kl. 06.24 10 mann sendt til Bontelbo med beskjed om å kjøre om politikammeret for å få med en politimann.
- Kl. 06.26 Til Årstad st.: Brannmester Bratteteig pluss 3 mann til Dokkeskjærskaien, hvorfra brannmesteren kjører til Hovedstasjonen etter å ha besiktiget situasjonen.
- Kl. 06.36 Avløsning: 8 mann til Tollboden, 10 mann til Fredr. Bergsgt.-Schrøedersmug, 10 mann til Smedby hotell og Strandgt.. Brannmester Bastiansen til hele strøket. Beskjed om å måtte få politi med bilene.
- Kl. 06.40 Bil sendt til Årstad brannstasjon for å hente brannmester Bratteteig og 3 mann til Dokkeskjærskaien. Bilen fikk med seg politi og førte med seg de avløste mannskaper fra brannstedet som bor i strøket Årstad - Minde.
- Kl. 06.45 6 av de faste brannmannskaper sendt til strøket Nordnes med beskjed om å melde seg til brannmester Bastiansen.
- Kl. 06.50 Brannmester Clausen pluss 2 faste og 10 hjelpemannskaper sendt til Dreggen med politi.
- Kl. 06.52 Mannskapene fra Årstad st. til Dokkeskjærskaien rykket ut med bil 5. Den lastebil som kjørte for å hente manskapene i Årstad st. får beskjed om straks å returnere til Hovedst.
- Kl. 07.14 Brannmester Bratteteig kommer med 3 mann og B. 5 fra Dokkeskjærskaien, hvor tyskerne overtar slokkingen. B. 5 med mannskap sendes til Årstad st. mens brannmester Bratteteig blir på Hovedstasjonen.
- Kl. 07.14 Brannmester Osen avga rapport fra Dreggsalm. Brannmesteren ble med B. 11 kjørt til Skansen st.
- Kl. 07.20 2 av renholdsverkets lastebiler med 5 mann fra renholdsverket permitert og sendt til renholdsverket.
- Kl. 07.35 Gassverket får beskjed om å stenge lekkede gassledninger i husene i Sandbroggt. og Brynjulfsgt.
- Kl. 07.44 Fra Tonningsnesset: Skal også allarmplassen holdes besatt i dag, avventer ordre.
- Kl. 07.45 Fra Tonningsnesset: Under brannvern lag nr. B.T. 2 under merknad er returnert fra Hovedstasjonen.
- Kl. 07.47 Avløsning sendt til Bx. 2 og Bx. 3 med 9 mann, hvorav 5 hjelpemannskaper til hver sprøyte.
- Kl. 07.50 Til Tonningsnesset: Behøves ikke holdes besatt i dag.
- Kl. 08.04 Fra obs.post Museet: Litt røk fra Dokkeskjærskaien.

- Kl. 08.20 Mannskapene i tur 2 blir permitert fra kl. 12.00.
- Kl. 08.37 Avløsning kjørt til Skansen st. kl. 08.35.
- Kl. 08.57 Luftschutzoffizier spør om der er bensin på Kalmarhuset som han kan få.
- Kl. 08.50 Olsen melder der siver ut gass i Sandviksveien 10-12-14.
- Kl. 09.07 Fra bilsjefen. Der finnes ikke bensin på Kalmarhuset som tilhører luftvernet. Der er imidlertid bensin på bensinstasjonen som kjøpes som vanlig for penger og merker.
- Kl. 09.12 Montør Karl Johnsen melder at der har vært en brann i Klevesnug nr. 1 den 20/4, slokket av K. Johnsen selv.
- Kl. 10.52 Der er sendt en barbar pompe med sjåfør kl. 10.50 til B.D.S.
- Kl. 11.45 Kommunens murere melder seg snarest til marmester Hansen.
- Kl. 12.00 Avløsning til samtlige brannsteder:
 Til Tollbodalm. 8 hjelpemannskaper pluss 2 faste. Til Fredr. Bergsgt. - Schrøedersnug 10 hjelpemannsk. pluss 2 faste.
 Til Strandgt. Smedby 10 hjelpemannsk. pluss 2 faste. Til Dreggsalm. 10 hjelpemannsk. pluss 2 faste. Til Bontelbo 10 hjelpemannsk. pluss 2 faste. Til hver av de 3 sprøytene 5 mann. Til strøket i Strandgt. sendes brannmester Bratteteig.
- Kl. 12.45 Kraftig røktvikling som har tiltak som brann fra Hotell Transatlantic mot Brynjulfsgate.

Rapport

til brannsjefen fra brannmester i 3. dje. distrikt.

I anledning eksplosjonskatastrofen ved Festningskaien, der utviklet seg til storbrann i Dregssalmønning - Øvre Dregssalmønning-Brynjulfsgaten - Sandbrogaten, samt søndre del av koengen ved Øvre Dregssalmønning den 20/4 - 44. Kl. 8.39 meldtes fra Hoved. St. brann på Festningskaien.

Utrykt med bil 2. med Nr. 14.49.127.153. brannm. Osen.

Allerede ved utkjørselen fra Skansen. St. til brannstedet, såes en vældig røyk der lå seg over hele festningsområdet, så man var klar over, at man her fikk med en større brann å gjøre.

Underveis til brannstedet, F. eks. ved nedre del av Øvre Blekevei, var umulig å komme frem på grund av nedfalte takpanner og vinduskarmer og en mengde vindusglass, så man måtte kjøre op Ole Bidesgt til H. Vergelandsgt, og videre hvor man formelig måtte krysse seg frem gjennom gatene for å unngå pungering på bildekkene, for å nå sikkert fram til brannstedet.

Ved innkjørsel fra Dregssalm til Brynjulfsgt, stoppet man med bilen, hvor det viste seg at samtlige hus i Sandbrogat var i brann, samt bakbygning til Dregssalm Nr. 10 Vestlanske Drogeris 4 etasjes murbygning var i brann, og en nabobygning mot Brynjulfsgt herr Skurtvedts sykleverksted var antendt. På sistnevnte bygning på taket stod en herre med 2 damer og et barn, som blev reddet ned ved hjelp av 2 delt stige. Forøvrig gikk brannvesenets folk straks igang med redning av mennesker der ikke var komt seg ut fra eiendommene i Brynjulfsgt. Nr. 5 - 3 - og 1 a. og fikk fra disse hus brakt 6 mennesker i sikkerhet. Forøvrig var vinden sterk sydostlig, så man fryktet for at disse hus vilde komme til å stryke med under brannen. Forøvrig blev beboerne av Dregssalm og Øvre Dregssalmønning ved hjelp av tilflyende folk varslet om å komme seg ut av eiendommene.

Da redningsarbeidet var utført gikk man straks igang med utlegg fra vannledningsnett på Dregssalmønning mot Brynjulfsgt, hvor der blev tatt 6 utlegg hvorav 2 av disse blev benyttet mot Vestlanske Drogeris foretning, hvor der oppbevartes i ildfast rom i letasje vis dør var

Brannrapport

i anledning brann i Slottsgaten, Hotell Transatlantic.

Den 20/4 1944 kl. 08.50 meldtes brann i Hotell Transatlantic, Slottsgt.

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
Hovedstasjonen. B. 3 nr. 64.10.39.136. brm. Gjesdal	08.51	08.53	12.00	Veglengde: 800 m

Utlegging av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange- lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter
2 utlegg X Dreggen-Slottsgt.					
2 utlegg fra hydrant Dreggsalm.					
2 utlegg fra pompe på B. 3					
2 utlegg X Brynjulfsgt. -Dreggen					

Andre opplysninger:

Da brannvesenet kom fram til Slottsgaten, slo varmen ut av alle husene der unntatt fra bygningen til Det Nordenfjellske.

En begynte øyeblikkelig på et utlegg, men måtte forlate dette, da det ble ropt om hjelp. Det viste seg at der var 3 personer innesperret i Hotell Transatlantic. En ble brakt ut da brannvesenet kom til inngangen av huset, og 2 ble brakt i sikkerhet av våre folk under særlig farefulle omstendigheter. Før siste person ble brakt fram, måtte en få et utlegg i stilling til dekning av redningsarbeidet. Kort tid etter at den siste var brakt ut, raste Hotell Transatlantic sammen innvendig. ●

En konsentrerte seg siden mest om begrenning av brannen.

2 utlegg ble tatt fra Dreggen X Slottsgaten. Ett ble ført mot Transatlantic, det annet opp i Tårnbygningen på Nordenfjellskes hus fra Slottsgaten. Ett utlegg ble ført opp i Nordenfjellskes bygning i 3. etasje inngang fra Dreggen. 2 utlegg ble ført mot Vestlandske Droggeris hus, bakbygning Dreggsalm. 10-a. Trykket på strålene minket svært, og en gikk over til pompen på B. 3 med 2 utlegg.

Ekstra hjelpemannskaper og materiell ble sendt fra Hovedstasjonen.

En antar at brannen var begrenset kl. ca. 11.30. ●

B. 3 returnerte til Hovedstasjonen etter ordre fra brm. Osen kl. 12.00. Slokkingsarbeidet fortsetter av brannmenn og hjelpebrannmenn i flere døgn fremover.

Under etterslokkingen fant en flere ofre i kontorbygningen til B.D.S., Slottsgaten 11 og i Hotell Transatlantic. Disse ble kjørt vekk av sanitetstjenesten.

Bergen, 25. april 1944.

W. Gjisdal

Brannrapport

i anledning liten brann i Jonsvoldsgaten nr. 2.

Den 20/4 1944 kl. 08.57 meldtes brann fra signalapparatet

"Engen 47".

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
B. 1 nr. 141.30.35.50.66. brannmester Clausen	08.58	09.00	09.02	Veglengde: ca. 700 m

Utlekking av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange-lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter

Andre opplysninger:

Da brannvesenet kom fram, hadde det vært en liten brann i frisørsalongen Jonsvoldsgaten nr. 2. Brannen var imidlertid sløkket.

En del klær var falt ned på ovnen under eksplosjonen i havneområdet og var blitt antent.

Forøvrig ingen brannskade.

Der ble ikke observert andre branner på Engen, og brannvesenet returnerte straks til Hovedstasjonen.

Bergen, den 25. april 1944.

J. Clausen

Lindroth. paleografisk

Brannrapport

i anledning **brann i Havnevesenets lagerbygning, Dokkeskjærsutstikkeren.**

Den **20/4** 19 **44** kl. **09.05** meldtes **brann fra signalapparatet**

"Dokkeskjærekaien".

Kl. **09.27** meldtes **stor brann.**

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
Hovedstasjonen.				Veglengde:
B. 1 nr. 141.30.35.50.66. brannmester Clausen	09.06	09.10	10.55	ca. 1900 m
Bx. 2 " 41.18.130.146. maskinist Andersen	09.40	09.50	10.55	" 600 m

Utlekking av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange-lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter
Fra utstikkeren 3 utlegg	24	300	9.11	10.45	ca. 84.600
Fra Bx. 2, 2 utlegg	16	210	9.55	10.45	" 20.000

Andre opplysninger:

Da brannvesenet kom fram, sto en lagerbygning i full brann og var til dels styrtet sammen. Slokkingsarbeidet måtte derfor konsentreres om nærmeste lagerbygning, som ligger på nordsiden av brannstedet.

Det ble straks foretatt 3 utlegg fra vannledningsnettlet til bygningens fasade mot brannstedet og i selve bygningen, hvor der også var brann.

Fra Bx. 2 ble tatt 2 utlegg mot brannstedets østside.

Tyske brannmannskaper foretok en del utlegg fra pumper, og etterhvert var en herre over ilden.

Vakt ble holdt av hjelpebrannmenn og tyske brannmenn i ca. 1 døgn.

Skaden er at søndre bygning brente ned til grunnen. På nordre bygning ble søndre og nordre side samt en del kasser tønnestav m.m. i bygningen brannskadet.

Årsaken til brannen er ukjent, men en antar at eksplosjonskatastrofen i havneområdet er årsaken.

Lagerbygningene er bygget av tre med enkel bordkledning. De tilhører havnevesenet og eies av Bergens Kommune. De disponeres for tiden av Den tyske Vernemakt.

Under brannen kom forsterkninger fra Hovedbrannstasjonen, 1 bil fra Fridalen allarplass, Bx. 2 og 1 bil fra Fana Brannvesen. B. 1 og bilen fra Fridalen ble straks returnert til Hovedstasjonen. Bx. 2 og mannskapene til B. 1 returnerte kl. 10.55 og Fana brannbil kl. 12.30.

Bergen, den 25. april 1944.

A. Clausen

Brannrapport

i anledning ildløs i Skuteviksboder nr.1.2.3.4.Og5.

Den 20/4 19 44 kl.ca.9,30 ~~meldes~~ rykket bil 9 ut til ovenfornevnte boder. Kl.ca.10 rykket Sjødampsprøite 1 ut. Kl.ca.10,15 kom lastebil til brannstedet og kl.ca.10,20 kom bil 4 til brannstedet.

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
<u>Hovedstasjonen:</u>				Veglengde:
Bil 9 nr.80.68.119.125	ca.9-	9,36		2300 mtr.
Lasteb." 31 samt ca.15 hjelpebrannmenn.	"10,15	10,25		" "
<u>Sandviken stasjon:</u>				
Dp. 1 msk.Særvold,nr.124.110	"10-	10.15		1000 "
samt et par hjelpemannsk.	"10,25	10,28		800 "
Bil 4 nr.151.75.73.133.89.97.				
143.brannm.Jensen.				

Utlegging av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange-lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter
Brannkum og motorsprøiter.					

Andre opplysninger:

Da bil 9 kom til brannstedet var Skuteviksboder nr.1.2 og 3 nedstyrtet og i full brann. Nr.4 og 5 (som er et 4.etasjes murhus) stod i full brann og der var stor fare for at ilden ville forplante seg videre til nr.6.

Der ble av mannskaperne paa bil 9 samt endel fremmøtte Tyske slokningsmannsk. satt alt inn paa aa avverge ovenfornevnte fare. Dette lykkedes og da særlig etter at Dp.1 fikk komme til med vannkanønen paa sjøsiden av bodene.

Under slokningsarbeidet var det Tyske millitær iferd med aa spenge i bodene nr.1.2.3, med granater hvilket hindret Dp.1 endel for tilkomst.

Ildens aarsak skyldes eksplosjonen.

Skaden paa bodene nr.1.2.3.4 og 5 er total. I nr.6 ble endel vannskade.

Etterslokning paagaar fremdeles.

I Skuteviksboder nr.1 var lagret papir, tørrfarer, trekull, knott samt elektrisk matriell. Desuten var der garasje for elektrisk drevne varetraller samt kiosk for oppladning av nevnte traller.

I nr.2 og 3 hadde Vaksdals mølle mellager samt var der lagret endel knott.

Nr.1.2.3. er 2. etasjes lagerboder av tre.

I nr.4.5. var der vesentlig lagret cellulose, mel samt kolonialvarer.

Denne eiendom er av mur og paa 4. etasjer.

Nr. 1 eies av det Bergenske Dampskibsselskap A/S, nr.2 og 3 av Vaksdals mølle, nr.4 og 5 av Joh. B. Rogge.

Da ilden var begrenset ble samtlige brannbiler med mannskaper beordret til hovedstasjonen og etterslokking overlatt til Dp. 1 samt de gjenværende tyske slokningsmannsk.

Bergen den 24/4 1944

J. E. Jensen

Anders Norgis Drambøse
Bergen Brandvesen 25/4 1944

Brannrapport

i anledning brannen på Nordnes eksplosjonsdagen.

Den 20/4 19 44 kl. meldtes utrykking til Schreudersmug og omliggende
brannetrök.

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
Hovedstasjonen. 2 lastebiler med 20 mann og nr. 13.38.66. brannm. Clausen Komdb. nr. 87. branningeniör				Veglengde: ca. 1100 m " " "

Utlegging av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange- lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter
2 utlegg fra Haugeveien	24	300			
4 utlegg i Schreudersmug	"	"			

Andre opplysninger:

Da brannvesenet kom fram, sto hele husrekken i brann fra Strandgaten 140, Schreudersmug, Nordre Schreudersmug og nordover.

Flere stråler var i funksjon, betjent av brannmenn og hjelpebrannmenn.

To utlegg fra trykkledningen i Haugeveien ble straks satt i funksjon på de mest kritiske punkter i strøket. Faren for at brannen skulle fortsette gjennom de tettbyggede strøk var stadig overhengende. I Schreudersmug ble tatt 4 utlegg fra vannledningsnettet.

Alle utlegg ble ført til øverste etasjer for å stoppe ilden fra å trenge over de trange smug. Av branningeniøren var gitt ordre om at ilden for en hver pris skulle stoppes i Schreudersmug og Nordre Schreudersmug. Dette lyktes etter kraftig innsats fra alle mann.

Trykket fra vannledningen var ikke hva en kunne ønske på grunn av stor uttapping, og hva en senere oppdaget var der brudd på hakestykket i Strandgt. ved Nykirken, og andre feil som var oppstått med lekkasje på nettet. Vannverket ble varslet og skadene utbedret etter hvert.

Etterslokkingen pågikk i flere døgn etter brannen av brannmenn og hjelpebrannmenn.

Tidspunktet for uttrykningen fremgår av andre rapporter.

Bergen, den 25. april 1944.

J. J. Lauritzen

Sendes hr. politipresidenten i Bergen.

Bergen Brannvesen den 26/4 1944.

R a p p o r t

over de første disposisjoner som ble foretatt eksplosjonsdagen 20/4-1944.

- Kl. 08.39 Skansen st. melder sterk røk i retning av bygningen til B.D.S. ved Festningskaaien. Under utførelsen av alarmen forekom en voldsom eksplosjon, og vaktmannskapene ble slått i gulvet. B. 2 brannmester Osen og 4 mann rykker ut til Festningskaaien.
- Kl. 08.45 Meldtes brann i Kirkegaten nr. 19. B. 4, brannmester Jensen og 4 mann rykker ut. B. 7 får ordre å kjøre til Hovedstasjonen.
- Kl. 08.50 Meldtes brann i Hotell Transatlantic, Slottsgaten. B. 3, brannmester Gjesdal og 8 mann rykker ut.
- Kl. 08.57 Innløp signal fra signalapparatet Engen 47. B. 1, brannmester Clausen og 5 mann rykker ut. Her var bare en bagatell, og B. 1 returnerer kl. 09.05.
- Kl. 09.05 Innløp signal fra signalapparatet Dokkeskjærskaien. B. 1, brannmester Clausen og 5 mann rykker ut.
- Kl. 09.06 Lastebil 2 til Torvalmøning.
- Kl. 09.11 B. 5 blir beordret fra Årstad st. til Hovedstasjonen.
- Kl. 09.16 Skansen st. melder sterk røk over Nykirkekaaien. B. 12, nr. 9 Gjertsen med mannskap og materiell rykker ut.
- Kl. 09.17 B.5 til Kroken. 9.20B.2 og B.11 til Slottsgaten.
- Kl. 09.26 Meldtes stor brann i Kirkegaten. B. 4 og B. 7 er rykket ut.
- Kl. 09.27 Meldtes stor brann fra Dokkeskjærskaien. Lastebil med pompe og hjelpebrannmannskaper blir sendt til Dokkeskjærskaien.
- Kl. 09.32 Meldtes stor brann i Skuteviken. Bx. 1, lastebil med pompe og hjelpebrannmannskaper får ordre om å kjøre dertil.

De øvrige disposisjoner er nedskrevet av stenografer.

Under brannen på Petanbryggen ble der anmodet om mer mannskaper og materiell. Her ble sendt 2 lastebiler og mannskaper under brannformann nr. 13 Holmes ledelse. Disse blir stoppet i C. Sundtsgaten, da tyskerne skal begynne å sprengte, og returnerer til Hovedstasjonen. Denne meddelelse ble øyeblikkelig gitt til branningeniøren som fikk stoppet sprengingen.

Bergen, 25. april 1944.

L. Skerfve.

Brannrapport

i anledning ildl8s i Kirkegaten 19.

Den 20/4 1944 kl. ca. 8,40 meldtes gjennom signalapparatet i Odd Gjellesgate brannsignal og umiddelbart etter meldtes flere muntlige meldinger til Sandviken brannstasjon stor brann i Kirkegaten 19.

.....

Ved bil 4,s fremkomst til brannstedet slo luene ut fra 1. og 2. etasje samt fra arken i husets s8ndre side av hovedtrapp.

Etter å ha forvissnet seg om at alle i eiendommen var kommet ut, ble der utlagt en stråle på husets fremside og to stråler gjennom kjeller i Kirkegaten 17 til husets bakside for å holde ilden innen den brennende eiendom. Deretter ble utlagt en stråle gjennom hovedtrapp og en stråle gjennom skyvestige til arkvinduet og i løpet av ca. 1 time var ilden begrenset.

Som antydnet kom bil 7 noe senere da den i mellomtiden hadde kj8rt endel sårede til n8hjelpstasjonen.

Da den kom til brannstedet ble den reist til taket og en stråle ble f8rt gjennom denne for å sikre seg at ilden ikke forplantet seg til nr. 21.

Da slokningsarbeidet pågikk, kom maskinist S8rvold og underrettet undertegnede om at der antagelig var stor brann i Skuteviken og de av slokningsmannskapene som sto til utrykning med sj8dampsprøyten ble beordret til denne.

Der kom fra vekten beskjed om at bil 7 såsnart anledning var skulde sendes til hovedstasjonen. Dette ble gjort.

Bil 4 ble beordret til Skuteviken såsnart undertegnede fant det rådelig, hvilket ble utf8rt etter å ha satt to mann igjen til etter-slokning.

Ildens årsak er antagelig en f8lge av den kl. 8,39 inntrådte eksplosjon, og enten en ilagt ovn er nedfaldt eller muligens en stråle-ovn er den direkte årsak har en for nærværende ikke rede på.

Skade: 1. og 2. etasje på eiendommens s8ndre side av hovedtrapp er helt brannskadet samt hele loftetasjen.

Eiendommen er et 2 etasjes murhus med arkleiligheter på loft. Huset eies av J. År8e.

Bergen, den 24/4-1944.

J. E. Jensen.
sign.

Rapport

til hr. brannsjefen fra brannmester Berentsen.

Utrykning med B.7. Den 20/4.1944.

B.7. Kjørte til brannen i Kirkegaten nr.19 etter først å ha vært til Nødhjelpstasjonen med tilskadekomne personer. Ved framkomsten til Kirkegt var der fyr i de øvre etasjer, stigen ble reist til taket og slangeutlegg ble lagt gjennom stigen. B.4. Var påbegyndtslokkingen før B.7. kom tilstede. Da brannen på det nærmeste var sløkket kjørte b.7. til Hoved St, for mere ordre og ble av overbrnm beordret til strøket Nykirken - Strangaten. Manskaper med B.7. var nr. 86.90.73.133. Nr 73 og 133 ble av Stasjonsm beordret andre steder og ble erstattet med hjelpemanskaper. Da B.7. kom til Nykirken sto Kirken samt Nykirkegården i fyr. En berbar pumpe betjend av nr 132. var anbragt ved Fylkeskaien, der var utlagt slanger fra pumpen, de var betjendt av hjelpemanskaper. B.7 manskaper og hjelpemanskaper tok utlegg fra vannverket. Forøvrig henvises til Brnm Bastiansens Rapport. Ca kl 1730 da brannen på det nærmeste var sløkket og etter - sløkkingsmanskaper ankomst gik undertegnede til Hoved St og ble av Overbrnm beordret til Sandv St. Deltok senere med etterslokking på brannstedet i Bontelbo.

Bergen den 26/4.1944.

A. Berentsen.

Brannmester.

Brannrapport

i anledning utrykking fra Årstad st. til Øvre Drøgsalmenning og Toldbodalm.

Den 20/4 19 44 kl. 8.45 meldtes fra Hovedst. Eksplosjon og brann -
v/Bergenske Dampskips-Selskap.

Kl. 9,10 ordre fra overbr.mester: "B.5 m/mannskaper til Ø.Drøgsalmenning"

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
<u>Årstad stasjon:</u>				Veglengde:
B.5 nr:109-5-72-36-134. og br.mester Bratteteig	9.11	9.20	12.30	5.000 meter.
B.5 nr.109-5. 8 hjelpebranm.) br.mester Bratteteig	1300	1304	15.10	1.300 "
<u>Hov.st - Tollbodalmemming.</u>				

Utlegging av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange-lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter
2 utlegg fra vannverk, (stender x av N.Sandviksveg og Øvre - Drøgsalmenning	25	260	9.22	11.30	Suksesivt : Ca. 36 tonn.
(For å øke trykket ble bilpumpe på B.5 benyttet 1,1/2 time.)					

Andre opplysninger:

Ved framkomsten til Ø. Drøgsalmenning var nr. 4 og 6 i brann. Nr.8 var helt gjennembrent. Slokningsarbeidet var i gang med 4 stråler fra vannverket, (2 fra hydrant Drøgsalm., 2 fra Sandbrogt. v/Vikinghallen.) Fra X av N.Sandviksveg og Drøgsalm. ble tatt utlegg til bilpumpe B.5 og ført inn i Drøgsalm. nr.2 til loft og videre over tak på nr.4. Med hjelp av disse stråler og 2 stråler fra bærbar pumpe betjent av vernemakten ble brannen slokket her. Deretter ble alt overflødig materiel tatt inn og dirigert med lastebil og mannskaper fra luftvernet til Nordnes. Etterslokking ble overtatt av vernemakten.

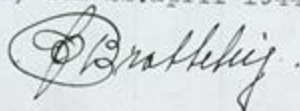
B.5 m/mannskaper returnerte til Hovedst. for ordre og komplettering. Kl.13 ble B.5 nr:109.5. br.mester Bratteteig og 8 mann fra luftvernet beordret til Toppen av Toldbodalmenning.

Ved framkomsten viste det sig at bebyggelsen på nedsiden av Fredriksbergsgate og N.Griegssmug var i full brann. Slokningsarbeide var i gang med en rekke stråler fra vannverket samt 2 gjennom bærbar pumpe. Bebyggelsen til Fredriksbergsgt. var sterkt truet, særlig nr.11 og 13; men ved å konsentrere sig om slokking av brannen i nr. 1 og 3a Griegs-smug samt nr.15 og 17 Fredr.bergsgt. lykkedes det å begrense ilden til nedsiden av smuget.

Det var ingen beboere å oppdage i de hus hvor slokningsarbeidet pågikk.-

Ingen av brannmannskapene kom tilskade under slokningsarbeidet.

Bergen, den 22.april 1944.

Sendes hr.politipresidenten i Bergen.
Bergen Brannvesen den 25/4 1944.

Rapport

til herr brannsjefen fra brannmester Ø.Bratteteig, Årstad brannstasjon.

Ang. Etterslokning på brannstedet fra Fredriksberggt., Tollbodalm, Strandgt. o
(Dokkeskjerkaien.)

- 20/4 1. Kl.2109 ordre overbr.mester å lese av br.mester Bastiansen i Fr.bergsgt. Fra Tollbodalm.,Fr.bergsgt.,N.Griegssmug til Schreuder smuget brente det i ruinene etter brannen og vakt ble holdt av 14 mannskaper fra luftvernet. Avløst kl.1 av br.mester Davidsen.
- 21/4 2. Kl.0630 ordre brannsjefen, "Bratteteig + 3 mann m/B.5 til brannstedet Dokkeskjerkaien. Derfra til Hovedst. for å avlegge rapport om situasjonen". Brannen i et større lagerskur benyttet av verne-makten var her slokket. Etterslokking pågikk med 2 mann fra v.makt. Etter avgitt rapport fikk B.5 m/nr.46.36.121 ordre om å returnere til Årstad st. Bratteteig beordredes av brannsjefen å tjenestgjøre i Hovedst.
- " 3. Kl.12 ordre å lese av på branstedet, Tollbodalm., Strandgt. til Smeby Hotel. Brannen i ruinene ovenfor Strandgt. var slokket. Alt overflødig materiel intatt. Etterslokking pågikk no på Tollboden, Isdahl's og Mowinckel's bygg samt i ruinene på nedsiden av Strandgaten. En stor del slanger og materiel ble etterhvert tatt inn. Kl. 15 ble gitt ordre om at Bx.III kunne gå tilbake til sin stasjon ved torvet. Kl.1515 blusset brannen opp i et tranlager i 4. etg. i Mowinckel's bygg. Etter oppgave var det her lagret ca. 100 fater tran. Ved hjelp av store mengder vann fra 2 stråler ble brannen slokket etter 1-1/2 times forløp. Avløst kl. 1800 av brannform. Skudal.
- 22/4 4. Kl.8 Ordre å lese av på samme sted som ovenfor. Brannene var no på det nærmeste slokket. Etterslokking ble foretatt i de større forretningsgårder og ruiner på Tollboden og innrulling av slanger ble satt igang. I Mowinckels bygg ble vakt med 2 stråler da det ulmet varelageret i 3. og 4. etg.- Avløst av br.form. K.Holme kl.1200.

Bergen, den 24.april 1944.

Ø.Bratteteig

Rapport

til herr brannsjefen fra brannmester O. Davidsen.

Torsdag den 20/4. kl. 2330. ble jeg av overbrannmester beordret til med 6 mann fra Årstad st., alle med røykmasker, å møte i hovedstasjonen til kl. 2400.

Fra hovedstasjonen ble jeg av overbrannmester beordret til å avløse brm. Bratteteig i Fredriksbergsgate. Ved framkomsten ble 3 av mannskaperne sendt til avløsning i Mowinckels lagerbygning på Petaniebryggen hvor det fremdeles brente i 4. etg. For å få ilden slokket å trenge videre fram måtte der brukes røykmasker. Etter ca. 2. timers forløp var ilden på det nærmeste slokket.

De øvrige 3. mannskaper løste av slokningsmannskaperne i Isdahl lagerbygning under brm. Clausens ledelse. Fra Nordre Griegsmug - Schrødersmuget - Strandgaten til Petaniebryggen brente det fremdeles i ruinene, her disponerte jeg over 15-20. hjelpebrannmannskaper til etterslokking.

Kl. 3. ble jeg avløst av brm. Gjesdal, som fikk orientering angående de disposisjoner som var tatt.

Tilbake til hovedstasjonen kl. 0345.

Bergen, den 25/-1944.

O. Davidsen.

En foreløbig oversikt over de huser som ved eksplosjonen den 20/4 er brent og delvis brent.

Tollbodalm. 2a Tollvesenets kontor helt brent. Pakkhuser avdeling A.B. og søndre delvis brent.
Tollbodalm. 2.4.6.
Strandgaten : 109.111.113.115.117.119.121.123.125.127.129.133.135.137.139.141.143.145.147.-140.142.144.146.148.150.152.154.156.158.160.162.164.166.168a.168b.170. (107 Smedbye Hotell delvis brent)
Marebakken 3, sjögård.
Vinnsgården : 2a.2b.2c.
Tonningsgården : 1.2.3.6.11. (Isdahl & Sø, og Friele & Sønner)
Valsengården : 1.2.3.5.
Logemannsgården * 2.4.6
Nykirkegården : 4a.4b.6. (W.Giertsen, lager og sjøboder)
Madsens Gang : 1.2.2a.3.3b.5.
Madsensmuget : 1.2.3.4a.4b.4c.6.8.10.
Griegsmuget : 2.4.1.3.5.7.
Griegsmuget Nordre : ~~1~~ 1 delvis brent) 3b.5.5a.7
Griegsmuget Søndre : 1 Delvis brent
Fredriksbergsgaten : 17.19.21.23. (15 delvis brent)
Nykirken
Petanabryggen: 1.2.3. (2 Fylkesbåtene, 3 J.E.Mowinckel
Endel barakker for den tyske vernemakt på branntomten nord for Tollbodalmene er også brent.

Det bemerkes at av de huser som er oppført som delvis brent er der muligens noen som ikke kan repareres.

BERGEN KOMMUNE

BYGNINGSSJEFEN
SM/GAA.

Arkeiv

136	eiendommer	er brent ned
152	"	er så skadet at de må rives
45	"	er i sin helhet sterkt skadet
138	"	har fått store partielle skader
3197	"	er lettere skadet.

Tilsammen er det hittil således fastslått skader på 3668 hus.
Antallet på hus med småskader er stort.

Bergen, den 17. mai 1944.

Sverre Madsen

Sverre Madsen.

Rapport til brannsjefen fra branningeniøren.

~~~~~

Kl. 0839 inntraff en voldsom eksplosjon i Bergen. Eksplosjonen forårsaket omfattende skader og branner.

Det tok imidlertid litt tid før brannene ble innmeldt og en kunne få en oversikt over skadene.

Da en hel del av den brannfarlige bebyggelse på Tyskebryggen og i Strandgaten var styrtet delvis sammen, fryktet en for at der vilde oppstå branner forårsaket av brudd på elektriske ledninger.

Fungerende brannsjef, branningeniøren, gav derfor ordre pr. ordonans til Elektrisitetsverket om å slå av den elektriske strøm for hele byen. Deretter begav f. brannsjef seg til Sentralkommandoplassen for å få utvirket at der ble slått flyalarm for å få innkalt Det sivile luftverns mannskaper. Denne anmodning kunne ikke imøtekommes. F. brannsjef gav derfor ordre om at samtlige brannmannskaper i Det sivile luftvern skulde møte på Hovedstasjonen med redskaper og materiell, idet innsatsen under de herskende omstendigheter lettest vilde kunne skje fra Hovedbrannstasjonen. Derved vilde alle skriftlige meldinger bortfalle og utrykningstid vinnes, da skadeområdene vesentlig lå i Hovedbrannstasjonens distrikt.

Ved prøve av telefonen var det konstatert at telefonen var overbelastet. Meldinger vilde derfor neppe komme frem. Meldinger måtte derfor foregå pr. ordonans. Da gatene omkring de skadete strøk var oversådd med glasssplinter, taksten, løsevett treverk og jerndeleer fra eksplosjonsstedet, forsinket dette innsatsen endel, da bilene måtte krysse seg frem for å unngå punktering.

Der blåste en sterk sydlig kuling som kastet gnistregn inn i den oppflisete bebyggelse.

Røktviklingen under brannene var relativ liten på grunn av god trekk og fullstendig forbrenning. En måtte således gå helt inn på enkelte hus f.eks. i Dreggen for å konstatere brann, da de øvrige hus så sterkt ramponert ut.

Vannverksjefen sto hele tiden i kontakt med f. brannsjef og traff de disposisjoner, som kunne treffes for å søke vanntrykket i de forskjellige soner.

F. brannsjef innrettet sin kommandoplass i vaktrommet i Hovedstasjonen og en stenograf skrev ned ordrene etterhvert som de ble gitt muntlig. Overbrannmesteren fikk fullmakt til å disponere, når fung. brannsjef inspiserer brannstedene.

Det ble hele tiden disponert slik at en alltid hadde et

utrykningsredskap til å møte en ny brannmelding med.

I korthet skal en gjengi de viktigste meldinger og disposisjoner i de forskjellige skadesoner.

Dreggen.

Melding kl.0839.

Utkik Skansen stasjon melder sterk røk i retning B.D.S. ved Festningskaiaen. (Under utløsning av brannalarm inntraff en voldsom eksplosjon og stasjonsmannskapene ble slått i gulvet.)

Disposisjon kl.0840.

Skansen st. rykket ut med B.2 og brannmester Osen til Festningskaiaen.

Ved fremkomsten sto Det Bergenske Dampskibsselskabs bygning samt husene i Sandbrogaten, Slottsgaten unntatt Nordenfjeldske samt hus Brynjulfsgate og Øvre Dreggsalmenning i full brann. Brannvesenet reddet her 2 damer og 1 barn med todelt stige fra Sandbrogaten 1 - 3, og 6 mennesker fra Brynjulfsgate 5 - 3 og 1 a. Beboerne i omliggende strøk ble varslet om å komme seg i sikkerhet.

2 utlegg ble ført til Vestlandske Drogeforetnings bygg for å beskytte lager av nafta - bensin - bensol - saltsyre m.m., slik at disse ikke skulde springe.

4 utlegg mot brennende bygninger.

Melding kl.0850.

Brann i hotell Transatlantic, Slottsgaten.

Disposisjon kl.0850.

B.3 med 8 mann og brannmester Gjesdahl.

Ved fremkomsten ble der påbegynt et slangeutlegg, men da mennesker ropte om hjelp måtte disse reddes ut først. 3 mennesker reddet, hvorav 2 under ytterst farefulle omstendigheter. Der måtte brukes slange for dekning av redningen. Da siste person var reddet ut, styrtet huset sammen innvendig.

Forsterkninger sendt.

Etterhvert ble der tatt 24 utlegg fra vannverket og 2 fra B.3 pumpe, for å forsterke trykket i sonen som falt.

kl.0917 B.5

På grunn av vannforbruket, ble Skansedammen satt på til første sone og regulator i Edwardsensgate ble satt på.

" 0920 B.2

Alt ble satt inn på å stoppe brannen i Øvre Dreggsalmenning fra å bre seg mot bebyggelsen i Kroken og mot Vikinghallen.

" B.11

Likeledes ble brannen stoppet i Brynjulfsgate samt ved Nordensfjeldskes bygning. Brannen ble her stoppet uten at den fikk bre seg særlig.

" 0942 BM.

Stråler, antall

26 stråler.

Vannforbruk

1200 tonn.

Pumper brukt B.3 og B.5 a 2000l/min, bearbar pumpe a 800l/min.

Utrykninger. B.2, B.3, B.5, B.2, B.11 og B.M. 6 vogner.

Anslått antall mannskaper	50
Slangelengde ca.	2500 meter
Brente hus	19

./.

Fortegnelse over nedbrente hus følger som bilag. Dessuten brente alle hus innenfor Bergenhus festningsområde, deriblant Walckendorffstårn, Håkonshallen og Kommandantboligen.

Tyske slokningsmannskaper ydet meget verdifull assistanse under slokningen og utførte selv slokningen innen festningsområdet.

Kirkegaten 19.

Melding kl. 0845.

Brann i Kirkegaten 19.

Disp. kl. 0845.

B.4 med brannmester Jensen rykker ut. B.4 var da allerede rykket ut etter ordre av brannmester Jensen. Ved fremkomsten slo flammene ut fra 1ste, 2 den og loftetasjen.

Melding kl. 0926.

Stor brann Kirkegaten.

Disp.

B.7 rykker ut. B.7 var allerede rykket ut.

Melding kl. 0947.

Sterk røktutvikling i Kirkegaten. Ingen flamme.

Disp. kl. 0952.

BB til Kirkegaten. Under slokningen ble endel mannskaper beordret til BX for innsats i Skuteviken av brannmester Jensen. Brannmester Jensen i Sandviken disponerte stasjonen, idet han ikke oppnådde forbindelse med Hovedstasjonen eller Sentralkommando. Han disponerte dog slik som det senere innløp ordre om.

Ilden slokket kl. 1020.

Skade: Kirkegaten 19 delvis skadet.

Årsak: Ukjent.

Antall stråler: 5

Vannforbruk: 120 tonn.

Utrykninger: B.4, B.7 og BB.

Antall mannskaper: 12 mann

Slangelengde brukt 300 meter.

Engen 47.

Melding kl. 0857.

Brannsignalapparatet Engen 47.

Disp. kl. 0859.

B.1 til Engen 47.

Bagatellmessig brann.

Returnert kl. 0905.

Dokkeskjærskaien.

Melding kl. 0905

Brannsignalapparatet Dokkeskjærskaien.

Disp.

B.1 til Dokkeskjærskaien med brannmester Clausen.

Ved fremkomsten sto en lagerbygning tilhørende havnevesenet i full brann.

Melding kl. 0927. Stor brann Dokkeskjærskaien.

Trenger mere assistanse.

Disp. kl. 0928. BM til Dokkeskjærskaien. 4 mann.

" 0936. BX2 til - " -

" 1020. B.1 Fana til Dokkeskjærskaien.

Brannen måtte her begrenses forat ikke den svære lagerbebyggelse på Dokkeskjærskaien med de store trelastlagre og lagre for den tyske vernemakt skulde ta fyr.

Brannen begrenset kl. 1055 og slokket kl. 1230.

En lagerbygning for havnevesenet brente ned og en lagerbygning ble brannskadet.

Antall stråler 5

Vannforbruk 105 tonn

Utrykninger: B.1, BM, BX2 og B.1 Fana. 4.

Anslått antall mannskaper 20

Slangelengde 510 meter.

Brente hus 1

Tyske slokningsmannskaper ydet her en meget verdifull assistanse.

Torvalmenning 2.

Melding kl. 0905. Brann ved Torvalmenning.

Disp. kl. 0906. BL til Torvalmenning.

Bagatellmessig brann.

Skansegaten.

Melding kl. 1112. Brann i Skansegaten.

Disp. kl. 1112. Laksevåg brannvesen + 6 mann kjører til Skansegaten.

Det hele var en bagetall. Mistenkelig røk. Retur 1141.

Skuteviken.

Melding kl. 0932. Utkikspost Skansen melder:

Det brenner i Skuteviken. Stor brann.

Disp. kl. 0933. BX1 til Skuteviken. Melding pr. ordonansbil.

BM med 15 mann til Skuteviken.

Disp. " 0933. B.9 til Skuteviken.

Brannmester Jensen hadde på eget initiativ sendt BX1 til Skuteviken.

BX1 mannskaper var allerede budsendt i Kirkegaten og måtte løpe til Ludebryggen, da ingen biler var disponible. Under

utrykningen så de en tysk båt som skjøt på drivende fartøyer. BX1 stoppet for å se hva saken gjaldt, for det tilfelle at det skulde komme nye eksplosjoner. Da de oppdaget at brennende skuter ble skutt i senk, fortsatte de utrykningen.

Fremme kl. 1015.

Vannkanon på BX1 var her meget effektiv.

Forsterkninger

B.9 fremme kl. ca. 0938.

sendt:

Ved B.9s fremkomst var Skuteviksboder 1, 2 og 3 nedstyrtet

kl. 1025 BL 6 mann. og nr. 4 og 5 sto i full brann.. Tyske mannskaper under

" 1028 B.4 ledelse av Oberleutnant Claussen var da i full gang med

" 1035 BL 10 mann. slokningen.

Bodene inneholdt verdifulle lagre av mel, kolonialvarer, cellulose og knott.

Brannen begrenset kl. ca. 1130 til de nevnte boder som brente helt ned.

Trebodene i Skuteviken var en tid sterkt truet.

Stråler antall 17 + 1 vannkanon.

Vannforbruk. 1180 tonn.ferskvann. + 16000 tonn sjøvann.

Pumper i bruk. BX1 6500l/min, B.9 2000l/min. M 800l/min.

Utrykninger: B.9, BX1, BM, BL, B.4 og BL.

Anslått antall mannskaper 44 mann.

Slangelengde ca. 1600 meter.

Nedbrente lagerhus 5

Skuteviksboder 1,2,3,4 og 5.

Tyske slokningsmannskaper ydet her en meget verdifull slokningsassistanse.

Lekter v/Storemøllen.

Melding kl. 1910. Brann i lekter Storemøllen.

Disp. " " BX2 til lekter Storemøllen.

Brannen slokket etter 1½ time.

Retur kl. 2051.

Klingesmuget v/Mariakirken.

Melding kl. 2035. Brann v/Mariakirken ved Nedre Stølen.

Disp. kl. 2040. B.1 og BT til Nedre Stølen.

Brannen var en bagatell.

Retur kl. 2102.

Strandgaten.

- Melding kl. 0916. Utkik Skansen melder sterk røk over Nykirken.
Disp. kl. 0915. BL med brannformann Gjertsen og 3 mann rykker ut til Nykirken.
Ved fremkomsten sto Fylkesbåtanes lagerhus i full brann, og det var begynt å brenne i Nykirken.
- Melding kl. 0935 Brannformann Gjertsen anmoder om assistanse. Stor brann.
pr. ordonans.
- Disp. kl. 0936. BX3 til Fylkesbåtane.
- Melding kl. 0947. Fra utkiksposten Skansen:
Brann i Strandgaten brer seg mot vinden. Par fyr i Mowinkels bygg. Meget kraftig.
- Disp. BX3 var allerede sendt til dette sted for å forhindre at brannen grep om seg innover innenfor Nykirken.
- Melding kl. 0947. Sterk røkutviling i Nykirken og vest for Nykirken. B.l. trenges ovenfor Nykirken.
pr. ordonans.
- Disp. kl. 0947. Tankbil til takbrann ovenfor Nykirken.
- Forsterkninger Tankbilen slukket denne takbrann sammen med bedriftens folk.
sendt Nykirken: Fungerende brannsjef innspiserte brannen i Skuteviken og Dreggen mellom kl. 0953 og kl. 1006 for å overbevise seg om at disse branner var under kontroll etter de direktiver som var gitt ved tidligere inspeksjoner, slik at all kraft kunne bli konsentrert om Nordnes hvor forholdene var fortvilet med ett voldsomt gnistregn innover den opprevne og brannfarlige bebyggelse, som for en stor del var styrtet sammen slik at det var ufremkommelig mellom smugene på nedsiden av Strandgaten, og praktisk talt umulig å få slukket en brann inne i den innfiltrete bebyggelse uten ved store vannmasser. Etter å ha forvissnet seg om hvilke tilleggsdisposisjoner som måtte treffes for helt å beherske brannen i Skuteviken og Dreggen, kjørte fung. brannsjef til hovedstasjonen og sendte kraftige forsterkninger til Nykirken, Strandgaten, da en fra Dreggen hadde observert at brannen utenfor Nykirken tok seg opp. Da en ordonnans fra Dokkeskjærskaien meldte at brannen her var begrenset kl. ca. 1045 kjørte Brannsjefen til Strandgaten på inspeksjon.

Ved framkomsten viste det seg at der framdeles var brann syd for Nykirken, men at denne kunne beherskes.

Utenfor Nykirken var hele Strandgaten i full brann fra Nykirkealmening mot nedkjørselen til Isdahl. Brannen truet med å springe over Strandgaten, og strålevarmen var så intens at brannen før eller siden måtte slå over

til oppsiden av Strandgaten. Vanntrykket var dårlig så flere slanger eller pumper på vannledningsnettet var fåfengt. Der måtte settes inn pumper fra Isdahls kai og sjødampsprøyter for å dempe varmen mot de høye lagerbygninger.

Ved tilbakekomsten ca. kl. 1108 til hovedstasjonen var der rikelig med brannmannskaper, men ~~var~~ disponibelt uttrykingsmateriell.

Forsterkninger:

Kl. 1110. BL.

" 1114. BX.2.

BX. 2. og ett lag brannmannskaper ble sendt til Strandgaten til brannmester Berentsen, samtidig som alle mulige forsterkninger ble tilkaldt.

Ved fornyet innspeksjon kl. ca. 1135 fikk fung brannsjef på brannstedet melding om at der var oppstått brann utenfor nedkjørselen til Isdahl, i Bergenskes bygning og at Tollboden var truet. Lagerskur Nordre Tollbodkai i brann, samtidig som brannen like utenfor holdt på å antenne husene på oppsiden av Strandgaten like utenfor Nykirken. Ved tilbakekomsten til hovedstasjonen ble der disponert således.

Forsterkninger:

Kl. 1145.

B.2. Laksevåg.

BM. Fridalen.

BT. - BM.

Kl. 1145. Laksevåg kjører til Strandgaten ved Isdahl. Stopper brannen på nordre side

Fridalen alarmplass til Strandgaten med 12 mann og pumpe.

Tankbil til Tollboden.

Lastebil med 12 mann og sjåfør til pumpen Tollboden.

Kl. 1155. BM. til Tollboden.

" 1156. BM. til Nordre Tollbodkai.

Laksevåg brannbil kunde ikke få standplass ved Isdahl da varmen var utholdelig og hele nedsiden av Strandgaten overtennt. Den kjørte derfor til Haugeveien.

Forsterkninger:

Kl. 1155. Bm. Tollboden.

Kl. 1156. BM.

Tollboden.

Brannen hadde nu ett slikt omfang at Strandgaten ikke kunde holdes. Strålevarmen var for sterk. Det hadde hittil vært umulig å få bygget opp en pumpekjede under brannen og vanntrykket var lavt i sonen. Brannen måtte derfor angripes ovenfra Fredriksbergsgaten og Haugeveien med vann fra 2 den trykksone

Brannen var sprunget over Strandgaten fra Schreudersmug til Tollbodalmeningen med voldsom fart. Brannmester Bastiansen ble sendt til Fredriksbergsgate for å organisere slukningen ovenfra Fredriksbergsgate og forsøke å få husbrannvakter til å slukke gnistregn ovenfor Strandgaten.

Kl. 1156. BL.

Haugeveien.

Kl. 1207. BL.

Fr. Bergsgate.

Kl. 1230. B.4.

Fr. Bergsgate.

Kl. ca. 1230 kom beskjed om at der skulde foretas sprengning av tysk kommando på Nordnes. Fung. Brannsjef kjørte øyeblikkelig til Nordnes hvor det ble påpekt hvor brannen kunde stoppes, og fikk ved velvillig imøtekommenhet fra de tyske myndigheter forhindret sprengningen. For å forhindre at brannen bredte seg nord for Tollboden ble en enig med de tyske

myndigheter om at 2 sjøsprøyter skulde hindre ny antennelse av gnistregn nord for Tollboden. Mannskaper og materiell som hadde trukket seg tilbake av hensyn til faren ved sprengning ble satt på plass igjen.

Alt disponibelt materiell ble nu beordret satt inn på Nordnes.

Disposisjoner: Kl. 1253 BX.1 og BX.2 går på nordsiden av Tollboden og begrenser brannen på tomten. Disse sprøyter kunde nu undværes på de øvrige brannsted.

Fungerende brannsjef kunde nu ofre seg helt for brannslukkingen på Nordnes. Den tidligere omtalte frontlinje ble trukket fra Nykirkealmemming ut Strandgaten til nr. 140, opp

Forsterkninger: Schreudersmug, Nordre Shreudersmug, gjennom Fredriksbergsgate Kl. 1235. Fana bev. Søndre Griegsmug, Nordre Griegsmug til Tollbodalmemming. Denne skulde holdes. Slangene ble ført inn gjennom husene på den side som vendet mot ilden og på den motsatte siden av smugene ble slangene ført over tak for å hindre at ilden slo over fra det ene tak til det annet og for å slukke ovenfra. Pumper ble satt inn overalt hvor vanntrykket var dårlig. En del unødige slanger ble tatt bort for å hindre at vanntrykket ble ødelagt.

Kl. 1430 var alle stråler i stilling og fung. brannsjef kjørte til hovedstasjonen for å forhøre seg om stillingen forøvrig, og for å få inndratt overflødig brannmateriell, men returnerte straks da alt var i orden.

Kl. 1457 var storbrannen begrenset.

Tyske brannmannskaper ydet meget verdifull assistanse ved Nykirken, Tollbodalmemming, Isdahl og på Tollboden.

Stråler antall: 58 + 2 vannkanoner.

Vannforbruk anslått: Ca. 12 000 tonn ferskvann

+ " 12 000 " sjøvann.

Pumper brukt: BX.2 á 3 000 l/min. BX.3 á 10 000 l/min.

B.3, B.5, B.9, Fana og 2 hjulpumper á 2 000 l/m.
+ 7 pumper á 800 l/min. Ialt 15 stk. pumper.

Utrykninger: BL - BX.3, - BT - BM - BM - B.7 + BM - BL - BX.2 -
Laksevåg - BM - BT - BL - BM - BM - B.4 - Fana -
BL - BB - BX.1 - BM - B.5 - B.3 - B.2 - BL.

Ialt 25.

Anslått antall mann 200 stk.

Slangelengde 7 000 meter.

Brennate hus 105 stk.

Senere avløste ca. 300 nye slukkningsmannskaper på brannstedene.

Brannsjefen som befant seg på reise til Oslo eksplosjonsdagen, ankom til Bergen kl. ca. 1700 og overtok straks etterslokningen, som måtte organiseres med store styrker de første 2 døgn etter eksplosjonen. Etterslokningen antas å vare i ca. 12 dager før alt er slokket.

Under brannen ble alle brannvesenets frimannskaper innkalt og alle brannvernavdelinger i Det sivile luftvern, Fana og Laksevåg brannvesener ble anmodet om assistanse og Bedriftsluftvernet stillet sine mannskaper til disposisjon og frivillige meldte seg fortløpende. Tyske brannvernmanskaper deltok som angitt i rapporten. Uten denne meget verdifulle hjelp fra de nevnte hold, vilde det ikke ha vært mulig å beherske brannene, og alle gjorde sitt ytterste.

Kl. 0952 anmodet en telegrafisk Oslo Brannvesen om 5000 m kuplete slanger. Slangene ankom 21/4, men er ikke blitt benyttet.

Samarbeidet med de tyske myndigheter var hele tiden det beste, og fung. brannsjef hadde hele tiden kontakt med herr Oberleutnant Claussen, som formidlet samarbeidet.

Den direkte eller indirekte årsak til brannene antas for alles vedkommende å være virkninger av eksplosjon i en ammunisjonsleker, som lå ved Festningskaiaen.

Erfaringer:

En anser det for meget gunstig at fung. brannsjef fikk bevege seg omkring på skadestedene og ikke var bundet til Sentralkommandoplassen.

Verdifull tid ble innspart, da alle disposisjoner kunne treffes i samme øyeblikk meldingene innkom. Det var mulig å få gitt muntlige instruksjoner som vilde ta dagevis å skrive ned, og sjefen hadde hele tiden oversikt.

Ved en eventuell sambandsøvelse hvor Sentralkommando oppsettes og alle meldinger fra skadedagen innsendes på ny, vil det sikkert vise seg at sambandsapparatet sprenges.

Forklarende bemerkninger:

Ideen i de trafne disposisjoner er at en for enhver pris måtte sørge for å beherske brannen i Kirkegaten, Dreggen, Skuteviken, Dolkeskjærskaien og innenfor Nykirken, slik at de ikke fikk overhånd og når dette var siktet, sette all kraft inn på slokningen av storbrannen utenfor Nykirken, som en regnet med minst vilde ta med seg mesteparten av bebyggelsen nedenfor Strandgaten. Det var nærmest bare et spørsmål om hvor langt en kunne presse brannen ut Strandgaten før den slo over.

Under brannen blåste en sterk sydlig kuling, som avtok ut

på ettermiddagen.

Endel av det oppførte materiell er benyttet på to skadete steder. Likeledes har endel av de oppførte mannskaper vært benyttet til flere brannslukninger, hvorfor en sammendragning av mannskapene ikke uten videre kan foretas.

Ingen mannskaper kom alvorlig til skade under brannslukningene.

Bergen Brannvesen, den 29. april 1944.

Haurey

Midlertidig oversikt
over totalt brannskadete eiendommer
etter eksplosjonen 20/4-44.

Nordnes.

Tollbodalmenning 2a, tollvesenets kontorbygning helt brent.
Søndre pakkhus og avdeling A.B. delvis brent.
Tollbodalmenning 2, 4, 6.
Strandgaten 109, 111, 113, 115, 117, 119, 121, 123, 125,
127, 129, 133, 135, 137, 139, 141, 143, 145,
147. - 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154,
156, 158, 160, 162, 164, 166, 168a, 168b, 170
107 Smeby hotell delvis brent.
Marebakken 3, sjøbod.
Vinnegården 2a, 2b, 2c.
Tonningsgården 1, 11, 15. (nr. 11 Friele & Søn)
Prahlegården 3, (Isdahl Eiendomsselskap)
Valsengården 1, 2, 3, 6.
Logemannsgården 1, 2, 4, 6. (Giertsen & co., sjøboder)
Nykirkegården 4a, 4b, 6. (nr. 4b W. Giertsen, sjøboder)
Madsens gang 1, 2, 2a, 3, 3b, 5.
Madsensmug 1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 6, 8, 10.
Griegsmugget 1, 3, 5, 7, 2, 4.
Schrødersmugget 6, 8, 10 delvis brent.
Schrødersmugget Nordre 1, 5, 7. Nr. 9 delvis brent.
Griegsmugget Søndre 1 delvis brent.
Griegsmugget Nordre 3a, 3b, 5, 5a, 7. Nr. 1 delvis brent.
Fredriksbergsgate 15, 17, 19, 21, 23.
Nykirken.
Petanebryggen 1, 2, 3. (nr. 2 Fylkesbåtane, 3 J. E. Mowinek
el)

En barakk for den tyske vernemakt på branntomten nord for
Tollbodalmeningen er brent.

Dreggen.

Slottsgaten 3, 5, 7, 9, 11.
Bradbenken 1, B. D. S. kontorbygning.
Sandbrogaten 1, 3, 5, 7, 4, 6, 8, 10.
Dreggsalmenning Øvre 6, 8.
Brynjulfsgate 3, 5.
Dreggsalmenning 10a. Vestlandske Drogeforretning A/S.
Håkonshallen.
Valckendorffstårn.
Bergenhuis.

Skateviken.

Skateviksboder 1, 2, 3, (3a, 3b) 4, 5.

Dokkeskjæret.

Lagerskur for Havnevesenet.

Kirkegaten.

Kirkegaten 19. Nr. 19 delvis brent.

Angående brannen på Nordnes . 1. distrikt.

Fra Nykirkealmenning til Tollbodalmenning trekkes grensen for ildens begrensning således:

Strandgaten, Schrödersmuget, Nordre Schrödersmug, Søndre Griegsmug, Nordre Griegsmug, Fredriksbergsgate til Tollbodalmenning.

Alt som ligger syd og vest for denne grense er ikke brent. Grensen syd for Nykirkealmenning er Strandgaten 107, Petanebryggen 3.

Oversikt over eiendommer som er brent eller delvis brent ved eksplosjonen den 20/4-1944.

Tollbodalmenning 2a, tollvesenets kontorbygning helt brent.
Søndre pakkhus og avdeling A.B. delvis brent.
Tollbodalmenning 2.4.6.
Strandgaten 109.111.113.115.117.119.121.123.125.127.129.133.
135.137.139.141.143.145.147.- 140.142.144.146.148.150.152.
154.156.158.160.162.164.166.168a.168b.170.
Nr. 107 Smeby hotel delvis brent.
Marebakken 3, sjøbod.
Vinnesgården 2a.2b.2c.11
Tomningsgården 1.2.3.6. (nr. 2 Isdhl & co. 11. Friele & søn.)
Valsengården 1.2.3.5.
Logemannsgården 2.4.6. (Giertsen & co., sjøboder.)
Nykirkegården 4a.4b.6. (nr. 4b. W. Giertsen, sjøboder.)
Madsens Gang. 1.2.2a.3.3b.5.
Madsensmug 1.2.3.4a.4b.4c.6.8.10.
Griegsmuget 1.3.5.7.2.4.
Schrödersmuget 6.8.10. delvis brent.
Schrödersmuget, Nordre 1.5.7. Nr. 9 delvis brent.
Griegsmuget, Søndre 1. delvis brent.
Griegsmuget, Nordre 3a.3b.5.5a.7.1.
Fredriksbergsgate 15.17.19.21.23.
Nykirken.
Petanebryggen 1.2.3. (2 Fylkesbåtane, 3 J. E. Mowinckel.)
En del barakker for Den tyske vernemakt på branntomten nord for Tollbodalmenning er brent.

Bergen, den 24. april 1944.

Jakob Bastiansen

NASJONAL SAMLING

Ark
BERGEN, 22. Juli 1944.

VESTLANDET FYLKESORGANISASJON
CHR. MICHELSBENSOT. 4
CENTRALBORD 17150

Fra: Fylkesorganisasjonslederen.
J.nr.: 565/44. OH/GH.

Brannvesenet.

Efter konferanse mellem fylkesmannen og hervørende Dienststelleleiter ved Reichskommissariatet er det bestemt at Reichskommissars gave av brennevin til de innsatte hjelpemannskaper ved eksplosjonsulykken den 20. april d.å., blir å fordele til samtlige hjelpemannskaper som er fyllt 21 år.

Jeg returnerer derfor liste over mannskaper tilhørende Deres organisasjon, og ber at De foretar strykning av de personer som pr. 1/8 d.å. ikke er fyllt 21 år. På grunnlag av disse lister vil De fra vår organisasjon få oversendt tilsvarende antall nummererte rekvisisjoner på ½ flaske brennevin. Denne vil så bli utlevert vedkommende ved Vinmonopolets utsalg. Nærmere kunngjørelse om dette vil komme i dagspressen. Da en vil forsøke å få utdelingen igang pr. 1/8 d.å., ber en Dem påskynde behandlingen av saken. En gjør for ordens skyld oppmerksom på at en ønsker samme liste tilbakesendt, samt at der kun skal foretas strykninger, men ingen påføring av nye navn.

Heil og Sæl
For fylkesorganisasjonslederen
Olav Haavardsheim
Olav Haavardsheim,
Fylkespersonalleder.

351 ^{II}

BERGEN BRANNVESEN
BRANNSJEFEN
TELEF. 12446

Bergen, den 24. april 1944.

Vedr: Matforsyning til brannmannskapene.

Herved tillater jeg meg på brannvesenets vegne å fremføre min hjerteligste takk for den storartete hjelp som ble ydet dagnet rundt, for å skaffe mat til alle de brannmannskaper som var i aktivitet under katastrofebrannen etter eksplosjonsulykken den 20. d.n.

For at brannmannskapene skulde kunne utføre det krevende og anstrengende arbeide som påhvile dem, var en rikelig forpleining helt nødvendig. Ved den provisoriske ordning som ble muliggjort takket være den oppofrende tjeneste, som frivillig ble ydet for tillaging og servering av mat til mannskapene, ble disse i stand til å utføre et slokkin arbeide, som til tross for den store ulykke som har rammet byen, dog har reddet store verdier fra tilintetgjærelse.

Atter min hjerteligste takk.

Arbediget

FRA
SJEFEN FOR DET SIVILE LUFTVERN
I BERGEN LUFTVERNKRETS

Jnr. L. 2617/44.

ET/KO.

Oppgi dette j. nr.
ved svarskriv.

BERGEN DEN 20. juni 1944.

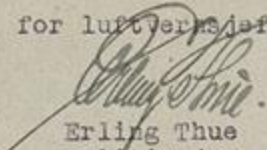
Til
herr Brannsjef Gjessing,
h e r.

Ad. Tobakkstildelingen.

Jeg beklager meget å måtte meddele at det ikke er mulig å tilgodese de damer med tobakk som De nevnte i Deres skriv av 12. juni 1944. Det har nemlig vist seg at der etterhvert er kommet mannskaper til som man ikke har kunnet avvise, og det lille kvantum som man hadde til disposisjon har på langt nær strukket til.

Jeg har forsøkt å få en ekstratildeling med henblikk på å påskjønne damene for deres uegennyttige arbeide, men det har desverre ikke lyktes.

for luftvernsjefen

Erling Thue
politimajor.

BREVKORT

Herr .....

.....

Oslo.

Avsender:

Oslo & Aker Kreds v Det Sivile Luftvern.

Brannvesenet.

Under sløkningsarbeidet den 19-20 ds., ydet samtlige deltagende brannmenn fra Oslo og Akers brannvesener — såvel de faste brannfolk og reservebrannmennene som hjelpebrannmennene — et fremragende arbeid uten hensyn til den personlige livsfare enhver var utsatt for. Ikke minst gjelder dette hjelpebrannmennene, som stod last og brast med sine stadig tjenestegjørende kamerater.

Da jeg ikke personlig kan nå å takke hver enkelt, ber jeg samtlige på denne måten å motta min hjertelige takk for hans innsats.

J forvissningen om at hver mann vil være å finne på sin post om faren påny skulde true, bringer jeg samtlige mine beste ønsker for det nye år med takk for godt samarbeid i året som gikk.

Oslo Brannvesen den 31 desember 1943.

B. Jørgen.

Kort oversikt over brannkatastrofene
20. april 1944.

Kl. 8,38 inntraff en voldsom eksplasjon i Bergen. Eksplosjonen var forårsaket omfattende skader på Nordnes, Fjellsiden og i sentrum, og der oppsto en rekke med branner. Brannsjefen var på reise til Oslo og fung. brannsjef var branning. Hamre. Fung. brannsjef befant seg på vei til brannstasjonen, da eksplosjonen inntraff og gikk med engang til Sentralkommandoplassen. En anmodet om å få slått flyalarm, for å få innkalt det sivile luftvernsmannskaper. Denne anmodning ble ikke etterkommet. Videre ble der først gitt ordre til B. E. V. om å sperre all strøm i byen og senere ordre til samtlige kommunale etater om at ledige brannvernmannskaper skulde møte i Hovedstasjonen. Fung. brannsjef gikk derpå til Hovedstasjonen for derfra å lede utrykningene. Han var oppmerksom på at en god del av brannmeldinger ikke vilde komme fram, da telefonen var overbelastet etter eksplosjonen. En var også oppmerksom på at der høyst sannsynlig vilde oppstå bydelsbranner, hvorfor brannvesenets hovedoppgave vilde bli å begrense brannene (det det ikke vilde bli mulig å slukke alle de brannene som oppsto. Der innløp no endel brannmeldinger etterhvert. (Brannvesenet fikk således melding om stor brann i Kirkegaten, storbrann i Slottsgaten, Dreggen, Festningen og Skuteviken, stor brann omkring Nykirke, stor brann på Dokkeskærskaien og stor brann utenfor Nykirken) En anmodet ut på dagen Fana og Laksevåg om assistanse og Oslo brannvesen om 5000 m kuplete slanger. Da brannvesenet ikke vilde make slokning innenfor de brennende områder, måtte en konsentrere seg om å stoppe brannene på en slik måte at katastrofen ble minst mulig. Brannen i Kirkegaten måtte stoppes fordi en her vilde make det før det vilde ble en byelsbrann. Området mellom Slottsgaten og Skuteviken besikket fung. brannsjef og fant at slokning bare var mulig i Skuteviken og ved Dreggen. Hvis denne brannen hadde kunnet forplante seg til den lett brannbare bebyggelse i Sandviken, og brannen i Dreggen hadde forplantet seg til roken eller Tyskebryggen vilde brannvesenet sannsynlig vis ikke maktet en slokning med de andre store branner somraste. I Strandgaten måtte en konsentrere seg om at brannen innenfor Nykirken, som forplantet seg mot vinden, ikke fikk springe over Strandgaten, og at brannen utenfor Nykirken ikke fikk hoppe over Strandgaten, hvis det var mulig her å samle sammen tilstrekkelige mannskaper til dette. Imidlertid var en oppmerksom på at også huser ovenfor Strandgaten måtte ofres (det brannen allerede tidlig hadde forplantet seg til oppsiden av Strandgaten utenfor Nykirken. Nordre Tollbodskur var i full fyr og redningsløst forlapt. Det som lå nedenfor Strandgaten, utenfor Nykirken kunne vans kelig reddes og en konsentrerte derfor all kraft om å begrense brannen til minst mulig overfor Strandgaten. Da alt materiell var satt inn, ble der gjennom smugene trukket en forsvarslinje, som en håpet vilde holde. Denne forsvarslinje holdt. På Dokkeskæret måtte en begrense brannen mest mulig. Alt materiell var hele tiden innsatt på en slik måte at en i Hovedstasjonen såvidt kunne møte en ny brannmelding. Der var overhengende fare for at der vilde bryte ut branner på Tyskebryggen og andre steder i byen, sluk at en alltid måtte innrette seg på å holde minst et redskap i Hovedstasjonen. Omkring kl. 1500 anså en brannene for å være begrenset På de kritiske punkter var faren overstått. Samtlige brannmannskaper og brannvernmannskaper gjorde alle sitt ytterste for å hjelpe til. Brannvesenet fikk også meget verdifull assistanse av den tyske vernemakt. Uten denne hjelp og assistansen fra Fana og Laksevåg vilde brannene ha tatt

helt overhånd, og katastrofen vilde blitt betydelig større. Under brannen blåste en sydlig sterk kuling, som heldigvis avtok ut på ettermiddagen. I alt ble ca. 175 hus totalt skadet. Brannsjefen som befant seg på reise til oslo ulykkesdagen, returnerte med (ekstra)tog fra Voss og kom til Bergen kl. 1700. Brannslukningen overtok straks etterslokningen, som sannsynligvis kommer til å pågå i et par dager fremover.

Bergen, den 21. april 1944.

Gjennpunkt av
utkast til rapport

Oslø Brannvesen, Luftvernkontoret,
Rapport til brannsjef Hagen

i anledning av slangeforsendelse til Bergen i forbindelse med brann
etter eksplosjon den 20 april 1944.

Slangene : Etter brannsjefens ordre ble det uttatt 80 lengder av Luftvernkontorets lager, og tilsvarende lengde av Departementets. Våre numre ble notert og Departementets merket fortløpende "D" med nr. fra 1 t.o.m. 80. Liste ble levert Bergens brannvesen ved fremkomsten og den ble kvittert av brannsjef Gjessing. Overensstemmende med min instruks ble slangene stillet til rådighet om Bergens Brannvesen trengte dem, og da dette ble bekreftet ble de overgitt brannsjefen som lån til brukbar reserve om det skulde inntreffe en større brann mens deres egen slangebeholdning er under tærk. Ialt har således Bergens Brannvesen overtatt 160 slangelengder a 30 mt. Ialt 4 800 meter luftvarnslange. Kvittering medbringes og inngår i vårt materialeregnskap.

Tjeneste i Bergen forsvrig : Jeg meldte meg straks ved ankomsten til brannsjef Gjessing som imidlertid på dettidspunkt, kl. 9.30 fredag morgen, ikke hadde noen spesialoppgaver til meg. Istedet ble jeg elskverdig tilbudt å bli med på befaring av de herjede strøk, og på bakgrunn av hva jeg der så og senere på forskjellige måte har samlet, skal jeg nedenfor gi en fremstilling av kartastrøfen idet jeg nå ta det forbehold at jeg uten detlært kjennskap til byen ikke kan gi det nøyaktige bilde av begivenheten. Jeg forelegger imidlertid en gjenpart av denne rapport for brannsjefen i Bergen for at mulige større misforståelser kan bli rettet i en tilleggsrapport, ev l. supplert med fyldigere opplysninger.

Eksplosjonen.

Den første melding om at noe var igjære innløp fra den høytliggende Slansen brannstasjon til Hst. at det var brann ved en av kaiene ved Rosenkrantzårnet. Det ble på Hst. besvart med ordre til utrykning men innen denne kunde iverksettes kom det svære smellet, såvidt jeg vet kl. 8.38. Det er siden blitt fastslått at det var en mindre båt som sprang i luften i kufften ved at ca. 130 tonn gunddynamitt eksploderte. Ved eksplosjonen, det inntraff bare en, ble det anrettet vældige skader i de nærmeste omgivelser på begge sider av Vågen, og jeg nevner her noen av de bygninger som er kjendt også i Oslo: Hakkonshallen, Kommandantboligen, Rosenkrantzårnet (Valkendorf), Bergen Dampskibsselskaps kontor, delvis Nordenfjeldske dampskibsselsk. kontor, talrike privatus og lagerbygninger, alt på sønnsiden av Vågen. På den annen siden av Vågen (Nordnes) ble det anret et store ødeliggelser på kjendte Bergensfirmers lagre og talrike privatus. På selve havnen ble adskillig fartøyer helt ødelagt, enkelte mindre fartøyer ble slengt opp på kaien og etpar skib ble brakt til å synke, blandt disse Stavangereskes "Rogaland" som lå like ved eksplosjonsbåten. Ved eksplosjonen ble det dan et en svar flodbølge som har vært medvirkende til at fartøyene ble slengt på land. Denne flodbølgen rev opp kaien like ved Rosenkrantzårnet og brøstein og gattedekke ble revet opp på mange mål. Etter, eller muligens sammen med flodbølge fulgte et tykt lag med slam som nå dekker de arealer som tidligere hadde brøstein.

Disse primære virkninger bevirket veldige skadegjelder på de hus som lå like i retningen fra eksplosjonen, men dessuten også beskadigelser på hus lenger borte dels ved å knuse vegger, rive vegg taket og fra takene men også ved å bryte over tallrike mennesker så takene i det hus herjede strøk har fått et ganske elendelig ryggbrettet utseende som vi ikke så i Oslo. At det ellers i byen er kommet store mengder vindusruiter og at strøkene i Bergen s sentrum nå i ett og alt minner om Oslo etter den 19/12.43, er en selvfølge.

Foruten disse store materielle skader ble det etter melding fra sentralmyndigheten i formiddag meldt at ialt 104 mennesker hittil er funnet drept. Hittil kommer det meget store antall sårede blandt hvilke det befinner seg mange svenkader, etter oppgaver i avisen her over 30 helt blinde.

Eksplosjonens primære virkninger ble fulgt av flere branner som jeg her skal resymere:

Brannene:

Som ovenfor nevnt/ satt brannvesenet så å si på vognens dækspløsjonen i trafikk og denne bevirket straks store branner i forskjellige strøk som kort kan rundeles slik:

- 1) Kirkegaten: Dette er midt i et brannfarlig strøk i byens nordvestre del. Her gjaldt det for enhver pris å slå brannen ned og dette ble gjort med en brutal anvendelse av vann hvorved det menneskelige lykkedes å begrense brannen til det ene huset som midlertid ble sterkt skadet av lid og vann. Faktisk reddet her strøket forsvrig fra en svær katastrofe.
- 2) Lagerhus i Skarveiken. Her lå flere lagerhus som var i brann og den truet med å grupe over fra et antendt lagerhus av mur til et annet også av mur, bare adskilt med en smal passasje hvortil det vendte ubeskyttede vinduer fra både et antendt og det truede hus. Her ble det sett i men sjøsprøyte som hindret liden fra å slå over passasjen og antende det truede. En antendelse også av dette hadde sett et s/rengste flager løgger inn i åpenbar fare. Anonen på sjøsprøyten reddet situasjonen her. De allerede antendte lagerhus brante helt ned eller ble for maktens vedk. så sterkt skadet at det dag fra tysk side ble forenklet sprengt vekk. (mere herom senere.)
- 3) Festningskaien Dette er hovedskaden på denne siden av Vågen og brannvesenet fant her situasjonen ontrent som vi i Lunkeleivveien bare med den forskjell at bebyggelsen bak var meget farligere enn i Oslo. Her ble det da også svær brann med store skader i både gammel og ny bebyggelse, vesentlig av mur. (Når et kort blir tilgjengelig, skal jeg nærmere foreklare situasjonen) Umiddelbart inn til det nå brannherjede strøk lå Tyskebryggen med hele trebyggelsen reist opp ved eksplosjonen og lå på å si nord til antendelse. Det ble da også fra brannvesenets side, satt inn krefter for å grupe inn overfor en slik eventualitet. Eldgrys ble brannen stoppet for Tyskebryggen ble antendt.
- 4) Nordnes. Dette er på den annen side av Vågen vis-a-vis den kaaen hvoreksplosjonen skjedde. Her ble det en veldig brann som helt artet seg som Nestebrannen i 1930. Samme art bebyggelse og samme art terreng. Her hadde brannvesenet en svær oppgave men ved å danne en front gjennom meget trange smug ble liden stoppet innover mot byen og tverrover halvøyen. (guderne må vite hvordan de klarte å få laget en front i denne trange bydelen med store mengder av vindusruiter i full brann. Mot vest var det en naturlig brannstopp i de åpne tomter s den Nordnes brannen i 1940. Mot sjen lå etper

storslagerius (tyske varer) og disse ble delagt. Et av dem, Howickels, var sprinklerbeskyttet, og Hamre hadde regnet med at det vilde holde, men til alt uhell var anlegget akkurat den dagen ute av drift på grunn av reparasjon og ettersyn.

- 5) Dekkingsberkaen. Dette brannsted ligger helt på den andre siden av Nordnes-halvøya og var innen Org. Ledts område. Her var et skur, angivelig med sement og bygningspapp-brann og faren var her antendelse av andre skur hvorav ett inneholdt sprengstoff. Skuret brente ned men dermed ble det.

Situasjonen branddagen. Det var sterk kullig av Sydøst så vindretningen var forsvært gunstig. Men noe styre regn var det ikke før brannen ved 15 tiden kunde siges å være under kontroll. Hvorvidt regnet hadde kunnet hjelpe til bekyttelse av sprengte tak, kan jeg ikke utale meg om.

ledelsen.

Branddagen var brannsjef Gjessing på vei til Oslo med toget og ledelsen i den kritiske tiden var således overlatt branningeniør Hamre. Gjessing ble stanset på Voss og forsøkte derfra å returnere først med bil og senere med ekstratog, men det gikk ikke, hvorfor han måtte returnere med det ordinære tog og kom hit igjen ved 17-tiden. Brannen var som ovenfor nevnt å anse som begrenset ved 15-tiden. Hamre hadde imidlertid ledet arbeidet ved denneveldige brannen og har skilt seg fra sin oppgave på en måte som avtvinger alle den skyte respekt. Han hadde foruten brannene også de vanskeligheter som ligger i at tyskerne griper inn. Bl. a. vilde de under begrensningen på Nordnes gripe til sitt universalmiddel, dynamitt, og sprengte hus, men midt i en trebebyggelse vilde dette naturligvis og etter Hamres mening bare rive opp treverket og gjøre det mere moden for ytterligere antendelse. Etter endel parlamentering fikk da også Hamre sin vilje, nærmest "på prøve" og greiet situasjonen. Hamre forlangte også flyalarm for å få menneske og henviste herunder til Oslo hvor vi jo etter noen parlamentering fikk det til. Her ble det imidlertid blankt avslått uten annen begrunnelse enn at det i Oslo var blitt begått en feil. Organisasjonen måtte derfor forsvært angår luftverntjenesten improviseres, med de vanskeligheter som følger av dette.

Brannkorpsets holdning.

Både brannsjefen og branningeniøren fremholder for meg den samme erfaring som vi gjorde i Oslo at både korpset og hjelpere gjorde sin plikt ufortrødent og uten noen vasking på noe hold.

Det var en sver påkjønning for både korpset og materiellet og slangebholdning en ble sterkt angrepet. Det var nettopp det siste hensyn som gjorde at brannsjefen ba om forløbig å få beholde de medbragteslanger fra oss.

Ettersøkningen pågår fremdeles og oppryddingen er begynt. Idag, 22.4 har jeg ved nye befarng med brannsjefen fått bekreftet det inntrykk jeg opprinnelig hadde om de veldige krefter som har vært utløst og de store ødeleg elser som ble følger. Murer stårigjen og endel gavler truer, likeså noen skorsteiner som sprenges, endel allerede igår. Ved brannområdet i Skarteviken forlangte tyskerne idag å få sprengt vekk restene av et lagerhus, men brannsjefen holdt på at det ikke burde fjernes på den måten til fortrengsel for at mere rasjonelt oppryddingsarbeid. Huset hadde fått en litt utbulet vegg på grunn av at noen cealluloseballer var svellet ut av vann, og denne omsten ighet sette den tyske prengkommando på sporet av det alminnelige dynamittmiddel de grøper til.

Resyme:

Et løst overslag angir 175 nedrente matrikelnummer, smått og stort, ca. 2500 husvillie, idette øyeblikk meldt 107 drepte, skaden angis forsøke lig men dreier seg om beløp på mellom 100 og 150 millioner.

Ettervirkning.

Også Bergen fikk sin panikkdag idag. En liten brann i "akseveg" bevirket rykter om nye eksplosjon, understøttet av ordrer fra politiet om å søke dekning. Det hele var grunnløst skadurat som i Oslo.

Rapporten er blitt til i Bergen straks før jeg nå gå i annet erind før jeg reiser tilbake, men jeg avslutter rapporten for at det nødvendige eksemplar til kritikk kan bli overladt brannsjef Gjessing før jeg drar.

p.t. Bergen den 22 april 1944.

J. Mjølhus

Forsegnelse over hus hvor skorstenene
er nedrevne eller skadede.

1ste Distrikt.

Adresse		Nedrevne	Skadede
Fredrikkeysbarakken	Nr.	1	6
Gyalge bakken	" 2.	2	
	" 1.	2	
	" 3.	2	
Shangehagen	" 24.	0	1
	" 22.	1	1
	" 20.		1
	" 18.		1
	" 12.		2
	" 6.		1
	" 4.		2
	" 2.	1	
Tyoksmugget	" 1.		1
	" 3.	1	
	" 5.		1
Trangsmugget	" 2.		1
	" 1.	2	1
	" 5.		2
	" 11.	1	
Shangehagsmugget	" 10.	1	
	" 12.	1	
Verflemugget	" 4.		1
Verflobakken	" 4.	2	
Georgmusevef	" 2.	2	
Wangsmugget	" 1.		1
Murkeleaksmugget	" 4.	2	
	" 6.	2	

Adresse	Ned- reene	Skade te
Münke bakemugel	Nr. 10.	1
"	12.	1
Stokkegate	" 24.	1
"	22 ^a	2
"	13.	1
"	15.	2
"	19.	1
H. Hans Skade	" 23.	1
Münke tiis gate	" 3.	1
Klosteret	" 1.	3
"	2.	1
"	4.	1
"	6.	1
"	13.	1
"	14.	1
"	15.	1
Klostergate	" 32.	1
"	28.	1
"	26.	1
Kniseamugel	" 1.	1
"	3.	1
"	4.	1
"	5.	1
Strandgate	" 72-74.	2
"	76.	1
"	78.	2
Henne byemugel	" 9.	1
"	5.	1
"	2 ^a	2
"	4.	1
"	2.	2
G. Muralen	" 6.	2
"	12.	1
"	23.	1

Adresse	Ned. rente	Skadete.
N. Muralin.	Nr. 12 ^a	1
"	10.	1
"	6 ^a	2
Kjeldersmugget	" 13-15.	1
"	9.	1
"	19.	1
Borgen	" 54.	1
"	52.	1
"	50.	2
"	49.	1
Boanveien	" 13.	2
N. Slangekayen (Slange plass)	" 6.	2
Slangeplass	" 2.	1
"	1.	2
"	5 ^e	1
"	3.	1
"	5.	1
Verftsgate	" 25.	1
"	17 ^a	1
"	17 ^b	1
"	19 ^a	2
"	13 ^a	1
"	11.	1
"	8.	2
"	3.	2
Tyokemugget	" 2.	1
"	6.	2
"	8.	2
"	10.	1
"	21.	1
"	23.	1
"	24.	
"		

Adresse

Ned-
revis

Skadet

Adresse	Ned- revis	Skadet
N. Høllungsgate	Nr. 1.	5
	" 7.	3
	" 17.	
Barkungate	" 1.	1
	" 3.	1
N. Barkungate	" 1.	1
	" 2.	1
	" 3.	2
	" 4.	2
Gansvoldsgate	" 2.	2
C. Lundsgate	" 28.	1
	" 33.	3
	" 29.	1
	" 26.	1
	" 24.	3
	" 22.	1
	" 18.	1
	" 19.	2
	" 9-11.	7
	" 3.	5
	" 12.	1
	" 4.	1
Strandgate	" 77.	1
	" 73.	1
	" 71.	2
	" 53.	2
	" 52.	1
	" 54.	1
	" 56.	1
	" 58.	1
	" 62.	1
	" 66.	2
	" 68.	1

3de Distrikt.

Adresse	Hedevne	Skudde
N. Oseardsgate	Nr. 2.	4
Fallendegaten	" 4.	1 punkt
	" 6.	2 ..
	" 15.	1 ..
Byggveien	" 1.	1 ..
Torvet	" 13.	2 ..
	" 15.	/
L. Puzgate	" 2.	/
	" 3.	/
	" 11.	/
	" 13.	/
	" 17.	/
	" 15.	/
	" 14.	/
N. Fjeldsmug	" 11.	/
	" 18.	/
	" 1.	/
	" 2.	/
Landåsmeug	" 2.	/
	" 15.	/
	" 5.	/
	" 6.	/
	" 12.	/
	" 8.	/
Q. Fjeldsmug	" 20.	/
	" 11.	/
	" 10.	/
	" 6.	/
	" 8.	/
Bleke bekken	" 2 ^a	/
	" 8.	/
	" 7.	/
P. Blekevei	" 6	/

Adresse	Nedrum	Skadet
Bleke trappen	Nr. 1.	1
Phranken	" 1.	1
	" 7.	1
O. Korskirkedalen	" 15.	1
	" 17.	1
Trappesmugel	" 4 ^B	1
Lille Strøgaten	" 28 ^D	1
	" 28 ^C	1
	" 28 ^B	1
	" 29.	1
	" 15.	1
K. Oserudgata	" 28.	1
Cappusvei	" 1.	0
N. Hamburgerstrøg	" 5	1
Sparebankgaten	" 4.	1
	" 44.	1
	" 2.	1
K. Oserudgata	" 6.	1
Fjeldgaten	" 3a	D. 1.
	" 5B.	0
	" 9	0
	" 11	2
O. Blekervei	" 2.	1
Fjeldgaten	" 17.	1
	" 21.	1
	" 7.	1
	" 19.	1
Teltstrøg	" 4.	2
	" 5.	1
Langerveien	" 14.	1
	" 18.	1
	" 16.	1
Krykkersmugel	" 2	1

Adresse

Nedreant

Produkter

Frostander smug Nr. 13
 Lunde bergsmug " 9.
 Østergaten " 11
 Vågøalm "

1

1

1

1

4 de Distrikt.

Øst. Fastinggate Nr. 1.

" 5.

" 13.

" 17.

" 19.

" 21.

" 23.

" 27.

" 29.

" 31.

" 33.

Øst Tidesgate

" 1a.

" 1b.

" 2b.

" 4.

" 6.

Nils Klinsgate

" 2a.

" 1.

" 7.

" 9.

" 4.

Arbeidsgaten

" 3. 1

Kirkeberggaten

" 9.

" 11.

" 19.

" 21.

1

2

1

2

1

1

1

2

1

1

1

2

1

1

1

1

2

1

2

2

2

1

1

1

1

2

3 distrikt

Torvet	15	1 puppe skadet
L. Prægale	2	1 puppe —
—	7	— — —
	11	— — —
	13	— — —
	17	— — —
	15	— — —
	14	— — —
N. Fyldning	11	— — —
	18	— — —
	1	— — —
	2	— — —
Sandvasseng	2	— — —
—	15	— — —
—	5	— — —
—	6	— — —
—	12	— — —
—	8	— — —
Q. Fyldning	20	— — —
—	11	— — —
—	10	— — —
	6	— — —
	8	— — —
Blekebakken	2a	— — —
—	8	— — —
	7	— — —
P. Blekevei	6	— — —
Blekekrappen	1	— — —
Skranke	1	— — —
—	7	— — —

V.

J. Pedersen

3 distrikt

		Skadet	1 revet
Fjeldgaten	32	- / -	
- / -	5	- / -	
- / -	9	- / -	
- / -	11	- / -	2 revet
Ø Blekevei	2	- / -	1 revet
Fjeldgaten	17	- / -	1 revet
- / -	21	- / -	1 revet
Telthuset	4	- / -	2 revet
- / -	5	- / -	1 revet
Fjeldgaten	7	- / -	
- / -	19	- / -	
Langeveien	14	- / -	1 revet
- / -	18	- / -	
- / -	16	- / -	1 revet
Hyppeveien	2	- / -	
Torshuset	12	- / -	
Lundebergveien	9	1 Skadet	1 revet
Pregeveien	11		
Vepsalms	8		1 revet

✓

Polished
Whore Ring.

Talk to

3 distrikter

Ø Karstørkalun	15	Skadet	1 pipe revet
—	17	—	—
1 gappesmin	40	—	1 — revet
Lille Prægaten	28 ^d	—	1 — revet
—	28 ^e	—	1 revet
—	28 ^h	—	1 revet
—	29	—	1 revet
Kny Drearsøft	28	Bakbygning	— 1 revet
Lappesnes	1	—	—

Lille Prægaten 15 er fare for det falder ned

✓

W. 63
3rd

3 die Distrikt

N. Hamburgersvej 5 Skorsten faldt ned
Sparebankvej 4 4a — 10 —

2 — — —
Kny Dcaregt 6-1 Skorsten faldt ned

✓

Oppgave

over utført feining

dag den

194

Distrikt: .....

Utført av: .....

Den pliktige
omgangsfeining:

Månedspiper etc.:

Ildsteder:
(frivillig feining).

Bergen den

194

feriemester.

Beskrivelse i 4de District den 9/5 - 44
Krohningsdal

No	35	medrevet	1	skadet
"	37		1	---
"	39		1	---
"	41		1	---
"	1	Tunlangdal	2	---
"	4	medrevet	2	---
"	8		1	---
"	9		2	---
"	10		4	---
"	12		4	---
"	14		4	---

Bueistølveien

" 8 - 1 medrevet 2 ---

G. Pedersensdal

" 4 1 ---

" 6 - 1 medrevet

" 8 - 1 --- 1 ---

" 5 1 ---

" 12 1 ---

" 17 3 ---

" 19 2 ---

" 22 2 ---

" 24 - 1 --- 1 ---

" 32 1 ---

" 33 1 ---

Abn. Beyersdal

" 1 medrevet 1 ---

" 2 - 1 --- 2 ---

" 3 1 ---

" 7 - 1 --- 1 ---

" 8 1 ---

" 9 2 ---

" 12 - 1 --- ✓

Benyttelige i 4de District den 10/5 - 44
 Abn Beyerregalen

N ^o	13	mednevet	2	Skadet
"	14	- 1 - - -		
"	15	- 1 - - -	1	- - -
"	16		1	- - -
"	17	- 1 - - -	1	- - -
"	19	- 1 - - -	1	- - -
"	28		2	- - -
"	29		1	- - -
"	31		2	- - -
"	30		1	- - -
"	32		2	- - -
"	34	- 1 - - -	1	- - -
"	35		2	- - -
"	37		1	- - -
"	39		2	- - -
"	40		2	- - -
"	41		2	- - -
"	43	- 1 - - -	1	- - -
"	45		1	- - -
"	46		2	- - -
"	47		1	- - -
"	48		1	- - -
"	50		2	- - -
"	50 ^a	- 1 - - -	1	- - -

Edvandsregalen

"	2	mednevet	1	Skadet
"	3	2 - - -		
"	4		1	- - -
"	7		2	- - -
"	10		2	- - -
"	11		2	- - -
"	12	- 1 - - -	1	- - -
"	13		3	- - -
"	14		2	- - -

Edvardsensgaten

N ^o	medrevet	skadet
" 16	1 - - -	1 - - -
" 18	1 - - -	1 - - -
" 19	1 - - -	1 - - -
" 20	2 - - -	
" 21	3	3 - - -
" 22	1 - - -	
24	1 - - -	
25		1 - - -

Besikkligele i 4de Distrikt den 16/5-44
 H. Høngerøen

Nr	5	2 skadet
"	8 ^{te}	4 — — —
"	10	2 — — —
"	12	3 — — —
"	13	2 — — —
"	14	2 — — —
"	17	2 — — —
"	20	2 — — —
"	25	4 — — —
"	37	2 — — —
"	39 - 1 medrevet	2 — — —
"	40 - 1 — — —	2 — — —
"	42	2 — — —

Bagterøen

"	2 ^o	1 — — —
"	3	3 — — —
"	8	3 — — —

V

Besiktigelse i 4de District den 17/5-44
Bakkigaten

N ^o	1 ^o	1 skedel
"	1 ^a	1 — — —
"	2	2 — — —
"	3	1 — — —
"	4 1 medrevet	1 — — —
"	6	1 — — —
Nye Sandviksværn		
"	33	5 — — —
"	43 - 2 medrevet	
"	47 - 1 — — —	
"	49	1 — — —
"	51 - 1 — — —	
"	65	2 — — —
"	69 ^d	1 — — —
"	69 ^g	2 — — —
"	69 ^h	1 — — —
"	80	1 — — —
"	76	1 — — —
"	74	1 — — —
"	68 - 1 — — —	

Nordre Skutsværn

"	3 - 1 medrevet	
"	5 - 1 — — —	
"	7 - 1 — — —	
"	9 - 1 — — —	1 skedel
"	11 - 2 — — —	
"	13 - 1 — — —	1 — — —

✓

28 $\frac{17}{8}$ Double

Besitzregister : 4te District den 20/5-44

Königs-Klebermangel

N ^o	2 ^o	- 1	medruvel	1	skadet
"	3	- 2	- - - -		
"	5	- 2	- - - -		
"	6	- 2	- - - -	1	- - -
"	8 ^a	- 2	- - - -		
"	8 ^b	- 2	- - -		

Birkelbeimer gk

"	2	- 4	medruvel	3	skadet
"	4			1	- - -
"	7	- 2	- - -		
"	14	- 1	- - -		

Helgerensgaten

"	3	- 1	medruvel		
"	5	- 1	- -	2	skadet
"	8			3	- -
"	9	- 2	- - - -	1	- - -
"	10	- 1	- - -	2	- -

✓

Skulevikrvei

No	mednevet	standet
25	3	
22		2
27	2	
29	1	
26	2	
28		1
30		1
31	1	1
32	2	
36	1	
38	1	1
39	1	
40 ^a		1
41		2
42		3

✓

Basillizelae in 4de Dinstrikt dem 22/5-44

Helgenmagalen

N ^o	13	medneset	4	skadet
"	15		1	---
"	17	- 2 - - - -	3	---
"	19	- 1 - - - -	4	---

Skibevillingser

"	3	medneset	1	skadet
"	5 ^o	v - 2 - - - -		
"	5 ^h	v - 1 - - - -		
"	7	- 1 - - - -	1	---
"	9		3	---
"	11	- 1 - - - -	2	---
"	10 ^v		2	---
"	12		1	---
"	13		2	---
"	15		1	---
"	20		1	---
"	21	- 2 - - - -		
"	23		2	---

V

Besvärsligeber den 24/4 - 44.
i 4de distrikt

Örnegaten:

Nr. 19	-	3	piper	medbläst			
"	21	-	~~3~~		2	piper	må repareras
"	23	-			3	"	" "
"	25	-	1	"	3	"	" "
"	29	-	1	"	1	"	" "
"	31	-			5	"	" "
"	33	-			2	"	" "
"	35	-	1	"	2	"	" "
"	37	-	2	"	1	"	" "
"	39	-	1	"	1	"	" "
"	41	-	7	"	1	"	" "
"	43	-			2	"	" "
"	45	-	3	"			
"	47	-	3	"			

inrätt

.

Nye Sandviksæi:

Nr. 1 -	2 pipe	nedklædt -	1 pipe	må repareres
" 2 -	2 "	"	"	"
" 8 -			1 "	" "
" 10 -	3 "	"	"	"
" 12 -	1 "	"	1 "	" "
" 14 -	4 "	"	"	"
" 16 -	5 "	"	"	"
" 18 -	5 "	"	"	"

Dragsalmening:

Nr. 32 -	1 pipe	nedklædt -	2 pipe	repareres
" 34	2 "	"	"	"
" 36			5 "	"

✓

✓

Broken:

No. 1 - 2 pipes not broken				1 pipe repaired		
✓	3	1	"	"	5	"
✓	2					
✓	4	2	"	"		
✓	6	2	"	"		
✓	8	4	"	"	1	"
✓	5				1	"
✓	7	2	"	"	1	"
✓	9a				1	"
✓	9B				1	"
✓	11	1	"	"	1	"
✓	13a	1	"	"		
✓	13c	4	"	"		
✓	13d	3	"	"		

✓

Benyttigelse i 4de Distrikt den 23/5-44

Skillevikervei

N ^o 44	- medrevet	1 skadet
" 46		1 — —
" 47		1 — — —
" 48	- 2 — — —	
" 51		1 — — —
" 1	Snarborggrund	2 — — —
" 2	- 1 medrevet	

Skilleviksbod

" 4/5	- 1 medrevet	
" 6	- 1 — — —	

V. de. Oker Vei

" 1	- 1 medrevet	1 skadet
" 3	- 1 — — —	2 — — —
" 6		1 — — —
" 2	Lambrechtsvei	1 — — —
" 2	Skillevikens Tvergt	1 — — —
" 6	- 1 medrevet	
" 10	- 2 — — —	

Skillevikens Torvet

" 2	- 1 medrevet	
" 4	- 1 — — —	
" 5	- 2 — — —	

Skillevikens Smalgang

" 1	- 1 medrevet	
" 2		1 skadet
" 5	- 1 — — —	
" 7	- 1 — — —	
" 4		2 — — —
" 6		1 — — —
" 8	- 1 — — —	✓

Besigtigelse i 4de Distrikt den 29/4--44

No	Forsamlingsnummer	medbläst	repareres
"	7	- 2	1
"	8		1
"	9 ^o		1
"	9 ^k		1
"	11		1
"	2 ^o	- 2	1
"	2 ^k	- 2	1
"	4		1
"	5		1
"	6		1

Skunkjaldersbakken

"	1 ^o	- 2	medbläst	1	repareres
"	1 ^k	- 2		1	
"	1 ^c	- 2			
"	2	- 2			
"	2 ^o	- 1		1	
"	3			1	
"	4			1	
"	5	- 1			
"	6 ^o			1	
"	6 ^k			2	
"	7	- 2			

S. Skunkjaldersmønt

"	1	medbläst.	1	repareres
"	3		2	
"	4	- 1		
"	5	- 2		
"	8	- 1		
"	10	- 1		

N. Skunkjaldersmønt
medbläst

1		1	repareres
3	✓	1	
5		1	

Besikliget i 4de Distrikt den 2/5-44

Nedre Blekveri

Nr	2	medbländ	3	repareras
"	4	1 - - -		
"	6	1 - - -	2	— —
"	8	1 - - -		
"	11	1 - - -	1	— —
"	14		2	— —
"	16	2 - - -		

Övre Blekveri

"	1	medbländ	1	repareras
"	6	- - -	1	— —
"	7	1 - - -	1	— —
"	8	2 - - -		
"	10	1 - - -		
"	12	1 - - -		
"	14	1 - - -		
"	16	2 - - -		
"	17		1	— —
"	17 ^o		1	— —
"	18 ^o	1 - - -	1	— —
"	18 ^h	1 - - -	1	— —
"	18 ^c		3	— —
"	29	1 - - -	1	— —
"	35		1	— —
"	37		1	— —
"	39	1 - - -	1	— —
"	41	1 - - -		
"	45		2	— —

Kroknabodamängel

"	3	medbländ	2	repareras
"	2 ^o		2	— —
"	4		3	— —
"	7 ^o		1	— —
"	7 ^h		1	— —
"	9		1	— —

✓

Anbeidermäng
meddelat

N ^o		repareras
"	1	2 — — —
"	2	2 — — —
"	3 - 1	1 — — —
"	4	1 — — —
"	5 - 1	

✓

Beaktigelse i 4de District. 28/1 - 44

Penngalun

No	medbläst	repareres
8		2
10		4
12		2
13		2
14		4
15		2
17		3

Stikkeldingler Almenning

medbläst

No	medbläst	repareres
1	1	1
2	1	
5		1
5 ^a		2
5 ^b		1
7	1	
4 V		2

Stenkjeldergalun

medbläst

No	medbläst	repareres
1 ^a	2	
1 ^b	1	
1 ^c		1
3		3
4 ^a		3
4 ^b		1
5 ^a		1
5 ^b	2	
6	1	1
7	1	
8		3
8 ^b	1	1
9	1	
10		2
10 ^a		1
10 ^b	2	1

Stembjeldergalen

No	medblint	repareres
" 11	1 - - -	
" 12		2 - - -
" 13		2 - - -
" 14	1 - - -	
" 16	1	1 - - -

Lindebergsmøgel

No	medblint	repareres
" 4	1 - -	1 - -
6		2 - -
8	2 - - -	1 - - -

Besiktigelse i 4de distrikt 27/4-44

Nr.	Antal	medbläst	repareres
-	1		1 - -
"	2		1 - - -
"	2 ^o		3 - - -
"	3	1 - - - -	
"	4	1 - - - -	
"	5		1 - - -
"	6	1 - - - -	
"	7		1 - - -
"	9	1 - - -	1 - - -
"	13		1 - - -

Hilkeleisamting

"	1	2 medbläst	
"	1 ^o		4 repareres
"	2	1 - - - -	1 - - -
"	2 ^o		2 - - -
"	2 ^h		2 - - -
"	6	6 - - - -	
"	7	3 - - - -	

Tyskekniggen

"	5	8 repareres	
"	6	6 - - - -	1 medbläst
"	7	5 - - - -	
"	8	1 - - - -	

✓

Besiktigelse 4de distrikt 25/4-44.

Dragalen:

Nr. 50 - 2 piper repareres

Dragalen:

Nr. 26	-	1	pipe	medbläst	2	piper	må	repareres
" 24	-	1	"	"				
" 22	-	1	"	"				
" 20	-	2	"	"	1	"	"	"
" 12	-				1	"	"	"
" 10	-	2	"	"	1	"	"	"

Brakenken:

Nr. 1 1 fabrikspipe må repareres - resten er medbrændt

Gulbskogården 1 fabrikspipe repareres

Hornshøj 1 pipe medbläst

Lærernesens skole 1 pipe repareres

Bankelbo nr. 5 1 pipe rep.

Undersøgerskolen alle piper rep.

Vibinghallen 1 pipe medbläst

Pure Dragalen. medbrændt

✓.

Brynjulfsgate 1^a alle piper rep.

Slottsgate 1 1 pipe rep. ✓

Klingensammler

No 1 - 1 pipe medbart
 " 2 - 3 - - -
 " 4 - 2 - - -
 " 6 - 1 - - - 1 pipe repareres

Wesenbergamling

" 1 - 1 pipe medbart
 " 2° - 2 - - -
 " 2^k - 1 pipe repareres
 " 3° - 1 - - -
 " 3^k - 1 - - -
 " 4 - 2 - - -
 " 5 - 3 - - -
 " 6 - 1 - - -
 " 7 - 2 - - -
 " 8 - 1 - - -
 " 9° - 2 - - -
 " 10 - 1 - - -
 " 11° - 2 - - -
 " 11^k - 1 - - - 1 - - -
 " 11^e - 2 - - -
 " 12 - 2 - - -
 " 13 - 1 - - -
 " 14 - 1 - - - 1 - - -

✓

Sönde Kleriamäng

No	1	-	3	pipe med bäst	
"	2	-	2	- - -	1 pipe med reparera
"	3	-	3	" "	
"	3 ^o	-	1	" "	
"	5 ^c	-	-	- - -	1 - - -
"	7	-	1	" "	
"	9				1 " " "
"	10				1 " " "
"	11 ^o	-	1	" "	
"	11 ^h	-	1	" "	

Nedre Stölen

"	2	-	1	pipe med bäst	1 pipe repareras
"	3	-	1	" "	
"	4 ^h	-	2	" "	
"	4 ^c	-	1	" "	
"	4 ^d	-	1	" "	
"	4 ^e	-	1	" "	
"	5 ^c	-	1	" "	
"	5 ^o				1 - - -
"	6 ^o				3 - - -
"	6 ^h				2 - - -
"	7				1 - - -
"	8				2 - - -
"	9	-	2	" " "	
"	11	-	1	" "	
"	13 ^o	-	2	" "	1 - - -
"	13 ^h	-	2	" "	1 - - -
"	15 ^c	-	1	" "	
"	17	-	1	" "	
"	19	-	1	" "	
"	21	-	2	" "	

✓

Bezirke in der 4ten Division den 3/5 - 4.4

Stillesmützel

№	1 ^a	medbländ	2	repariertes
"	1 ^c		2	— —
"	1 ^d		1	— —
"	2		1	— —
"	2 ^a		2	— —
"	3		1	— —
"	4		2	— —
"	4 ^a		1	— —
●	5		1	— —
"	7	1 — —		

Stillesmützel

"	2 ^a	medbländ	2	repariertes
"	4 ^a		3	— — —
"	4 ^b		2	— —
"	4 ^c	1 — — —		
"	4 ^d	1 — —		
"	5		1	— — —
●	6		1	— —
"	7		1	— —
"	8 ^a		1	— —
"	8 ^b		2	— —
"	9	1 — — —		
"	10	1 — — —		
"	12 ^a		1	— —
"	14		2	— —
"	16	1 — — —	2	— —
"	17		2	— —
"	21		1	— —

Ladegewehr

"	3	medbländ	1	repariertes
"	5		1	— —
"	7	1 — —		
"	9	1 — —		
"	11		2	— —

✓

Benikdigelne: 4de Dinkrikt den. 4/5-44

No	16	Wraamberggraving	1	skadet
		St. Wengelandsgulve		
"	1	mednevet	2	skadet
"	2	- 1 - - -	1	- - -
"	3		2	- - -
"	4		2	- - -
"	5		2	- - -
"	6	- 2 - - -		
"	7		2	- - -
"	8	- 1 - - -		
"	9		2	- - -
"	10		2	- - -
"	14		1	- - -
"	18		1	- - -
"	19		2	- - -
"	21		2	- - -
"	22		2	- - -
"	23		2	- - -
"	24		1	- - -
"	25		2	- - -
"	26		1	- - -
"	29		2	- - -
"	30	- 1 - - -	1	- - -
"	31	- 1 - - -	1	- - -
"	32 _v		2	- - -
"	34		2	- - -
"	35	- 8 - - -	1	- - -
"	37		1	- - -
"	38	- 1 - - -		
"	39	- 2 - - -		
"	40	- 2 - - -		
"	41		2	- - -

V.

Herrn Brandtzen

Besiktigelse i 4de Distrikt den. 24/5 - 44

Bøddersmængde

No	medrevet	skadet
" 1 - 2	---	---
" 2 ^a	---	1 ---
" 2 ^b	---	1 ---
" 3 - 1	---	---

Bødderengelen

No	medrevet	skadet
" 1 - 1	---	1 ---
" 2	---	1 ---
" 2 ^a	---	1 ---
" 5 - 2	---	---
" 11	---	1 ---
" 14 - 1	---	1 ---

Bøddersmængde

" 1	---	1 ---
" 2	---	1 ---
" 9 - 2	medrevet	---

Konsum Plagtekens 1 Fabrikpligter

" 1	Sandviksrevi	3 skadet
" 7	---	1 ---
" 6	---	1 ---
" 16	---	1 ---
" 28	---	3 ---
" 32	---	1 ---

Nimkelsmængde

4	---	1 ---
6	---	1 ---

✓

Benyttelige i 4de Distrikt den 25/5 - 44
 Elvegater

N ^o		1 Skadet
"	2	1 — —
"	9 ^o	1 — —
"	4 Roserøringsel	1 — —
"	7	1 — —
"	12	1 — —
"	13	1 — —
"	15	1 — —
"	1 Gårmandsgaten	2 — —
"	9 Sande Torngaten	1 — —
"	11	2 — —
"	4 ^v Pyttberggrønden	1 — —
"	14 Elvegater	2 — —
"	16 - 2 nedrevet	
"	20	1 — —

Elvebakker

"	14 - 2 nedrevet	
"	7 Gårbebyggelsen	2 — —
"	11 ^h	2 — —
"	12	3 — —
"	2 Linder Almestien	1 — —
"	12	1 — —

Aad Gjellesgater

"	22 - 1 nedrevet	1 — —

Kier Regater

"	3	1 — —

✓

Beriktigelse i 4de Distrikt den 13/5-44

Ladegærdsgården

N ^o	medtaget	skadet
"	28 - 3 - - - -	
"	28 ^d - 1 - - - -	2 - - - -
"	28 ^f	2 - - - -
"	28 ^g - 1 - - - -	
"	28 ^h	1 - - - -
"	26 ^o - 2 - - - -	
"	24	1 - - - -
"	24 ^a	2 - - - -
"	24 ^b	2 - - - -
"	24 ^c - 1 - - - -	1 - - - -
"	24 ^d	2 - - - -
"	22 ^o - 3 - - - -	1 - - - -
"	22 ^b - 1 - - - -	2 - - - -
"	20	3 - - - -
"	10 - 1 - - - -	1 - - - -
"	14	1 - - - -

Reparatørbetken

medtaget

skadet

"	1	2 - - - -
"	1 ^a	1 - - - -
"	2	2 - - - -
"	4	2 - - - -
"	6	2 - - - -

✓

Berichtsgabe i 4te District dem 6/5 - 44

N ^o	Præf Dahlsgelehen mednevet.	Skadet
"	1 ^a	2 — —
"	2 — 1 — — —	1 — —
"	3 — 1 — — —	2 — —
"	9	2 — —
"	11 — 1 — — —	1 — —
"	13	1 — —
"	17	2 — —
"	23	1 — —
"	25	1 — —
"	27	2 — —
"	29	2 — —
"	31	2 — —
"	24 — 1 — — —	1 — —
"	26 — 2 — — —	— — —
"	28	2 — —
"	30 — 2 ✓ — —	— — —

Besikkligele i 4de Distrikt den 11/5-44

Eduardsgaten

No	medrevet	skadet
26		2
27		2
29	4	
30		2
31	2	
32		2
33		1
34	1	1

Egedesgaten

No	medrevet	skadet
1	1	
1 ^a		1
5	2	
6		1
7		2
10		1
11	1	
15	3	
3	1	

9	Præst Landvirkemi	1
11		1
12		2
13		2

Præst Dremløsgaten

No	medrevet	skadet
1	1	
3		2
2	1	
4	1	

Kita Hønsbergsgaten

1		1
4		2

✓

Benytteligelise i 4de Dindrift den 12/5-44
Martin Wohlgabem

N ^o	1 ^o	mednevet	1	skadet
"	1 ^k		1	— — —
"	2		2	— — —
"	4		1	— — —
"	5		1	— — —
"	7		2	— — —

Ladegaardsgalen
mednevet

"		1	skadet
"	21	1	— — —
"	23		1 — — —
"	25		2 — — —
"	29 ^o		1 — — —
"	29 ^k		2 — — —
"	31 ^o		1 — — —
"	31 ^k		2 — — —
"	35		2 — — —
"	39 ^o		2 — — —
"	39 ^k		1 — — —
"	47		1 — — —
"	49		1 — — —
"	51	1	— — —
"	51 ^k	1	— — —
"	57 ^o		1 — — —
"	57 ^k		1 — — —
"	59		2 — — —
"	59 ^o		3 — — —
"	56		1 — — —
"	59		1 — — —
"	52		1 — — —
"	48		1 — — —
"	42		1 — — —
"	40		1 — — —

V

Ludvigsgade

No	mednevet	Radet
"	38°	2
"	34 - 1 - - - -	
"	34°	1
"	34 ^h - 1 - - - -	
"	32 - 1 - - - -	3
"	30 - 1 - - - -	1

V

Besiktigelse i 4de District. den 8/5-44

El. Fastingagaten

No	medtaget	skadet
" 1		1 — —
" 5		2 — —
" 13		1 — —
" 17		2 — —
" 19		1 — —
" 21 - 1	— — —	
" 23		1 — —
" 27 - 2	— — —	
" 29 - 1	— — —	
" 31 - 1	— — —	
" 33 - 1	— — —	

Ole Eideragaten

No	medtaget	skadet
" 1 ^o		2 — skadet
" 1 ^h		1 — —
" 2 ^h		1 — —
" 4		1 — —
" 6		1 — —

Ole Malmagaten

No	medtaget	skadet
" 2 ^a		2 skadet
" 1		1 — —
" 7		2 — —
" 9		2 — —
" 4		2 — —

Anledningsgaten

" 7 - medtaget ✓

Knobmingsgatan

N ^o	9	medvet	1	skudet
"	11		1	— —
"	19		1	— —
"	21		2	— —
"	23		1	— —
"	27		2	— —
"	29		1	— —
"	31		2	— —

✓

Besiktigelse i 4de District den 19/5-44

Nye Landvirkseier

"	64		4	skadet
"	62		3	-----
"	58		1	---
"	56 ^a		1	---
"	54 ^b		1	---
"	52	- 1 medbrænd		
"	31	- 2	---	
"	29	- 1	---	1
"	25	- 4	---	7
"	23	- 2	---	2
"	<u>19</u>	- 1	---	2
"	17			3
"	15 ^a	- 2	---	2
"	13 ^a	- 2	---	2
"	11 ^a	- 5	---	2
"	9			1
"	7	- 2	---	3
"	3	- 1	---	

✓

Besichtigeltes i 4de Distrikt den 15/5 - 44
 Repslagengeten

N ^o	mednevet	skadet
" 2		3
" 2 ^o		3
" 4		4
" 4 ^o		2
" 7 - 1		1
" 8		1
" 14		1
" 16 - 1		2
" 18		1
" 20		1
" 22		1
Gränslandsgeten		
" 2 - 1	mednevet	2
St. Meyersgeten		
" 1		3
" 2		3
" 6		2
Jens Rolfsonsgeten		
" 1 - 1	mednevet	1
" 2 ^o - 1		2
" 5		2
" 8 - 1		2

V

Tandenskjoldsgolven

midnevit

skadet

N° 35 - 1 - - -

1 - - -

" 37 - 1 - - -

" 39 - 1 - - ✓

1 - - -

" 41

1 - - -

Besigtigelse i 4de Distrikt den 5/5-44
Fløjgeden

No	medrevet	skadet
4		2
" 9		1
" 11		2
" 13		3
" 17	1	
" 1 ^a	Skanselien	2
" 3 ^b		1
" 5		1
" 7		2
" 8		1
" 9		2
" 10		2
" 11		2
" 13		2
" 14		2

Tordenbjoelsgeden
medrevet

No	medrevet	skadet
" 1	1	1
" 2		1
" 3		2
" 5		2
" 7		1
" 9		2
" 10	1	1
" 12		1
" 14	2	
" 18	2	
" 20	2	
" 23		1
" 25		1
" 27	1	1
" 29		1

✓

4. Distrikt

Adresse

Nedreune

Skadete

Kirken

Nr. 2.

5

" 4.

2

" 6.

2

" 8.

4

1

" 5.

1

" 3.

2

1

" 9a

1

" 9B

1

" 11.

1

1

" 13a

1

" 13c

4

" 13d

3

Juregaten

" 50.

2

Dragsalmenning

" 26.

1

2

" 24.

1

" 22.

1

" 20.

2

1

" 12.

1

" 10.

2

1

Boraleuken

" 1.

Nedbrudd

1 feltrittpipe

Gullskogården

"

1 - - -

Havniskantont

"

1.

Haune vasenebrakthuis

"

1

Bouletbo

" 5

1

Andersofficerokalen

"

alle pipe rep.

Viking hallen

"

1.

Jure Dragsalen.

"

nedbrudd

Brynjulfsgate

" 1a

alle rep.

Althegaten

" 1

1

ADRESSE		NEDREVNE	SKADETE
Pandre Klou smug	Nr. 1.	3	
	" 2.	2	
	" 3.	3	
	" 3 ^a .	1	
	" 5.		1
	" 8.	1	
	" 9.		1
	" 10.		1
	" 11 ^a .	1	
	" 11 ^B .	1	
	Nedre Hilen	" 2.	1
" 3.		1	
" 4 ^B .		2	
" 4 ^C .		1	
" 4 ^d .		1	
" 4 ^e .		1	
" 5.		1	
" 5 ^A .			1
" 6 ^A .			3
" 6 ^B .			2
" 7.			1
" 8.			2
" 9.		2	
" 11.		1	
" 13 ^a .		2	1
" 13 ^b .		2	1
" 15.		1	
" 17.		1	
" 19.		1	
" 21.		2	

ADRESSE	NEDREVNE	SKADETE
Klingesmuget	N ^o 1.	1
	" 2.	3
	" 4.	2
	" 6.	1
Wiesenbergsmug	" 1.	1
	" 2 ^A .	2
	" 2 ^B .	0
	" 3 ^A .	1
	" 3 ^B .	1
	" 4.	7
	" 5.	3
	" 6.	1
	" 7.	2
	" 8.	1
	" 9.	2
	" 10.	1
	" 11 ^A .	2
	" 11 ^B .	1
	" 11 ^C .	2
	" 12.	2
	" 13.	1
	" 14.	1
Omegt. Alm.	" 1.	1
	" 2.	1
	" 2 ^a .	3
	" 3.	1
	" 4.	1
	" 5.	1
	" 6.	1

ADRESSE		NEDREVNG	SKADERE
Østergt. Alm.	Nr. 3.		1
	" 9.	1	1
	" 13.		1
Nikke lairning	" 1.	2	
	" 14.		4
	" 2.	1	1
	" 2 ^a .		2
	" 2 ^b .		2
	" 6.	6	
	" 7.	3	
Tyske byggen	" 5.	0	8
	" 6.	1	6
	" 7.		5
	" 8.		1
	" 8.		2
Østergaten	" 10.		4
	" 12.		2
	" 13.		2
	" 14.		4
	" 15.		2
	" 17.		3
	Nikkolivikke ALM.	" 1.	1
" 2.		1	
" 5.			1
" 5 ^A .			2
" 5 ^B .			1
" 7.		1	
" 4.			2

Adresser

Redovisning

Skadete

Bridtkvarnsmugget

Nr. 1.

2

" 2.

1

" 2^B.

1

" 3.

1

Bridtkvarngaten

" 1.

1

" 2.

1

" 2^a.

1

" 5.

2

" 11.

1

" 14.

1

Prakkesmugget

" 1.

1

" 2.

1

" 9.

2

Kamm. Slaktehus

1 Fabrikkepapirskadet

Sandviksvei

" 1.

3

" 7.

1

" 6.

1

" 16.

1

" 28.

3.

" 32.

1.

Tinkelsmugget

" 4.

1

" 6.

1

Bluegaten

" 2.

1

" 9^a.

1

Rosemugget

" 4.

1

" 7.

1

" 12.

1

" 13.

1

" 15.

1

Garmandsgaten

" 1.

2

Sandvikens Torvgate

" 9.

1

(Pyttergarden)

" 11.

2

Pyttergarden

" 4.

1

Adresse	Nedreum	Skadek
Bokungaten	Nr. 14.	2
	" 16.	2
	" 20.	1
Bakkenbakken	" 14.	2
Gårhøyegaten	" 7.	2
	" 11 ^b .	2
	" 12.	3
Landa Almenning	" 2.	1
	" 12.	1
Nad. Gjellesgate	" 22.	1
Kirkegaten	" 3.	
Skolemyret	" 1 ^a .	2
	" 1 ^c .	2
	" 1 ^d .	1
	" 2.	1
	" 2 ^a .	2
	" 3.	1
	" 4.	2
	" 4.	1
	" 5.	1
	" 7.	1
Slitegaten	" 2 ^a .	2
	" 4 ^a .	3
	" 4 ^b .	2
	" 4 ^c .	1
	" 4 ^d .	1
	" 5.	0
	" 6.	1
	" 7.	1
	" 8 ^a .	1
	" 8 ^b .	2
	" 9.	1
	" 10.	1
	" 12.	1

Adresse

Nedre vne Skadite

Stillegaten

Nr. 14.

2

" 16.

1

2

" 17.

2

" 21.

1

Lodigårdsgaten

" 3.

1

1

" 5.

1

" 7.

1

" 9.

1

2

" 11.

" 16.

1

Wisenberganung
J. Weigelandsgaten

" 1.

2

" 2.

1

1

" 3.

2

" 4.

2

" 5.

2

" 6.

2

" 7.

2

" 8.

1.

" 9.

2

" 10.

2

" 14.

1

" 18.

1

" 19.

2

" 21.

2

" 22.

2

" 23.

2

" 24.

1

" 25.

2

" 26.

1

" 29.

2

" 30.

1

1

" 31.

1

1

" 32.

2

Adusse		Nedreune	Skadete
<i>H. Wergelandzsk</i>	Nr. 34.		2
"	35.	8.	1
"	37.		1
"	38.	1	
"	39.	2	
"	40.	2	1
"	41.		2
<i>Fungalen</i>	" 19.	3.	
"	21.		2
"	23.		3
"	25.	1	3
"	29.	1	1
"	31.		5
"	33.		2
"	35.	1	2
"	37.	2	1
"	39.	1	1
"	41.	5	1
"	43.		2
"	45.	3	
"	47.	3	
<i>Nye Sandvickens</i>	" 1.	2	1
"	2.	2	
"	8.		1
"	10.	3	
"	12.	1	1
"	14.	4	
"	16.	5	
"	18.	5	
<i>Dragsalmening</i>	" 32.	1	2
"	34.	2	
"	36.		5
<i>Kirken</i>	" 1.	2	
"	3.	1	1

Adresse	Nedre	Skadete
G. Skutvaldsveien Nr. 10.	1	
N. " " " " 1.		1
" " " " 3.		1
" " " " 5.	0	1
Skuteviksvei " 5. ^A	2	
" " " " 5. ^B	1	
" " " " 10.	0	2
" " " " 3.		1
" " " " 7.	1	1
" " " " 9.		3
" " " " 11.	1	2
" " " " 12.		1
" " " " 13.		2
" " " " 15.		1
" " " " 20.		1
" " " " 21.	2	
" " " " 23.		2
" " " " 26.	3	
" " " " 23.		2
" " " " 27.	2	
" " " " 29.	1	
" " " " 26.	2	
" " " " 28.		1
" " " " 30.		1
" " " " 31.	1	1
" " " " 32.	2	
" " " " 36.	1	
" " " " 38.	1	1
" " " " 39.	1	

Adusse		Nedruune	Phadule
Nedru Bolekuei	Nr. 14.		2
	" 16.	2	
Oru Bolekuei	" 1.		1
	" 6.		1
	" 7.	1	1
	" 8.	2	
	" 10.	1	
	" 12.	1	
	" 14.	1	
	" 16.	2	
	" 17.		1
	" 17 ^a		1
	" 18 ^a	1	1
	" 18 ^b	1	1
	" 18 ^c		3
	" 29.	1	1
	" 35.		1
	" 37.		1
	" 39.	1	1
	" 41.	1	
	" 45.		2
Krohnoladsmung	" 3.		2
	" 2 ^a .		2
	" 4.		3
	" 7 ^a .		1
	" 7 ^b .		1
	" 9.		1
Arleidersmug	" 1.		2
	" 2.		2

Adlusse		Neduvne	Skadele	
Arbejdsrum	Nr. 3.	1	1	
	" 4.		1	
	" 5.	1		
Forslaenderum	" 7.	2		
	" 8.		1	
	" 9 ^A .		1	
	" 9 ^B .		1	
	" 11.		1	
	" 2 ^A .	2	1	
	" 2 ^B .	2	1	
	" 4.		1	
	" 5.		1	
	" 6.		1	
Pentjaldur bakkar	" 1 ^A .	2	1	
	" 1 ^B .	2	1	
	" 1 ^C .	2		
	" 2.	2		
	" 2 ^A .	1	1	
	" 3.		1	
	" 4.		1	
	" 5.	1		
	" 6 ^A .		1	
	" 6 ^B .		2	
	" 7.	2		
	S. Pentjaldurum	" 1.		1
		" 3.		2
" 4.		1		
" 5.		2		
" 8.		1		

Adresse		Nidernum	Skadete
S. Skutvaldsveien	Nr. 10.	1	
N. " "	" 1.		1
	" 3.		1
	" 5.	0	1
Skutviksvei	" 5.A	2	
	" 5.B	1	
	" 10.	0	2
	" 3.		1
	" 7.	1	1
	" 9.		3
	" 11.	1	2
	" 12.		1
	" 13.		2
	" 15.		1
	" 20.		1
	" 21.	2	
	" 23.		2
	" 26.	3	
	" 23.		2
	" 27.	2	
	" 29.	1	
	" 26.	2	
	" 28.		1
	" 30.		1
	" 31.	1	1
	" 32.	2	
	" 36.	1	
	" 38.	1	1
	" 39.	1	

4. Distrikt.		Nedre	Skole
Adresse			
Skole viksvei	Nr. 40 ^a		1
	" 41.		2
	" 42.		3
Norde Kleve smug	" 2 ^a .	1	1
	" 3.	2	
	" 5.	2	
	" 6.	2	1
	" 8 ^a .	2	
	" 8 ^b .	2	
Biske beinergaten	" 2.	4	3
	" 4.		1
	" 7.	2	
	" 14.	1	
Selgesungate	" 3.	1	
	" 5.	1	2
	" 8.		3
	" 9.	2	1
	" 10.	1	2
Nye Sandviksvai	" 64.		4
	" 62.		3
	" 58.		1
	" 56 ^a		1
	" 54 ^b		1
	" 52.	1	
	" 31.	2	
	" 29.	1	1
	" 25.	4	7
	" 23.	2	2
	" 19	1	2

Adresse		Nedre	Skadeli
Nye Sandvika	No. 17		3
"	15a	2	2
"	11a	5	2
"	13a	2	2
"	9.		1
"	7.	2	3
"	3.	1	
Fløigaten	" 4.		2
"	" 9.		1
"	" 11.		2
"	" 13.		3
"	" 17.	1	
Skansen	" 1a		2
"	" 3a		1
"	" 5.		1
"	" 7.		2
"	" 8.		1
"	" 9.		2
"	" 10.		2
"	" 11.		2
"	" 13.		2
"	" 14.		2
Tordenskjoldsgate	" 1.	1	1
"	" 2.		1
"	" 3.		2
"	" 5.		2
"	" 7.		1
"	" 9.		2
"	" 10.	1	1

Adresser

Indtælling

Skudete

Adresser	Indtælling	Skudete
Tordenskjoldsgt. Nr. 12.		1
" 14.	2	
" 18.	2	
" 20.	2	
" 23.		1
" 25.		1
" 27.	1	1
" 29.		1
" 35.	1	1
" 37.	1	
" 39.	1	1
" 41.		1
Ripslagergaten		3
" 2 ^a		3
" 4.		4
" 4 ^a		2
" 7.	1	1
" 8.		1
" 14.		1
" 16.	1	2
" 18.		1
" 20.		1
" 22.		1
Griegårdsgaten		2
af Meyersgate		3
" 2.		3
" 6.		2
Nens Røfrens gate		1
" 2 ^a	1	2

Adresse	Nedreum	Skadede
Gens. Rølfsemsgate	Nr 5.	2
"	8.	1
Ladegårdsgaten	" 28.	3
"	28 ^d	1
"	28 ^g .	1
"	28 ^h .	1
"	26 ^a .	2
"	24.	1
"	24 ^a	2
"	24 ^b	1
"	22 ^a	3
"	22 ^b	1
"	20.	3
"	10.	1
"	14.	0
Proff. Dahlsgate	" 1 ^a	2
"	2.	1
"	3.	1
"	9.	2
"	11.	1
"	13.	1
"	17.	2
"	23.	1
"	25.	1
"	27.	2
"	29.	2
"	31.	2
"	24.	1
"	26	2
"	28.	0
"	30.	2

4 ^{te} Distrikt Adress	Nedre rum	Økodeside
Krohnengasse Nr. 23.		1
" 27.		2
" 29.		1
" 31.		2
Martin Wachtsgt. " 1a.		1
" 1b.		1
" 2.		2
" 4.		1
" 5.		1
" 7.		2
Ladegårdsgt. " 21.	1	
" 23.		1
" 25.		2
" 29a.		1
" 29b.		2
" 31a.		1
" 31b.		2
" 35.		2
" 39a.		2
" 39b	15	1
" 47.		1
" 49		1
" 51.	1	1
" 51b.	1	
" 57a.		1
" 57b.		1
" 59.		2
" 59a.		3
" 57b.		1

Adresse	Nedbrunn	Skadede
Ladegårdsgate Nr. 54.		1
" 52.		1
" 48.		1
" 42.		1
" 40		1
" 38 ^a		2
" 34.	1	
" 34 ^a		1
" 34 ^b	1	
" 32.	1	3
" 30.	1	1
E. Lovdalsengate " 26.		2
" 27.		2
" 29.	4	
" 30.		2
" 31.	2	
" 32.		2
" 33.		1
" 34.	1	1
Bogdesgate " 1.	1	1
" 1 ^a		1
" 5.	2	
" 6.	2	
" 7.		1
" 10.		1
" 11.	1	1
" 15.	3	1
" 3.	1	

Adresse	Nr.	Nedreans	Skadede
Bogdesgate	Nr.	0	0
S. Sandviksvei	" 9.		1
	" 11.		1
	" 12.		2
	" 13.		2
Prof. Skutvoldgate	" 1.	1	
	" 3.		2
	" 2.	1	
	" 4.	1	
Nils Høybergsgate	" 1.		1
	" 4.		2
Krohnengaten	" 35.		1
	" 37.		1
	" 39.		1
	" 41.		1
Tartorgaten	" 1.		2
	" 4.		2
	" 8.		1
	" 9.		2
	" 10.		4
	" 12.		4
	" 14.		4
Preistølsveien	" 8.	1	2
S. Pedersengate	" 4.		1
	" 6.	1	
	" 8.	1	1
	" 5.		1
	" 12.		1
	" 17.	0	3

Adresse	Ned- rums	Skadde
As. Pedersenst.	Nr. 19.	2
	" 22.	2
	" 24.	1
	" 32.	1
	" 33.	1
As. Peyerst.	" 1.	1
	" 2.	2
	" 3.	1
	" 7.	1
	" 8.	1
	" 9.	2
	" 12.	1
	" 13.	2
	" 14.	1
	" 15.	1
	" 16.	1
	" 17.	1
	" 19.	1
	" 28.	2
	" 29.	1
	" 31.	2
	" 30.	1
	" 32.	2
	" 34.	1
	" 35.	2
	" 37.	1
	" 39.	2
	" 40.	2
	" 41.	2

Adresse

Adresse

Skadde

Mrs. Beyersgate

Nr. 43.

1

1

" 45.

1

" 46.

2

" 47.

1

" 48.

1

" 50.

2

" 50^a

1

1

Edwardsensgate

Nr. 2

1

" 3.

2

" 4.

1

" 7.

2

" 10.

2

" 11.

2

" 12.

1

1

" 13.

3

" 14.

2

Hans Haugensgate

Nr. 5

2

" 8¹³

4

" 10.

2

" 12.

3

" 13.

2

" 14.

2

" 17.

2

" 20.

2

" 25

4

" 37.

2

" 39.

1

2

" 40.

1

2

" 42.

2

Adresse		Nedrunn	Skadete
Bragdergaten	Nr. 2a		1
	" 3.		3
	" 8.		3
Bakkegaten	" 1a		1
	" 1b		1
	" 2.		2
	" 3.		1
	" 4.	1	1
	" 6.		1
Nye Landviksvei	" 33.		5
	" 43.	2	
	" 47.	1	
	" 49.		1
	" 51.	1	
	" 65.		2
	" 69d		1
	" 69g		2
	" 69h		1
	" 80.		1
	" 76.		1
	" 74		1
Nordre Skulviksvei	" 68.	1	
	" 3.	1	
	" 5.	1	
	" 7.	1	
	" 9.	1	1
	" 11.	2	
" 13.	1	1	

Adusse		Nidrum	Skate
<i>Skulvikenei</i>	Nr. 44.		1
"	46.		1
"	47.		1
"	48.	2	
"	51.		1
<i>Pavrus borge grand</i>	" 1.		2
"	2.	1	
<i>Skulviks bod</i>	" 4-5.	1	
"	6.	1	
<i>Van Der Ohs mei</i>	" 1.	1	1
"	3.	1	2
"	6.		1
<i>Lambeksmei</i>	" 2.		1
<i>Skulvikens Tverge</i>	" 2.		1
"	6.	1	
"	10.	2	
<i>Skulviks Torget</i>	" 2.	1	
"	4. ^a	1	
"	5.	2	
<i>Skulvikens Smalgang</i>	" 1.	1	
"	2.		1
"	5.	1	
"	7.	1	
"	4.		2
"	6.		1
"	8.	1	

10

MARCH

DATE	DESCRIPTION	AMOUNT	BALANCE
1			
1			
1			
1			
2			
1			
2			
1			
1			
1			
1			
1			
2			
1			
1			
1			
2			
1			
1			

J. F. KLØCKER

DIPL. ING.

Hovedbrannvaktten.

Oslo 26 april 1944.

Herr brannsjef Gjessing,
B e r g e n .

Kjære Gjessing:

Først og fremst hjertelig takk for sist for den overordentlig
elskverdige behandling jeg på alle måter ble tildel- så helt uanfekt-
tet av alt det dere ellers hadde å stille med. Hjertelig takk, og je-
tør be deg også hilse fruen og takke på det beste.

Vedlagt oversendes gjenpart av den rapporten jeg sendte til
brannsjefen og hvor jeg har tatt de nødvendige forbehold om korrek-
tur når forholdene blir avklart eller du selv vil beriktige den.
Imidlertid tror jeg den er nøktern og gir et noenlunde bilde av
den redsel dere gjennomlevet. I hvert fall har den bidratt noe til
blandt de presumptivt sakkyndige her å sette tingene på plass så de
mest overdrevne rykter ble avlivet. Også overfor dette forhold be-
nytter jeg anledningen til å takke for den glimrende veiledning og
de utmerkede ciceroner du utstyrte meg med.

I den nærmeste dager setter jeg opp en liten artikkel om den
smarte lille førstevogna og sender da artikkelen for at du elskver-
digst kan fylle ut de data som jeg lar stå åpne i artikkelen. Samti-
dig vil jeg da være takknemlig for å få et bilde tatt bakfra så
inntrykket kan bli fullstendig.

Til nr. 3 i Mot Brann lager jeg en artikkel om Eksplosjonen i
Bergen, noe i likhet med den i Oslo som stod i nr. 1 og den sender
jeg likeledes til dere til sensur og korrektur idet jeg går ut fra
at dere ellers har så meget å gjøre at dere ikke vil ha bryderiet
med å lage hele stoffet.

Atter tak for sist og for en stadfestelse av det inntrykk jeg
alltid har hatt at ved Bergens brannkorps er det alltid noe nytt å
se og lære.

Beste hilsener til korpset og deg selv .

J. Kløcker

BOKHANDEL • PAPIRHANDEL • BOKBINDERI

ED. B. *Giertsen*
BERGEN
BOKTRYKKERI • FORLAG • ESKEFABRIK

Arvid

TELEFON-CENTRAL: 17766

TELEGRAMADR.: -EDGIERT-

R. G. / J.

BERGEN 1. mai 1944
POSTBOKS 234

Herr Brannsjef Gjessing,

Hersteds.

Vedlagt har vi fornøielsen å oversende Dem check stor kr. 2.000.- med anmodning om å fordele dette beløp blandt Deres brannfolk. Dette som en liten påskjønnelse for det glimrende arbeide Deres folk utførte under eksplosjonsulykken her den 20/4.

Vi takker på forhånd for det bryderi De har hatt med dette og tegner

ærbødigst

ED. B. GIERTSEN A/S

Robert Giersten

1 check

Rec.

*Gave fra Oslo Brannforening. Nr. 100 -
N. Brannkasse - 1000 -*

OSLO BRANNVESEN

BRANNSJEVEN

EH/AB.

D/147/y.

Herr brannsjef S. Gjessing,
B e r g e n.

Vedlagt tillater jeg meg å oversende
./. i sjekk kr. 1800.- ettusenåttehundre kroner -
innkommet ved en innsamling blant Oslo brannvesens tjeneste-
menn og reservebrannmenn som gave til folk som ble rammet av
eksplosjonsulykken i Bergen.

Beløpet stilles til herr Brannsjefens disposisjon
til fordeling etter Deres nærmere bestemmelse, idet dog brann-
menn eller reservebrannmenn som har lidt skade eller tap ved
eksplosjonsulykken eller etterlatte etter disse er fortrinsbe-
rettiget.

Oslo brannvesen den 26. mai 1944.

for brannsjefen
W. Garborg

de XVI 554-55

Hr.rådmannen for 2.avdeling.

her.

Oppgave over brannvesenets ekstraavgifter i anl. eksplosjonskatastrofen den 20.april.

Kemmerens bilags nr.	Firma.	Materiell	sum.
122 2/5.	Jernbanen	Frakt, brannslanger fra Oslo	kr. 327.30
3/6	"	" Retur -- --	" 243.10
15/6	"	" " -- --	" 98.-
604 5/5	Lønnsliste	Overtid	" 684.12
605 "	"	"	" 2273.04
606 "	"	"	" 505.-
607 "	"	"	" 3085.-
608 "	"	"	" 1407.50
609 "	"	"	" 324.30
771 16/5	"	"	" 27.75
2383 20/5	"	"	" 12.15
3454 26/5	"	Reparasjonsarb. i Sandviken	" 638.19
3456 "	"	Ekstramannskaper	" 5506.38
3594 27/5	"	"	" 402.89
3898 31/5	"	" Feiervesenet	" 610.20
386 3/6	"	Overtid Brannsjef-ing.	" 52.30
1610 13/6	"	Ekstramannskaper	" 219.51
1764 13/5	"	Jan Ganrud	" 279.87
1765 "	"	A.Ingebriksen	" 279.87
2023 16/5	"	Arvid Olsen	" 279.87
2024 "	"	Leif Børnes	" 279.87
2188 17/5	"	Norvald Bolstad	" 279.87
3453 26/5	"	Ragnar Jensen	" 275.19
3593 27/5	"	Johan Nepstad	" 21.50
1356 10/6	"	frk. Braknes	" 10.-
		transport kr.	18.128.77

Kemmerens bilgasnr.	Firma	Materiell	transport kr.	sum
2710 23/5	H.Namtvedt	div. tremateriell		1143.50
3452 26/5	Wieses kulkomp.	83 hl. kull	"	755.30
3455 "	Gyldenpris slipp	rep. Dampspr. III	"	131.-
3457 "	R.Pettersen	Kjøring	"	62.50
3458 "	Nygårds Handelsf.	Brød, sardiner etc.	"	308.20
3592 27/5	P.G.Rieber	Buljongterninger	"	77.-
385 3/6	Margarinsentralen	5 kg. sol	"	10.30
388 "	G.Rognaldsen	div. vindusruter	"	1443.45
507 5/6	Norske Shell	450 l. bensin	"	486.-
957 7/6	Cato Pedersen	2 ks. "Peggy"	"	1161.66
9958 "	" "	10.kg Kafferørstatning	"	23.33
1062 8/6	Ditlef Martens	200 langebrød	"	86.70
1063 "	Bergensmeieriet	Div. melk	"	1123.-
1064 "	" "	" "	"	116.15
1065 "	" "	" "	"	165.-
1197 9/6	Engelsen & Sars	55 hl. kull	"	364.-
1354 10/6	K.Toftegård	1 rull takpapp	"	13.-
1529 12/6	Jacob Neumann	Sand og kalk	"	9.98
1875 14/6	G.Gran	div. elektrisk materiell	"	165.72
1876 "	" "	" " "	"	40.85
1877 "	" "	" " "	"	36.89
2066 15/6	Nygårds handelsf.	Marin og havregryn	"	4.52
2067 "	H.Namtvedt	160 mf. sproser	"	34.86
2406 17/6	J.Bertsad	div. materiell	"	58.69
2409 "	R.Hilland	kjøring	"	27.45
2410 "	A.Johannessen	Rep. tak Sandviken st.	"	378.03
2717 20/6	Nilsen vulkanis.	div. vulkaniseringsarb.	"	217.10
2852 21/6	Voss Skiferbrud	Takstein til Sandviken st.	"	102.40
3657 26/6	Norsk Brønnselsolje.	6 fat bensin	"	1202.80
3732 27/6	Leif Ottesen	5 huntonitplater	"	73.48
3940 28/6	Luftvernet	500ll bensin	"	540.-
3941 "	Telefonkompagniet	Rep. av linjefeil	"	214.75
5041 4/7	International	20 kg vinduskitt	"	26.20
5042 "	" "	15 " "	"	19.65
5572 8/7	Breder.Gundersen	Sardiner og kaffeørstatning	"	125.99
5705 9/7	A.Elgaas	div. vindusglass	"	364.88
6140 13/7	K.Toftegård	" tremateriell	"	181.95
	G.Rognaldsen	3 vimusruter	"	3.78
	Wallendahl & søn	div. materiell	"	97.45
	Bergens Veivesen	1.78 m ² heller	"	19.58
	Half. Solberg	div. tapetruller	"	164.60

Transport kr.	. . . . .	.28.665.45.
pr. Tilbakesendt ikke avhentet lønn pr. 10/8 til frivillige brannmannskaper ifølge returnert kvitanseliste		kr. 379.17
	Kroner	<u>28.286.28</u>

I henhold til returnert beløp kr. 379.17 forbeholder en seg adgang til å kunne an vise eventuelle senere krav fra de hjelpe-brannmannskaper som ennå ikke har avhentet sit tilgodehavende.

Bergen, den 11. august 1944.

Havnemannskontoret i Bergen

Arbeid

Herr Brannsjefen ,

H e r .

Vedr. Eksplosjonsulykken den 20. april 1944. :

I besvarelse av Deres skriv av 27. ds. kan meddeles at dybden ved Festningskaien, hvor " Voorbode " med den eksplosive last ombord lå, var fra 16 - 17 fot.

Fartøyet var selvsagt ikke anmeldt til havneoppsynet, og ingen av havnevesenets vedkommende kjente noe til at omhandlede fartøy hadde sprengstofflast ombord.

Ved undersøkelse på det Tyske havnekontor har jeg ingen opplysninger kunnet få, og ved henvendelse til Kriegsmarine - Dienststelle, hersteds, fikk jeg opplyst av overløytnant Laurk at eksplosjonen oppsto ombord i det hollandske fartøy " Voorbode ", som lå ved Festningskaien. Fartøyet hadde lastet i Oslo, og var på vei til Kirkenes. Hva fartøyet skulle gjøre innen Bergens havn, fikk jeg ingen opplysning om. Fra forskjellig hold er det blitt sagt at fartøyet hadde folk ombord for reparasjon.

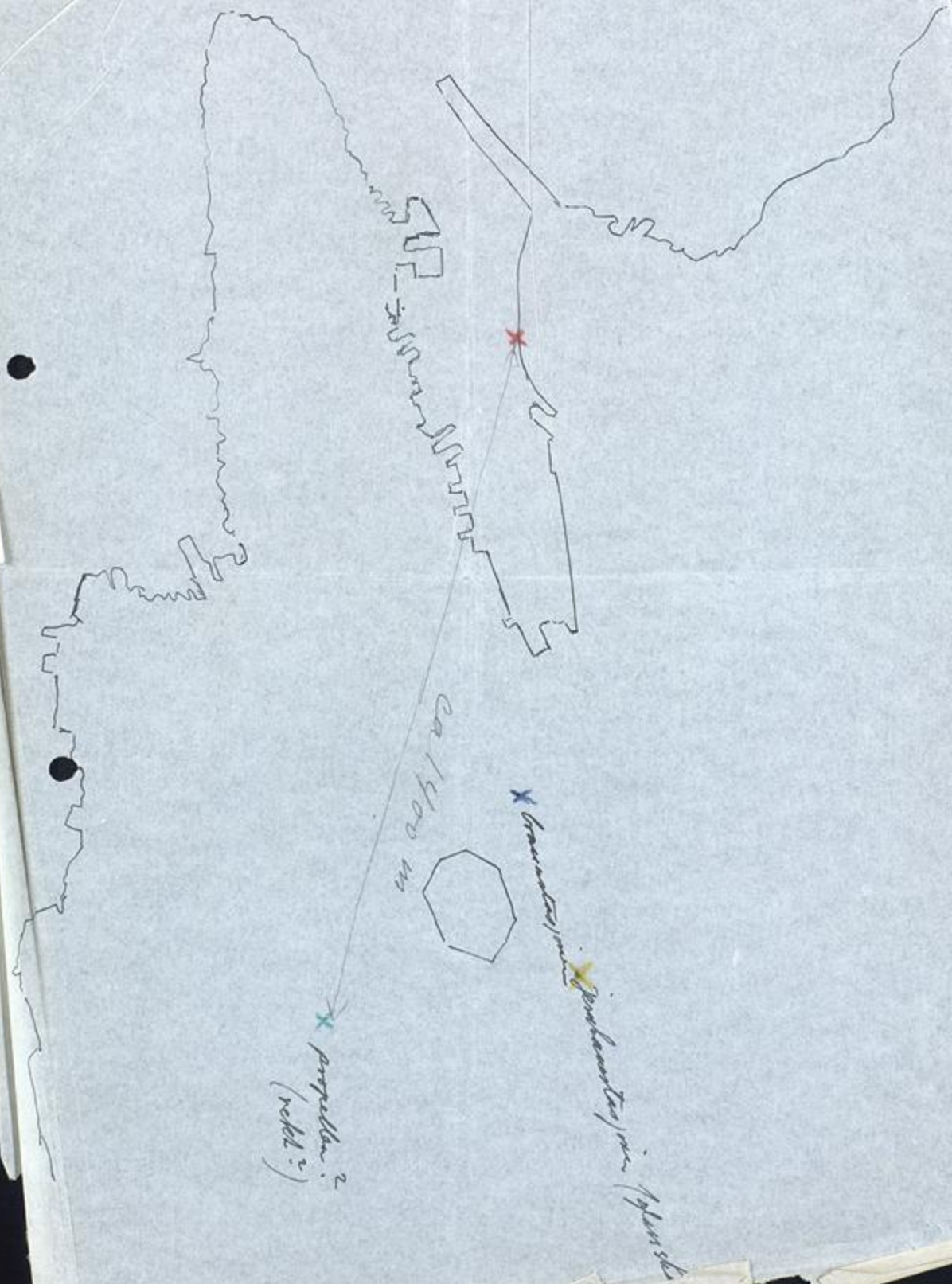
Dette er i hovedtrekk hva man er istand til å meddele vedr. eksplosjonen.

Bergen, den 29. april 1944

K. A. Eltvik

K. A. Eltvik

K14

SR

X

ca 1400 m

X

Hammettsville
Pikeville
Spencer

X

propeller?
(rebl?)

Skøyen den 24. april 1944

SPRENGSTOFFINSPEKTØREN

Hr. brannsjef Gjessing

Ad eksplosjonsulykken 20.4.1944

Først vil jeg få lov til å uttale min deltagelse i anledning av den store ulykken, som har rammet Bergen. Heldigvis gikk det ikke med noen brannmenn (i tjenesten) denne gang. Men ellers kom nok mange til skade og den materielle skade her sikkert også vært stor.

Jeg hadde tenkt å reise til Bergen så snart som mulig for å gjøre studier i marken slik som jeg gjorde etter den store eksplosjonsulykken i Oslo den 19. desember ifjer. Men dessværre har jeg vært forhindret og er fremdeles forhindret i å reise grunnet annet og mer presserende arbeid som i tilfelle først må avsluttes. For at ikke tiden skal gå fra meg tillater jeg meg å be Dem være meg behjelpelig med tilveiebringelse av en del supplerende data. Det gjelder jo å høste all den erfaring en kan få når slike katastrofer inntreffer. Denne eksplosjonen i Bergen er forøvrig helt enestående her i landet. Det var nemlig sprengstoff i kasser og ikke oppladd ammunisjon, som eksploderte. I Oslo ifjer var det ammunisjon, f.eks. artilleri prosjektiler, flybomber o.lign. Vi har også hatt ennå et par store ammunisjonseksplisjoner under krigen. Men om disse er det ikke kommet noe i avisene. Av "bulk"-eksplisjoner, slik som denne i Bergen, har vi hittil bare hatt noen få og med sprengstoffmengder ikke overstigende et par tonn samt langt fra bebyggelse. I Bergen var det hele 100 tonn, som eksploderte.

Det som jeg særlig ønsker å få rede på er følgende:

(1) Hvordan oppste brannen i de nærmeste bygninger? f.eks. Håkonshallen og Bergenske's kontorbygning? Ved å utsettes for de glødende eksplosjonsgasser? Ved å rammes av utkastede glødende deler av skipets skrog eller maskineri eller av brennede deler av trekassene hvord

sprengeffekten var pakket? Ødeleggelse av elektriske ledninger kan selvsagt ha bevirket brann på sine steder, men neppe i Håkonshallen. Ødeleggelse av ovner eller andre i bruk værende ildsteder kan også ha bevirket brann, særlig i boligbebyggelse av eldre datum hvor det ikke er sentralfyring. Men brannen i Bergenske's bygning, i Nørdenfjeldske's bygning, i hotell Atlantic m.fl. kan ikke skyldes ildsteder eller ovner da disse bygg sikkert har hatt sentralfyring. Det som altså i første rekke interesserer er å få nærmere kjennskap til årsaken til brann i bygg nær og lenger borte fra eksplosjonssentret, altså så å si direkte tenning fra dette og ikke ved forplantning fra hus til hus.

(2) Hvor mange menneskeliv er gått med. Inntil nå har jeg fått oppgitt tallet til 107 døde (etter Kløcker). Antall tilskadekomne vilde jeg også gjerne ha. Hittil oppgitt (likeledes Kløcker) omkr. 2500 hvorav mange øyenskader, hittil 30 blinde.

(3) Hvor mange hus er helt ødelagt og hvor mange har fått større beskadigelser? Hittil oppgitt 175 matr.nr. helt ødelagt (etter Kløcker). Det vilde være meget interessant å få avlagt på bykartet grensene for total ødeleggelse og for større og midlere beskadigelser (bygg som altså lar seg reparere) samt grensene (omtrentlige) for glass-skadene. Videre avlagt hvor gjenstander fra m/s "Vøerbode" har falt ned som f.eks. belten på brannstasjonen, propellen i Fosswinckels gate (nær N.Sentrum?) o.s.v. Videre beskadigelse på kaier, f.eks. avmerkning av det stykke av Festningskaia som er revet ut o.lign.

(4) Hvor dypt var det der hvor skipet lå ved Festningskaia rett ned for kommandantboligen? Var skipets ankomst meldt til havneoppsynet slik som foreskrevet? (Antagelig ikke). Hva skulde skipet, som var bestemt for Kirkenes, gjøre i Bergen? Antagelig var det maskinreparasjon. Det skulde ikke losses noe i Bergen. Heller ikke tas inn last.

(5) Hva mener De er årsaken til eksplosjonen? At det først har vært brann er på det rene. Men brente det ombord eller på land da brannen først ble iaktatt og meldt? Etter den tyske kommandantens utsagn (han var som kjent øyenvitne fra kommandantboligen) slo det ild høyt opp fra skipet straks før eksplosjonen kom. Hvor lang tid antas å ha medgått fra ilden oppste

til eksplosjonen kom? Denne fant sted kl. 8⁴² (etter Kløcker). Brannen må da ha oppstått minst 2 minutter tidligere. Hvor meget mener De?

Etter opplysninger som jeg idag har mettatt (fra annet hold enn Kløcker) skal skipets fører og en mann av besetningen (hollender) ha gått opp i byen en tid før eksplosjonen for å få fatt i arbeidsfolk for reparasjon av maskinen. Etter sigende var det kommet et par mann for å reparere og disse antas å ha vært i maskinrommet da brannen oppsto. I så fall har sikkert disse vært skyld i brannen, f.eks. under bruk av loddelampe eller annen åpen ild. Det var jo en motorbåt og hvis oljen har vært den "solarelje", som benevnes Sonder-Diesel-Kraftstoff (S.D.K-2), og som er meget lett tenbar, idet flammepunktet ligger helt nede ved 30° (mens solarelje skal ha minst 65°C), er det ikke usannsynlig at oljen på moterens fødetank er kommet i brann. Slikt har hendt mer enn en gang før med denne oljen, og det har hendt under oppfyring av glødehodet. Dette har selvsagt ikke vært gjort ved denne anledning. Men forholdet blir jo helt det samme hvis det har vært nytt loddelampe. Har en noesomhelst grunnlag for denne hypotese?

(6) Jeg har idag bragt på det rene (ved henvendelse til sprengstoffselskapene) at det ombord i "Voorbode" var nøyaktig 100 tonn sprengstoff (nemlig 50 tonn lynit, tatt inn ved Utstikker 1 i Oslo den 27. mars i år) og 50 tonn gummidynamitt (tatt ombord ved Engene omkring 1. april i år). Samtidig ble på de nevnte steder tatt ombord henholdsvis 15000 og 30000 fenghetter, altså tilsammen 18 kasser a 10000 stk (nr. 6). Enn videre var det noen kasser lunte. Tallet har jeg ennå ikke. Men fra det ene av de nevnte firmaer ble det sendt 30 kasser. Disse er forholdsvis store og legger derfor beslag på stor plass. Hvordan stuingen har vært (fenghettene i forhold til sprengstoffet) er under etterforskning og resultatet vil foreligge en av de første dagene. Det er visse regler for hvordan fenghetter skal anbringes ombord i skip med sprengstofflast. Det er et stort spørsmål om disse eller lignende regler er iaktatt ved denne anledning. Kanskje alt er gått i det samme lasterom uten noesomhelst avstempling eller annen sikkerhetsforanstaltning.

Såvidt jeg vet var det bare ett stort lasterom og ingen andre lokaliteter for anbringelse av fengsettene. Men dette får jeg sikkert nærmere kjennskap til senere.

(7) Har en allerede noenlunde oversikt over skadens størrelse i penger? Skaden ved ulykken i Oslo den 19.12.1943 er ennå ikke helt oppgjort, fortalte en assurancemann meg idag. Men han antok at de tall, som ble nevnt allerede et par dager etter ulykken, nemlig omkr. 30 millioner, herav 3 a 3,5 million i glass-skader, kunde passe. Hertil kommer jernbanens skader (Staten er jo selvassurandør). Det samme gjelder antagelig også kommunen. I hvert fall er skaden på havnevesenets kaier og skur m.v. oppgjort til omkring 3 millioner, muligens litt mindre. Skaden i Bergen blir muligens større enn i Oslo. Dette er forresten ikke sikkert. Men detaljer angående Bergen-ulykken har jeg jo ennå ikke. Skaden på mennesker er betydelig større under Bergensulykken enn under Osloulykken.

Jeg vet at De ikke hadde anledning til selv å gjøre iakttagelser vedrørende ulykken da De var bortreist helt til på ettermiddagen fordi De ikke kunde komme tilbake tidligere. Men branninspektør Hamre og andre har sikkert adskillig å berette så det skulde la seg gjøre å få dokumentert noen detaljer før det blir for sent.

Så snart jeg får tid er det meningen å reise til Bergen. Hotellplass er selvsagt umulig å oppdrive. Men jeg kunde prøve på å få privat innkvartering. Det må vel være ordnet med slikt ved politiets forserg.

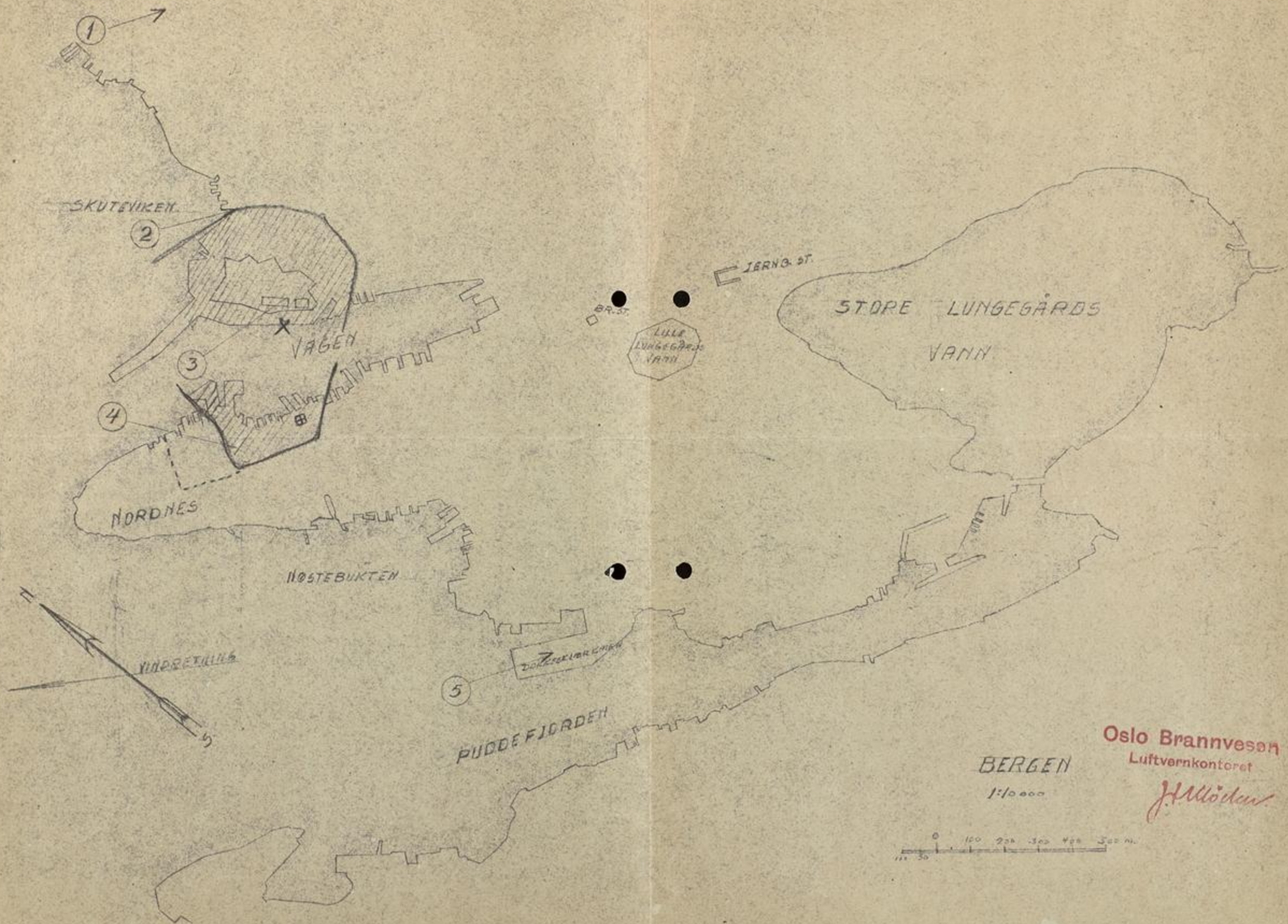
Det har undret meg at ikke Sprengstoffinspeksjonens bistand er blitt rekvirert av kriminalpolitiet i Bergen for etterforskningen. Selvfølgelig skal det tyske politi selv undersøke. Men dette hindrer ikke at det norske politi etterforsker. Og så har politiet plikt til å underrette Sprengstoffinspeksjonen om eksplosjonsulykker hvor menneskeliv er gått med. Og det har Bergens-politiet ikke gjort. Jeg har vært gla for at ingen rekvisisjon om å komme til Bergen er innløst fordi vi alle er sterkt opptatt med en annen viktig sak. Nå driver jeg etterforskning selv og har mange personer både her og utenbys i arbeid. Den fag-tekniske side av saken skal nok bli tilfredsstillende behandlet.

Med hilsen Deres

H. Tharaldsen

13

Oslo Brannvesen, Luftvernkontoret,
Rapport til brannsjef Hagen

i anledning av slangeforsendelse til Bergen i forbindelse med brann
etter eksplosjon den 20 april 1944.

Slangene : Etter brannsjefens ordre ble det uttatt 80 lengder av Luftvernkontorets lager, og tilsvarende lengde av Departementets. Våre numre ble notert og Departementets merket fortløpende "D" med nr. fra 1 t.o.m. 80. Liste ble levert Bergens brannvesen ved fremkomsten og den ble kvittert av brannsjef Gjessing. Overensstemmende med min instruks ble slangens stillet til rådighet om Bergens Brannvesen trengte dem, og da dette ble bekreftet ble de overgitt brannsjefen som lån til brukbar reserve om det skulde inntreffe en større brann mens deres egen slangeholdning er under tærk. Ialt har således Bergens Brannvesen overtatt 160 slangelengder a' 30 mtilsammen 4 800 meter luftvernslange. Kvittering medbringes og inngår i vårt materialeregnskap.

Tjeneste i Bergen forsvrig. : Jeg meldte meg straks ved ankomsten til brannsjef Gjessing som imidlertid på dettidspunkt kl. 9.30 fredag morgen, ikke hadde noen spesialoppgaver til meg, istedet ble jeg elakverdig tilbudt å bli med på befaring av de herjede strøk, og på bakgrunn av hva jeg der så og senere på forskjellig måte har samlet, skal jeg nedenfor gi en fremstilling av katastrofen idet jeg må ta det forbehold at jeg uten detljert kjennskap til byen ikke kan gi det nøyaktige bilde av begivenheten. Jeg forelegger imidlertid en gjenpart av denne rapport for brannsjefen i Bergen for at mulige større misforståelser kan bli rettet i en tilleggsrapport, ev'l. supplert med fylldigere opplysninger.

Eksplosjonen.

Den første melding om at noe var igjøre innløp fra den høytliggende Skansen brannstasjon til Hst. at det var brann ved en av kaiene ved Rosenkrantzårnet. Det ble på Hst. besvart med ordre til utrykning men innen denne kunde iverksettes kom det svære smellet, såvidt jeg vet kl. 8.38. Det er siden blitt fastslått at det var en mindre båt som sprang i luften i skuffen ved at ca. 130 tonn gummidy- namitt eksploderte. Ved eksplosjonen, det inntraff bare en, ble det anrettet vældige skader i de nærmeste omgivelser på begge sider av Vågen, og jeg nevner her noen av de bygninger som er kjendt også i Oslo: Hækonshallen, Kommandantboligen, Rosenkrantzårnet (Valkendorf), Bergen Dampskibsselskaps kontor, delvis Nordenfjeldske dampskibsselsk. kontor, tal rike privathus og lagerbygninger, alt på sørsiden av Vågen. På den annen siden av Vågen (Nordnes) ble det anret et store ødellegelser på kjendte Bergensflåmers lagre og tallrike privathus. På selve havnen ble adskillig fartøyer helt ødelagt, enkelte mindre fartøyer ble slengt opp på kaien og etpar skib ble brakt til å synke, blandt disse Stavangerskes "Rogaland" som lå like ved eksplosjonsbåten. Ved eksplosjonen ble det dannet en svær floddbølge som har vært medvirkende til at fartøyene ble slengt på land. Denne floddbølgen rev opp kaien like ved Rosenkrantzårnet og brostein og gateteppe ble revet opp på mange mål. Etter, eller muligens sammen med floddbølge fulgte et tykt lag med slam som nå dekker de arealer som tidligere hadde brostein.

Disse primære virkninger bevirket veldige ødelgelser på de hus som lå like i retningen fra eksplosjonen, men dessuten også beskadigelser på hus lengere borte dels ved å kruse vegger, rive vekk takstein fra takene men også ved å bryte over tallrike mennesker så takene i det som herjedes strøk har fått et ganske eiendommeligg ryggbrekket utseende som vi ikke så i Oslo. At det ellers i byen er knust store mengder vindusskiver og at strøkene i Bergen s sentrum nå i ett og alt minner om Oslo etter den 19/12.45, er en selvfølge.

Foruten disse store materielle skader ble det etter melding fra sentralblåstasjonen i formiddag meldt at ialt 104 mennesker hittil er funnet drept. Hertil kommer det meget store antall skadede blandt hvilke det berettes seg mange synskader, etter oppgaver i avisen her over 30 helt blinde.

Eksplosjonens primære virkninger ble fulgt av flere branner som jeg her skal resymere:

Brannene:

Som ovenfor nevnt/ satt brannvesenet så å si på vognene da eksplosjonen antrekk og denne bevirket straks store branner i forskjellige strøk som kort kan inndeles slik:

- 1) Kirkegaten: Dette er nåt i et branfarlig strøk i byens nordvestre del. er gjeldt det for enhver pris å slå brannen ned og dette ble gjort med en brutal anvendelse av vann hvorved det uansett lykkes å begrense brannen til det ene huset som imidlertid ble sterkt skadet av lyd og vann. Taktikken reddet her strøket forsvrig fra en sver katastrofe.
- 2) Lagerhus i Skotteviken. er lå flere lagerhus som var i brann og den truet med å grupe over fra et antent lagerhus av mur til et annet også av mur, bare adskilt med en smal passage hvortil det vendte ubeskyttede vinduer fra både et antente og det truede hus. Herble det satt inn sjøsprøyte som hindret ilden fra å slå over passasjen og antende det truede. En antendelse også av dette hadde satt et s/rengste flager lenger inn i åpenbar fare. Anonen på sjøsprøyten reddet situasjonen her. De allerede antente lagerhus brante helt ned eller ble for murhusets vedk. så sterkt skadet at det idag fra tysk side ble foreslått sprengt vekk. (mere herom senere.)
- 3) Festningskaien Dette er hovedskaden på denne siden av Vågen og brannvesenet iendt her situasjonen omtrent som vi i Bankedamsveien bare med den forskjell at bebyggelsen bak var meget farligere enn i Oslo. Her ble det da også sver brann med store skader i både gammel og ny bebyggelse, vesentlig av mur. (Når et kart blir tilgjengelig, skal jeg nemmere forklare situasjonen) Umiddelbart inn til det nå branherjede strøk lå Tyskebryggen med hele trebygelsen revet opp ved eksplosjonen og lå på å si fordig til antendelse, et ble da også fra brannvesenets side satt inn krefter for å grupe inn overfor en slik eventualitet. Eldgvs ble brannen stoppet før Tyskebryggen ble antent.
- 4) Nordnes. Dette er på den annen side av Vågen yis-av is den knien hvoreksplosjonen skjedde. er ble det en veldig brann som helt erstatet seg som Høstebrennen i 1930. Samme art bebyggelse og samme art te reng. Her hadde brannvesent en sver oppgave men ved å danne en front gjennom meget trange smug ble ilden stoppet nnover mot byen og tverrover halvøyen. (guderne må vite hvordan de klarte å få laget en front i denne trange bydelen med store mengder av små mndre hus i full brann. Mot vest var det en naturlig brannstopp i de åpne tomter s den Nordnes brannen i 1940. Mot sjøen lå etpar

størelagerhus (tynke varer) og d¹sse ble ødelagt. Et av dem, Mow nokels, var spr¹nklerbeskyttet, og Hæhre hadde regnet med at det v¹lde holde, men t¹l alt uhell var anleg et sikurat den dagen ute av dr¹ft på grunn av reparasjon og ettersyn.

- 5) DOKKJERKJERKEN. Dette brannsted l¹gger helt på den andre¹den av Nordnes-halvsyn og var oppen Ørg. Rødtts område. Her var et skur, eng¹vel¹g med sement og bygningssapp ¹brann og feren var her an-
tendelse av andre skur hvorav ett ¹neholdt sprengstoff. Skuret
brante ned men dermed ble det.

S¹tupsjonen brann dagen. Det var sterk kul¹g av Sydøst så v¹nd-
retningen var forsåv¹dt gunst¹g. Men noe st¹g re regn var det ¹kke
for brannen ved 15 t¹den kunde st¹g å være under kontroll. Hvor-
v¹st regnet hadde kommet hjelps t¹l bekymte sa av sprangte tak,
kan jeg ¹kke utale meg om.

Ledelsen.

Brann dagen var brannsjef Gjessing på vei til Oslo med
toget og ledelsen i den kritiske tiden var således overlatt brann-
ingeniør Hæhre. Gjessing ble stanset på Voss og foresatte derfra
å returnere først med bil og senere med ekstratog, men det gikk
ikke, hvorfor han måtte returnere med det ordinære tog og kom
hit igjen ved 17¹tiden. Brannen var som ovenfor nevnt å anse som
begrenset ved 15¹tiden. Hæhre hadde imidlertid ledet arbeidet
ved dennevoldige brannen og har siklet seg sin oppgave på en
måte som avtvinger alle den største respekt. Han hadde foruten
brannene også de vanskeligheter som ligger i at tyskerne griper
inn. Bl. a. vilde de under begrensningen på Nordnes gripe til
nitt universalmiddel, dynamitt, og sprengte hus, men midt i en tre-
bebyggelse vilde dette naturligvis og etter Hæhres mening bare
rive opp treverket og gjøre det mere moden¹ for ytterligere an-
tendelse. Etter endel parlamentering fikk da også Hæhre sin vilje,
nærmest "på prøve" og greiet situasjonen. Hæhre forlangte også
flyalarm for å få menneske og henviste herunder til Oslo hvor vi
jo etter noen parlamentering fikk det til. Her ble det imidlertid
blankt avslått uten annen begrunnelse enn at det i Oslo var
blitt begått en feil. Organisasjonen måtte derfor forsåvidt angår
luftverntjenesten improviseres, med de vanskeligheter som følger
av dette.

Brannkorpsets holdning.

Både brannsjefen og branningeniøren fremholder for
meg den samme erfaring som vi gjorde i Oslo at både korpset og
hjelpere gjorde sin plikt ufortrødent og uten noen vakkling på
noe hold.

Det var en svar påkjennning forbåde korpset og materiel-
let og slangebeholdn¹n en ble sterkt angrepet. Det var nettopp
det siste hensyn som gjorde at brannsjefen ba om forløbig å få
beholde de medbragteslanger fra oss.

J
11

Wergelandsveien 1, Oslo
Telegramadr.: Brannkassen
Sentralbord 16940, 16457

Direktør, prof. Birger Meidell.

Oslo, 4. juli 1944.
N.B.jnr. 32 110/1944.

Herr brannsjefen i Bergen.

Ad. eksplosjons- og brannkatastrofen i Bergen den 20. april 1944.

Etter ovennevnte katastrofe hadde almenheten straks inntrykk av at det i meget vesentlig grad skyldtes Bergens brannvesens innsats at denne ulykke som rammet Bergens by og vårt land så hårdt ikke fikk et ennå langt større omfang.

Dette inntrykk er i Norges Brannkasse blitt bekreftet og ytterligere bestyrket etter at man har hatt anledning til nærmere å studere den til oss innsendte alminnelige brannrapport.

De store økonomiske verdier som er gått tapt rammer gjennom Krigsskadetrygden for bygninger og løsøre indirekte hele det norske folk. Norges Brannkasse som sådan og likeså de mange private forsikringsselskaper blir ikke direkte berørt av disse svære tap, likesom de reddede verdier, i assuransmessig henseende, kun angår Krigsskadetrygden. Styret i Norges Brannkasse har imidlertid som den øverste kontrollinstans over landets brannvesen ønsket å gi uttrykk for sin erkjentlighet overfor Bergens brannvesen for hva der her er ydet av ypperlig brannteknisk innsats under vanskelige forhold.

I styremøte den 1.ds. fattedes sådan beslutning:
" kr. 10 000.- stilles til disposisjons for Bergens brannkorps til sådant formål som brannsjefen etter konferanse med byens ordfører finner tjenlig for brannkorpset."

Beløpet vil bli utbetalt gjennom branntakstbestyreren i Bergen.

Likelydende skrivelse er tilstillet hr. ordføreren i Bergen.

Avskrift.

Hr. direktør, professor Birger Meidell,
Norges Brannkasse,
Oslo.

Vedr. Norges Brannkasses gave stor kr.10,000,- til Bergens
Brannkorps.

På vegne av Bergens Brannkorps skal en herved få fremføre sin hjerteligste takk for den storstilete gave, som Norges Brannkasse har skjenket korpset. Da brannsjef Gjessing for tiden er bortreist mener en at saken bør hvile inntil brannsjefen kommer tilbake, idet en antar at brannsjef Gjessing har interesse av selv å bestemme formålet for gaven etter konferanse med byens ordfører, innenfor rammen av det som direktøren har anført i sitt brev av 4.d.m.

Direktøren nevner at gaven er tenkt som en grunnstamme i et eventuelt hjelpefond for brannmenn eller deres etterlatte. En skal i den anledning opplyse at Bergens Brannvesen allerede har et slikt hjelpefond, nemlig "Bergens faste brannkorps Premie og Understøttelsesfond", som utgjør kr.69,909,50 pr.idag.

Hvis der intet er å innvande fra direktørens side, vilde det etter det som er anført i Deres skriv av 4.d.m. være rimelig at nevnte gave, kr.10,000,00 helt eller delvis tillegges dette fond.

En vil anmode direktøren om å fremføre Bergens Brannkorps beste takk overfor Norges Brannkasse for den storartede gave.

Hjertelig takk.

Bergen, 6 juli 1944

O. Hamre.sign.

kst.

Wergelandsveien 1, Oslo
Telegramadr.: Brannkassen
Sentralbord 16940, 16457

Oslo, 13 juli 1944.

N. B. Jnr. 32 114/1944.

M/F.

Herr brannsjefen i Bergen.

Ad. eksplosjons- og brannkatastrofen i Bergen den 20 april 1944.

Vi har mottatt Deres brev av 6 d.m. og er enig i at der først blir tatt bestemmelse om hvorledes beløpet skal anvendes når brannsjefen kommer tilbake til Bergen.

Da Bergen allerede har et hjelpefond for brannkorpset, ser vi for vår del gjerne at pengene tillegges dette hvis brannsjefen og ordføreren ellers måtte bli enige om en sådan anvendelse av beløpet.

For adm. direktør

James Maroni

OSLO BRANNVESEN
BRANNSJEFEN
TELEFON 20630

EH/LO. 0/24.

Herr brannsjefen,
B e r g e n.

Erkjentlighetsgave fra Norges Brannkasse.

Som svar på Deres skriv av 26. juli d.å. meddeles at Oslo brannvesen etter eksplosjonskatastrofen 19. desember 1943 mottok en erkjentlighetsgave kr. 10.000,- fra Norges Brannkasse. Beløpet ble stillet til disposisjon for Oslo brannkorps etter brannsjefens nærmere bestemmelse.

Beløpet ble ført til inntekt på Oslo brannkorps premie- og understøttelsesfond på en særskilt konto sammen med de fleste øvrige gaver som ble mottatt. ^{Reker av} Denne konto går til understøttelse for de etterlatte etter de ved eksplosjonsulykken omkomne brannmenn.

Oslo brannvesen den 2. august 1944.

B. Jager.

Ettertrykk forbudt.

Eksplisjonsulykken og brannene i Bergen ²⁰/₄-1944.

Eksplisjonen.

Eksplisjonen inntraff klokken 8.39.50 ombord i et fartøy som lå ved Festningskaaien. Etterforskningen vil forhåpentlig kunne fastslå årsaken til eksplisjonen. I vid omkrets ble anrettet betydelige skader. Vi skal i denne fremstilling se bort fra de bygningstekniske skader og innskrenke oss til å omtale de branner som oppsto. Den umiddelbare følge av eksplisjonen var en hel rekke branner spredt over store strøk og faren for katastrofer i de til dels meget brannfarlige bydeler, var med en gang overhengende, men det tok en del tid før alle brannene ble meldt inn og en kunde få en oversikt over brannenes omfang.

De omfattende branner som ble en følge av eksplisjonen, stillet Bergens brannvesen på en hård prøve. På grunnlag av rapporter og personlige iakttagelser skal vi nedenfor kort gi en fremstilling av hendelsesforløpet.

strømtilførselen til hele byen. Hans anmodning ble straks etterkommet.

Den situasjon som forelå straks etter eksplisjonen var imidlertid en rekke voldsomme branner i forskjellige strøk av

byen, branner som etterhvert utviklet seg til mere isolerte skadeområder hvor brannvesenets oppgave måtte være å sette alt inn på en begrensning. Erfaringen fra krigstidens storbranner ble her bekræftet: brannene må begrenses idet det ikke kan være tale om direkte slokningsaksjoner mot det enkelte hus. For oversiktens skyld kan de enkelte brannområder behandles hver for seg, overensstemmende med skissen.

Brannene.

Hva årsaken kan være til det samtidige masseutbrudd av branner, vil etterforskningen muligens bringe for dagen. Det er blitt antydnet at eksplisjonen bevirket at ovner veltet og på den måten antente branner. For en del av brannene lar en slik årsak seg forklare, men den gir ikke fyldestgjørende forklaring på det forhold at en del svære bygninger straks ble overtente. En fremsatt teori at stikkflammer fra eksplisjonen her har vært medvirkende, synes å ha atskillig for seg. Ved eksplisjonen ble det anrettet store bygningsskader også uten påfølgende brann og den brannfarlige tilstand disse bygninger derved kom i, med opprevne tak, knuste vinduer og takene blottet for takstein, stillet store krav til brannvesenets disposisjoner. Ut fra den betraktning at de opprevne hus også inneholdt elektriske anlegg, som i sin skadede tilstand kunde fremby faren for antennelse ved overledning eller kortslutning, foranlediget brannsjefens stedfortreder, branningeniør Hamre, til å anmode elektrisitetsverket om straks å stenge

1. Sandviken: Kirkegata 19.

Dette var en isolert brann i et enkelt hus som riktignok lå i et brannfarlig strøk. Brannstedet ligger ca. 1000 meter i luftlinje fra eksplisjonsstedet og dette gir for så vidt et godt inntrykk av over hvilke avstander eksplisjonen hadde virkning. Sammenliknet med de andre brannsteder var brannen i Sandviken liten, men under normale forhold kommer den fullt ut under betegnelsen «stor brann».

I betraktning av den faren for utbredelse i det brannfarlige stroket som forelå, ble det satt relativt store krefter inn for å slå brannen ned og dette lyktes med 5 slanger i løpet av ⁵/₄ time.

2. Dræggen.

Dette er det brannområde som ligger nærmest eksplisjonsstedet og som kan betegnes som det største på nordsiden av Vågen. Straks etter eksplisjonen sto Det Bergenske Dampskibsselskabs kontorbygning, husene i Sandbrogata, Slottsgaten

Kartskisse over brannområdene.

Numrene i sirkelne angir de 5 skadestedene som omtales i teksten. X (like ved skadested nr. 2) er stedet hvor den båten lå som eksploderte. Arealer med dobbelt skravur er de som ble herjet av brann, med enkel skravur er de som på annen måte ble så sterkt skadet ved eksplosjonen at de også frambrød stor fare for antennelse. Vindretningen står angitt ved kartpielen. Det åpne arealet til venstre for skadested nr. 4 er tomten etter storbrannen i 1940.

med unntakelse av Nordenfjeldskes hus samt hus i Brynjulfs gate og Øvre Drægalsmenning, i full fyr. I forskjellige hus ropte innesperrede om hjelp og under til dels ytterst farefulle omstendigheter ble det foretatt redningsmanøvrer som brakte et stort antall mennesker i sikkerhet. Under enkelte av manøvrerne måtte det brukes slange for å dekke redningen, et annet sted styrtet det indre av huset sammen idet den siste ble reddet.

For å begrense brannen ble alt satt på å stoppe utbredelsen i Øvre Drægalsmenning mot Kroken og Vikinghallen. Det var fare for antennelse av den vestligste og sterkt ramponerte del av Tyskebryggen, men her utbrøt heldigvis ikke noen brann, og den innsats brannvesenet gjorde, førte til at begrensningen ble gjennomført etter forutsetningen.

Innen dette brannområde kan også regnes Bergenshus Festning og de gamle historiske bygninger: Walkendorfs tårn, Håkonshallen og Kommandant-

boligen. For de tre sistnevnte bygningers vedkommende var forholdet det at de allerede var så ødelagt av eksplosjonen eller overtente så enhver redning med engang måtte oppgis.

3. Skuteviken.

Dette brannområde henger igrunnen sammen med brannstedet i Dræggen, men det ble taktisk behandlet som en isolert brann.

På dette stedet var en rekke boder som inneholdt verdifulle lagre av mel, cellulose, knott og kolonialvarer i full brann ved brannvesenets ankomst, og ilden truet med å bre seg videre innover viken. Det lyktes her å begrense brannen til de antente hus og under dette viste særlig vannkanonen på en av sjosprøytene seg å være meget effektiv.

4. Nordnes.

Dette brannområde strekker seg fra Nykirke Almenning til det brannområde som ble herjet av storbrannen i 1940. Den første melding om denne brannen ble meldt fra utkikken Skansen st. som observerte sterk røyk i retning av Nykirken. Det var Fylkesbåtenes lagerskur som sto i full fyr og Nykirken var antent. Enn videre var det stor brann lengere ute i Strandgaten. Ilden bredte seg mot vinden. Det lyktes imidlertid å stanse ilden på dens veg innover fra Nykirken og her synes det for en iakttagere som om en forhåndenværende brannmur i et nytt hus var til god støtte. Brannfolkene måtte her og andre steder oversprøytes med vann for å garderes mot den intense strålevarme. Det viste seg ikke mulig å hindre ilden fra å slå over Strandgaten hvorfor det ble satt all kraft inn på å sikre en front i bakenforliggende trange smug. En må her erindre bebyggelsen i dette stroket med mange mindre trehus uten noen brannstopp og med et meget kupert terreng. Det ble under brannbekjempelsen foreslått sprengning, men den innvending at en sprengning vilde kaste brennende deler omkring og forårsake nye antenner og gjøre galt verre, førte til at planen ble oppgitt. Det lyktes virkelig å gjennomføre en front i de trange smugene, en brannteknisk manøvre som tjener Bergens brannkorps til stor heder. En del store lagerhus og Tollbodens lager og kontorbygning måtte oppgis, mens brannene i lagerhusene på Tollboden ble begrenset. På Nordre Tollbod pakhus brente taket av, men varene og bygningen for øvrig ble reddet. Selv om ikke brannvesenet hadde hatt hendene fulle andre steder i byen og dermed hadde kunnet konsentrere hele sin styrke til Nordnes, vilde resultatet neppe blitt et annet enn det ble. Brannens intensitet i den meget brannfarlige bebyggelse vilde her trodse ethvert brannvesen, uansett styrke. Som et mål for størrelsen av den innsats som ble gjort på dette brannstedet, kan nevnes at det i alt var satt inn 58 stråler og 2 vannkanoner tatt ut dels av vannverket, dels

av 15 motorsprøyter eller fra sjøsprøyte. Anslagsvis gikk det med 7000 meter slange. Det ble brukt ca. 12000 tonn vann fra vannverket og omtrent like meget sjøvann. Ca. 200 mann var i arbeid på dette brannstedet alene.

5. Dokkeskjærkaiaen.

Dette var også et isolert brannsted. Det var en stor lagerbygning som tilhørte havnevesenet som sto i full brann, og for å hindre antennelse av store trelastopplag og andre lagre, ble det satt inn store styrker på begrensningen. På ca. 1½ time var brannen begrenset til det ene huset og et par timer etter, var brannen helt sløkket.

Utenom disse store, sammenhengende brannsteder var det for øvrig atskillig mindre branner rundt om i byen som foranlediget utrykning og til dels innsats. De var alle av bagatellmessig art, bortsett fra brann i en leker om aftenen. Den ble bekjempet av en sjøsprøyte og brannen ble sløkket på 1½ time.

Resyme av brannene.

Som følge av eksplosjonen nedbrente helt Walkendorfstårnet, Håkonshallen og Kommandantboligen samt 130 eiendommer, herav 105 innen Nordnesområdet. Under brannene blåste en sterk sydlig kuling, som avtok ut på ettermiddagen. Til bekjempelsen ble det i alt satt inn 131 stråler fra vannverket og motorpumper og brukt ca. 14000 meter slange. Fungerende brannsjef gjør i sin rapport oppmerksom på at det materiell han har oppgitt som brukt innen hvert skadeområde, til dels går igjen også på andre, hvorfor en spesifikasjon av innsatsen på hvert enkelt sted ikke vil gi et riktig bilde. I løpet av den tid som brannen raste, den begynte som nevnt kl. 8.40 og kunde anses som begrenset kl. 15.00, var det ca. 350 mann i arbeid. Senere kom ytterligere ca. 400 mann til som reserve og avløsning.

Ledelse og samband.

Eksplosjonsdagen var Bergens brannsjef, Gjessing, på veg til Oslo og ble stanset på Voss ved underretning om ulykken. Han kunde først returnere til Bergen om ettermiddagen hvortil han kom kl. 17.00, hvorefter han straks overtok ledelsen av den fortsatte slokning. Fungerende brannsjef, branningeniør Hamre, var altså den som i første rekke fikk ledelsen av innsatsen under den voldsomme påkjenning som korpset ble utsatt for. Som sin nærmeste medarbeider hadde han overbrannmester Karlsen som av branningeniøren ble meddelt fullmakt til disponering etter nærmere fastsatte direktiver for den tid han selv måtte foreta sine inspeksjonsrunder på de enkelte brannsteder.

Da eksplosjonen inntraff var det med engang klart for branningeniøren at det måtte innkalles store reserver. Han gikk derfor straks til sentralkommandoen og anmodet om å få slått flyalarm,

for på denne måten å få fatt i luftvernmannskapene. Dette ble imidlertid avslått. Telefonen viste seg å være sprengt, selv forbindelse med de enkelte brannstasjoner kunde ikke oppnås. Hele sambands-tjenesten måtte derfor baseres på ordonnanser. Sambandet med ordonnans og for øvrig også alle utrykninger, ble atskillig hindret ved at gatene til dels var sperret av nedfalte bygningsdeler, oversådd med splinter etc. så bilene måtte krysse seg fram. Imidlertid viste det seg at luftvernmannskapene i stor utstrekning samlet seg på sine alarmplasser. Da brannmeldingene strømmet inn, ga fungerende brannsjef ordre om at samtlige kommunale brannvernmannskaper og det sivile luftverns brannvern skulde samles med sitt materiell på hovedstasjonen som lå sentralt til for den samlede skade og derfor med fordel kunde brukes som kommandoplass. Det voldt naturligvis en del bryderi å omlegge organisasjonen under disse omstendigheter, nøkler til redskapskasser og biler for de enkelte avdelinger måtte fremskaffes og bringes pr. ordonans etc., men stort sett ble omleggingen gjennomført raskt og uten større forsinkelser. Fra kommandoplassen på hovedstasjonen sto en i intim forbindelse med vannverksjefen for at denne kunde treffe forøyninger til bedring av vanntrykket hvor det måtte vise seg påkrevet.

Med hensyn til innsatsen av de forskjellige avdelinger besto mannskapet for en stor del også av luftvernmannskaper. Det er jo også forutsetningen for anvendelse under flyalarm. Det var sørget for at alle avdelinger hadde fast brannmannskap med som leder selv om man under den sammenblanding som forholdene medførte, måtte se bort fra at hver vogn fikk den leder som planen har oppstilt. Det ble naturligvis også en del sammenblanding av mannskapene tilhørende forskjellige avdelinger, men dette var uten betydning for slokningsresultatet. Tross den store påkjenning med stadig innsats og tallrike utrykninger, ble det dog disponert således at det på hovedstasjonen alltid var en avdeling inne til eventuell ny brann, men det sier seg selv at denne beredskapsstyrke var sterkt varierende, både med hensyn til mannskapets som materiellets sammensetning og taktiske verdi.

Fungerende brannsjefs rapport konkluderte med en verdifull erfaring som for øvrig også er høstet under liknende forhold andre steder. Han fremholder at det viste seg meget heldig at den ledende slokningssjef fikk anledning til å inspisere på skadestedene og ikke var bundet på kommandoplassen. På den måten ble verdifull tid innspart og disposisjonene kunde treffes i samme øyeblikk som behovet meldte seg. En rekonstruksjon av meldingene ved en sambandsøvelse i sentralkommandoen vilde sikkert avsløre at sambandsapparatet ble sprengt.

Det må i denne forbindelsen for øvrig også nevnes at da telefonen ble sprengt straks etter eksplosjonen, ble forbindelsen med de enkelte brannstasjoner derved brutt, Sandviken brannstasjon

ble således stående uten den umiddelbare kontakt med fungerende brannsjef. Ved brannmeldingen fra Kirkegata 19 (se vår omtale av skadested 1) tok stasjonens leder initiativet til utrykning, noe som han i tilfelle av flyalarm ikke har adgang til på egen hånd. I nærværende tilfelle ble hans initiativ senere tiltrådt fra overordnet hold, idet hans opptreden falt helt i tråd med de ordrer ledelsen senere sendte ut, uten kjennskap til at det allerede var foretatt utrykning. Men tilfelle viser nødvendigheten av at konduite og riktig bedømmelse av situasjonen ikke er noe som den øverste ledelse skal være alene om, en hver brannmann skal i et givet tilfelle kunne innta sin nærmeste overordnede plass og handle i hans ånd og etter det skjønn som god taktikk tilsier.

Bergens brannvesen 20 april 1944.

Korpsets faste styrke med befal og mannskap utgjorde nominelt 153 mann hvorav dog 7 var fraværende. Til denne styrken på 146 mann kom det altså i farens stund ytterligere ca. 750 mann som etterhvert samtlige kom i ilden, enten ved den første innsats eller som etterslokningsmannskaper. Men i den første kritiske tid var det til disposisjon bare 60 mann som utgjorde den aktive vaktstyrke, og den første harde påkjennning falt altså på denne troppen som i betraktning av brannenes omfang tør betegnes som en håndfull.

Det fremheves imidlertid over alt at alle brannfolk, både de faste og luftvernmannskapene, hvortil også må regnes mange bedriftsbrannfolk som ble satt inn, gjorde sin plikt med en offervilje og en tilsidesettelse av personlige hensyn som avtvinger beundring. Deres innsats føyer seg således vakkert inn i rekken av korpsets smukke tradisjoner.

Trots brannvesenets uselviske innsats forløp dog slokningsarbeidet uten større personlige skader. En det brannfolk ble skadet ved eksplosjonen og en fast brannkonstabel ble drept mens han sivil befant seg i en butikk, men under selve slokningsarbeidet ble det trots skader heldigvis bare en som ble arbeidsdyktig.

Det sier seg selv at ledelsen gjorde henvendelser til nabobrannvesener om assistanse etter at den ble klar over at nabokommunene ikke var rammet av katastrofen, og hjelp ble også på denne anmodning sendt fra både Fana og Laksevåg brannvesener. Deres innsats var meget verdifull. Bedriftsluftvern som også i stor utstrekning deltok sammen med frivillige, sto med hensyn til beredvillighet ofte på høyden med de krefter som organisasjonsmessig sto til rådighet og også deres innsats var meget verdifull.

Samtliges mannska pers innsats var strålende enten de tilhørte Bergen, Fana og Laksevåg brannvesener. Det sivile luftvern, Industriluftvernet eller det dreiet seg om frivillige. De ytet alle sitt ytterste.

En telegrafisk henvendelse til Oslo om 5000 meter slange ble etterkommet ved at slangene og en branningeniør ble sendt over. Ved ankomsten ble slangene dog ikke tatt i bruk, men overlatt til foreløpig reserve.

Det kan sluttelig nevnes at siden eksplosjonsulykken er korpsets faste styrke øket med 37 mann, dels som sommervikarer og dels til økning av vaktstyrken.

Skadene for øvrig.

Det ble naturligvis store bygningsskader og tap av menneskeliv som følge av eksplosjonen. De tør imidlertid sies å ligge utenfor denne oversikt som gjelder brannvesenet.

Bygningsskadene spilte naturligvis en stor rolle under brannslukningen ved at de i vesentlig grad øket faren for ildens utbredelse: vinduer som er sprengt, takstein som er borte, taksperrer og åser knekket og bebyggelsen sterkt opprevet, alt sammen forhold som sammen med ufremkommelige gater sterkt hemmer brannvesenets arbeid.

Ved siden av disse primære virkninger tør man også ta med i betraktning den risiko som ligger i pipefundamenter som er ødelagte, brannmurer som er sprukne osv. for å bli klar over at eksplosjonens virkninger i lang tid fremover må være gjenstand for brannvesenets oppmerksomhet.

J. F. K.

NORSK BRANNVERN FORENING

— LANDSFORENING TIL MOTARBEIDELSE AV BRANNFAREN —

OSLO, DEN 8 juli 1944.
PRINSENS GT. 2 Nedre Vollgate 8
TLF. 24376

JFK/AE.

Herr brannsjef Gjessing,

B_e_r_g_e_n.

ad. Eksplosjonsulykken og MOT BRANN.

I neste nummer av bladet (4) tar vi inn den artikkelen som De var så elskverdig å se gjennom for oss.

Vi hadde gjerne villet ta med - likhet hva vi gjorde med ulykken i Oslo - noen no-tiser om den hyldest korpset hadde vært gjenstand for. Vi ser således av avisene at Brannkassen har gitt 10 000 kroner til korpset som anerkjennelse. Desverre blir det for sent for nr. 4, men til nr. 5 vil vi gjerne ha noen ord.

Formodentlig har dere mottatt en skrivelse eller på annen måte vært gjenstand for noen anerkjennelse fra Bergen, eller muligens har den pågående innsamling også latt midler tilflyte dere. Likeledes vil vi gjerne ha den takken som ble sendt fra Brannsjefen, Rednings-tjenesten og ennå en herre. Har det forresten ikke vært en innsamling direkte til pensjons- og hjelpefondet ?

Vi hører gjerne om dette, og takker på forhånd for bryderiet.

Erbødigst
For NORSK BRANNVERN FORENING

J. M. Møller
Efter bem.

P.S.

Det morsomme feieredskapet i ferdig kasse som jeg fikk se, har jeg desverre ikke midler til å beskrive. Vær så snild ved leilighet å la oss få noen ord om det, gjerne med fotografi.